

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 03381

IN TRIT FUN DAYN VANDER

Yehoshua Monik Lederman

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

י. מאניך / אין טרייט פון דיין וואנדער

י. מאניך

אין טרייט פון דיין וואנדער

ארוייסגעגעבן מיט דער היילף פונעם וועלט-צענטער
פון יידישן פעז-קלוב, ניו-יארק
— 1964 — תשכ"ד

פָּנִים זַעֲלָבָן מְתֻחְבָּר :
מעטמֶלענע קֹוַיִיטַן, לִידָעָר — תַּלְ-אָבִיב, 1935
אַיִּחָן, פָּאָעֵם — חַדְרָה, 1941
טְרִיטַּ אַיִּן בָּאָגְנִינְעָן, חִיפָה, 1955

וּוּרְטַ גַּעֲגָרִיַּט צָוָם דָּרוֹק :
אַיִּן מִיִּין גַּלְעֹזָעָרְנוּם טָרוּעָם, מַשֵּׁל אָוָן סָאָטִירָע

Joshua Manik (Lederman)
IN TRIT FUN DAIN WANDER
Copyright by the Author

נדפס בישראל, תשכ"ד
Printed in Israel, 1964
דפוס "אורלי", ח"א

*

לויטן אַפְּקָלִיֵּב פֿוֹן דִּי לִידָעֶר, וּועט דָעַם לַיְיעַנְעַר נִישְׁטַט לַיְיכַט
זַיְינַן אֲנַצְוֹנוּמָעַן, אָז דָעַר בּוֹךְ אִיז דָוְרְכּוֹים הַמְשֻׁךְ פֿוֹן מַיְינַן לַעֲצָטוֹ
בּוֹךְ "טְרִיטַת אִין בָּאֲגִינְעַן".

אויב אַ גָּאָר הַיְכָשָׁר טַיְיל לַיְידָעֶר דָא וּועָלֵן אִים דַעֲרְמָאָגָעַן אַין
די סְעָרִיעַם : "אָאֶזְוִים", "לַיְוַטְּעַרְעַע וּוּעֲגַן", "סְפַּרְדַּ פֿוֹן אַ שְׂטִיעַן"
אָגָן"ד, בְּרִיְינְג אִיךְ אָרִיְין אַין דָעַם בּוֹךְ אִוְיךְ לַיְידָעֶר פֿוֹן גָּאָר אַן אַנְדָעֶר
תוֹכָה, וּוי אַוְיךְ, וּוּאָלֶט אִיךְ גַּעוֹוָאָגַט צַוְּ זָאָגַן, פֿוֹן גָּאָר אַ נִיְעַבְעַד
זַשְּׁאָגַעַר. אִיךְ מַיְינַן אַין דָעַם פְּרַטְטַיְיַה סְעָרִיעַ קַאָסְמִישַׁע לַיְידָעֶר
"שְׁטַעַרְזְּלָאַנְדְּשָׁאָפְט", וּוּאָטַשׁ שְׁוֹרְשַׁטְטַ נַאָךְ אָגְבַּ אַין "מַעַטְאַלְעַנְעַן
קוֹוַיְיטַן".

אַולְיַיב גַּעוֹוִיסָע טַעַמִּים, דָרְוק אִיךְ דָא אַיְבָעַר אַיְינְקָעַ לַיְידָעֶר
פֿוֹן מַיְינַן פְּרִיְעַרְדִּיקָע לַיְזְיַזְמָלְוָגָעַן : "יִם, יִם, יִם" (דָא : "זַעַקְמַן
בְּחָרוּם פְּאַרְטָאָג בָּאָמַם יִם"), "אַ פְּעַלְזַו", "מִיטְזְוַלְבָעַרְגַּעַן, מִיטְטַעַי
לַעֲמַקְאַפְּטַרְוּמִיטַן", "די זַגְעַן פֿוֹן מַיְינַן חַלְוָם", אָוֹן . S. B. (דָא :
הַוְּנְדָעַרְטַט צַוְּאַנְצִיק שְׁטָאָק אַ רְזִיזַּי").

די בְּיוֹםְעַרְיוּעַ "נוֹיִיאָרְקָעַר הַיְמָלָל" גַּעַהְעַרְטַט צַוְּ דִי לַיְידָעֶר גַּעַד
שְׁרִיבָן אַין נְיוֹרִיאָרַק אַין דִי יָאָרַן 1930—34, אַיְידָעֶר מַיְינַן קְוִמְעַן
קִיְין אַרְיִיְישָׁרָאֵל. דָאָט לִידְ "אַין טָאָגְ פֿוֹן נְצָחָוֹן", די בַּאַלְאָדָע
"וּוְאָטַשׁ דָעַר בָּאָרְגַּ דַעְרְצִיְילַט", די פְּאַעַמְעַד "נַאֲכַן פִּיְעַרְשְׁטוּרָעָם",
וּוי אִוְיךְ דָאָט לִידְ "אַין טְרָאָכְטַט פֿוֹן בָּאָאָסְ" זַעַגְעַן גַּעַשְׁאָפְן גַּעַוּוֹאָרַן
בַּמְשֻׁךְ דִי לַעֲצָטוֹעַ מַלְחָמָה-יִאָרָן, 1942—1944.

דאָם אַנְטְּדוֹיִטְשְׁמָעֵרִישֶׁן די לִיטְעָרָאַרְיִישֶׁע שְׁפְּרָאָךְ, גְּלוּב אַיךְ,
דָּאָרָף גַּעֲטָאָן וּוּרְן יִסְׂדִּיק אָוֹן אָן וּוְאַקְלָעָנִישֶׁ. נִישְׁתָּה וּוּ מִיר טַוִּי
עַז : מִיר פָּאָרִישְׁטָן דָּאָדָאָרְט אָ וּוְאַפְּעָרְגִּינְרִיבָּל. די פָּאָרְפְּלִיזְיָצְגָּה
אַלְיוֹן לְאָוֹן מִיר אִיבָּעָר... אַיךְ הָאָב דָּעַרְיָבָעָר זִיךְ דָּעַרְלָוִיבָט אָפְּצָוִי
טְרָעָטָן פָּוֹן דָּעַם גַּעֲוִוִּינְטָלָעָבָן אַוְסְׁלִילָה בַּיְּ אָ קְלָעְנָעָרָעָר צָאָל
וּוְעָרְטָעָר לְשָׁם אַנְדִּיָּט. סְאַיוֹ שָׁוֹן לְאָנָג צִוְּיָט, אַבָּעָר קִינְגָּמָּאָל נִיט
שְׁפָעָט, צְוָרִיקְצְוָקָעָרָן די לִיטְשְׁפְּרָאָךְ צְוָיָּ אַיר פָּאָלְקְסְּטִימְלָעָבָן מַקּוֹר...
דאָם צְעַטְעַכְלָעָן אָוֹן צְעַשְּׁפְּלִיטָעָרָן וּוְעָרְטָעָר (אָ חִינְטָעָר, פָּוֹן
דָּעַפְּט וּוּגָן, פָּאָר טָאגָן. פָּאָרְוֹאָס נִיט שָׁוֹן אַוִּיךְ : בְּוּם אַיִּיל, קִינְדָּ
בָּעַט שְׁטָאָט בּוּמְל, קִינְפְּעָט ?) הָאָלָט אַיךְ פָּאָר אָ בָּאַזְוּנְדָּעָר אַנְכִּי
שִׁיקְעַנְיִישֶׁ אַוִּיךְ אָנוּנָעָר אַזְוִי אַוִּיךְ שְׁוּעָרְגְּנָעְפְּרוּוֹתָן אָוֹן שְׁוּעָר
זִיךְ רָאָגְלָעָנְדִּיקָן מַאֲמֻלְּשָׁוֹן. וּוּ אָ מַאֲדָעָרָעָנָע שְׁפְּרָאָךְ, דָּאָרָף יִדְרִיש
שְׁטָרָעָבָן צְוָיָּ וּוּאָמָּה מַעְרְפָּשָׁוֹת אָוֹן נִישְׁתָּה — פָּאָרְקָאַמְּפְּלִיצְרָט
וּוּרְן.

פין טאמנו בעכבר

מיין פָּטָעַר

פֿאַרטְּרָאָן אִין אַ וּוּלְטַ פֿוֹן רֻחְנִינוֹת גַּעֲוָאַלְטִיךְ,
גַּעֲוָעַן אִיז עֶרְ אַ פֿעַסְטְּ-גַּעֲבּוּיטְעַר אָן גַּעַשְׁתָּאַלְטִיךְ.

אי מַילְדַּ אֵי שְׂטְרִיְינְגַּ דַעַר בְּלוּיְעַר גַּלְאָנְצַׁ פֿוֹן זַיְנָעַ אַוְיגַּן,
די בְּאַרְדַּ, וּוי מַיטַּ אַ גַּרוּיַּן וְאַלְקְנָדַל פֿאַרְצְזִיגַּן. —

אַ שְׁטָאָם פֿוֹן יַיְדַּן בְּעַסְטְּרָאַכְּבִּיעַר, וּוּמְעַנְמַעַן שְׁפָרְזַּן
פֿאַרְלִירְן זַיךְ בָּאָם הַאֲרִיזְאָנְטַן פֿוֹן מַיְין זַפְרָן... .

אַ סְבָּרָה אָז דַעַר עַלְטְּרַזְּיִידַע, דַעַר לְעוֹזָנְקָעַר,
מַיטַּ פֿישְׁפָּאָנְגַּ אַוִיפַּ דַי טִיכְכַּן הַאָטַן גַּעַהְאָטַן אָן אַנְקָעַר.

גַּעֲוָעַן, זַעֲטַ-אָוִים, אַ פֿרְאַסְטְּעַר יַיְדַּ. נַאֲרַסְמַיְין דַעַם זַיְדַּן
בְּאַשְׁעָרַת גַּעֲוָעַן דַעַר זַכְוָת (זַאֲלַ רְאוּן אִין גַּזְעָדָן) :

עֶרְ האָטַן אִין שַׁיְנָעַם טַאגַּ זַיְן עַלְטְּסָטַן זַוְן בְּאַפְוַיְלַן
צַוְּ פֿאָרָן תּוֹרָה לְעַרְנָעַן אִין מִדְיָנַת פֿוֹיְלַן.

דַעַר זַוְן — גַּעֲקוּמָעַן צְרִיק אַ חַסִּידַ פֿוֹנָם גַּעַרְעָרַ,
אָוָן וּוּעָן עֶרְ פֿלְעָגַט מַיךְ בְּרִיְינְגָעַן צַוְּ דַעַם אַלְטַן שְׁעָרָעַר,

הַאָטַן יַעֲנָעַר שַׁוְן גַּעֲדִיְינְקַט זַיְן אַנוֹאָגַּ, אַז סְעַטְאָר נִישְׁתַּחַט
פֿוֹן מַיְינַע פֿיאַהָלָעַר גַּעֲמִינְעָרַט זַיְן קִיְין הַאָרַ נִשְׁתַּחַט... .

פֿלְעָגַט דָּצְוָעָנָעַן מַיטַּ פֿלְאַטְעָרְנִישַׁ, נַאֲרַ אָן הַעֲוּוֹוִותַּ.
גַּנְאָנַע אָפְטַ אִין קְלוּיוּ מַיךְ מִיטְגָּעָנוּמוּן צַוְּ מִשְׁנַיּוֹת —

בְּאַ גַּרְאָשְׁן-לִיכְטַן זַיךְ פֿילְפְּלָעַן יַיְדַּן מַיטַּ אַ נִגְנוֹן,
אָוָן אִיךְ — גַּעֲהִיטַן דַי שְׁאָטָנַס אַוִיפַּ דַי וּוּעָנַט זַיךְ וּוּגַּן... .

נַאֲרַ אָפְטַ בָּאָם נַעֲסְטְּעַר פֿלְעַג אִיךְ שְׁטִוִין אַ וְוִילְדַ-פֿאַרְגְּאַפְטְּעַר :
וּוי סְמַקְאָן דַעַר טְאַטְעַ אַוִיפַּן וְוָאַסְמָעַר לִיְגַּן קְלָאַפְטְּעַר... .

וועי לוייטער איז געווועזן

וואו לוייטער איז געווועזן דאָס געשטאלט
פֿון זַיְדֶן מִינְגָעָם אָזָן פֿון עַלְטַעַרְזַיְדָן.
נַאֲרַ דִיךְ, מִין פָּאַטְעָרָ, זַעַ אַיךְ אַלְץָ
גַּעַלְיוֹיטַעַרְטַעַרְ פֿון בִּידָן...

אָזָן בָּאַטְשָׁ אֵין וּוַיְסָעָ, פְּרִילְיָנְגְדִּיקָעָ נַאֲכָטָ
פָּאַרְלָאַשָּׁן אֵין דִּין לִיכְטָ אָזָן, דִּינָעָ בְּנָים,
דָעַם אָפְשָׁיָן, אָ פָּאַרְבְּלִיבְעָנָם,
אַיךְ טְרָאָגָ אִים אָוָפָ מִין פָנָים.

אַיךְ שְׁפָאַן-אַרוּם פָּאַרְיָהוּמָט אֵין דָעַם הוֹיָן,
וּוֹיָן בִּיסְטָרְעָ סְ'הָאַטָּ דָעַרְ טְוִיָּת גַּעַטְאָן אָ פִּינְקָלָן.
אוּוֹ אֵיךְ טָוּ זַיךְ נִישָׁטָ אָ קָעָר —
פָּעַלְסְטָאָוִים אֵין יַעַדְן וּוַיְנְקָלָן.

עַם פָּאַלְטָ דָעַר בֵּין-הַשְׁמָשׂוֹת צֹ אָן דִיךְ
אָזָן סְ'טוּעָן אֵינָם צָוָם אַנְדָעָן גַּעַנְיָנָן
די שְׁאַטְנָס דָאָ. אָזָן סְ'דָאַכָּט זַיךְ מִירָ,
אוּ אַלְץָ — נַאֲרַ דִיךְ טְוָט וּוַיְגָעָן.

סָעָ וּוַיְינָטָ דִיךְ שְׁטוּל — דָעַר אַוְיְבָנָאָן בַּיּוֹם טִישָׁ,
סָעָ וּוַיְינָטָ דִיךְ שְׁטָאָק אֵין וּוַיְנְקָלָן קַעַגְנָאַיְבָעָרָ,
סָעָ וּוַיְינָטָ דָעַר אַלְטָעָר סְפָרִים-שָׁאָנָקָן,
בָּאָ דִיךְ — פֿון אַלְצָדִינָג לִיבָעָר.

אנטישווינן איז דיין שטים דא, וואם צעגלויט,
אוופֿ קינדרער פֿלענט אוש אַנוֹאָרְפֿן אַ מּוֹרָא,
ווען אַ גַּעֲפַעַדְעַרְטֶעֶר קַאיָּאָר,
געַדִּינְטַהּ אַסְטַהּ דֻּעַם בּוֹרָא;

דיין שטים, וואם האט גַּעַשְׁטָרָאַמְטַ עַלְהֵי אַ קוּוֹאָל
און מײַט נְגִינָה בִּינְגַּעַשְׁטָאַנְגַּעַן תְּמִיד;
דיין שטים, וואם אויפֿגִּיאַן פֿלְעַגְטַּ בְּאַחֲרָצְתַּ
יּוֹסְטּוֹבִּים פֿאָרָן עַמּוֹד.

אין שליחות פֿוֹן אַ צִּיבּוֹר, וואם מײַט פֿיּוֹן
בָּאַלְאָדָן אַיז, זִיךְרְטוּלְיעַט צָוּם בְּעַלְעָמָעָר,
צעַוּעַקְטַּזְיַיךְ אַפְּעַרְדוֹדֵיקְ דִּין שָׂטִים:
אַטְחַדְוָהִיךְ צְעַזְמָרְטַ,

אַטְאוֹפְּגַּעַכְרוֹזַט צָו שְׁטוּרָעָמָעַן מֵיט גּוֹוָאָלַט
די טְוַיְעָרָן פֿוֹן רְחַמִּים אַיז מְחַלְתָּה...
און אַטְפָּאָרְלָאָפְּן מֵיט אַ טְרָעָר
אין עַצְבָּותְ-טְעַנְעָר שְׁטִילָעַן.

און אַטְמֵיט בִּינְקְשַׁאְפַּט בְּיְלְדָרְטַ דֻּעַם אַמְּאָל,
און אַלְזַ בְּאַגְּלִיְתַ פֿוֹן זִינְגְּעַרְלָאָד אַ קְרָעְנְצָל.
ニַשְׁתַּמְתַּן אַרְיךְ בְּאַמְתַּבְּנָה
צְעַוְבָּלַט אַיז אַ טְעַנְצָל.

נאך בלוייט אין מיר

נאך בלוייט אין מיר דער פלאם פון דיין נגינהה,
און אפטטמאל, ווען סע טויכן-אוף פון טיפעניש די טענער,
פֿאָרְטְּרָאָגְט, אָן אַנְגַּעַצִּינְדְּעָנָעָר, מֵיַּן דְּמִיּוֹן מִיךְ
אין געטאָם, ווּ סֻע בּוּשְׁעוּעָט די מָאָרְדוֹסְטַּט:

—
צְוֵיַּן אֶל בְּנֵה דִּיקָּעֶר סְדַּר-גָּאָכֶט אַיִּן בְּכָל,
וּוּ אַיְּךְ שְׁפָאָצִיר-אָרוּם אַיִּן גַּעֲמַלְעַד צְעַנְגּוֹנְטָע...

און גָּאָר אַמְּאָל פֿאָרְפֿוּרְט מֵיַּן דְּמִיּוֹן מִיךְ
צּוּם חַר-חַבִּית...

סְאִיּוֹן יוֹסִים-הַדִּין.
דָּאָם פְּאָלָק פֿאָרוֹזָאָמָלֶט שְׁטִוִּיט אַיִּן דַּעַר עֹזָה,
פֿאָרָה עַרְתָּמ אַיִּן דַּעַם גַּעֲזָנָג פִּון דַּי לְוִוִּים
וּוּ וִי בְּאַנְגְּלִיּוֹן
דַּעַם סְדַּר פִּון דַּעַר הַיְּלִיקָעֶר עַבְדָּה.

אֶ פֿאָרְכְּטִיקָעֶר אַנְטְּשָׁטִיל בְּאַחַעֲרַשְׁתָּט דָּאָם הוּוּי פִּון גָּאָט,
וְעַן סְבִּעַט דַּעַר פְּוּחָן-גָּדוֹל פֿאָר דַּעַם פְּאָלָק,
און אָט — אֶ בְּלִיּוֹן גַּעֲטָמָן אַלְמִיעָכְטִיק הָאָט אֶ וּאָרט,
דַּעַר שֶׁם, אַרְוִיסְגַּעַברָאָכֶט פִּון מוֹיֵל פִּון פְּוּחָן-גָּדוֹל,
און סְפְּאָלָק אַיִּן צִיטְעָרְנִישׁ פְּאָלָט פּוּרְעִים,
זִיךְרִיבְיְנְדִיקְ פֿאָר גָּאָט,
וּוּיַּדו אַיִּן שִׁינְקִיּוֹט הַיְּלִיקָעֶר בָּאָם עַמוֹּד,
וְעַן סְפְּלַעַגְטַּט דִּיִּין קָוָל,
פִּון יְעַדְן קְלָאָנָג, פֿאָרְלִיוּרְעָנָעָם אַיִּן תָּהָום פִּון שִׁיבָּחָת,
ברִינְגְּגָעָן מִיר אַיִּן עַכָּא.

א

ס'האָט אַויפֿגעוּוֹאכְט אַוְרַאֲלַטְעָר טְרוּוּעָר,
פָּאַרְשָׁאָטְנֵט דִּי הַיּוּעָר דִּי גַּעַמְלָעָן.

מיר האָבען פָּאַרְפָּאַסְט מִיטָּן זָוְנְפָּאַרְגָּאנְגָּן.
דעֶר טָאַטְעָר, אַין וּאֲכָעִידָּק בְּגַד,
געַמְטָ דָּאָס סִידּוֹר זַיִינָס אָונְטָעָרָן אַרְעָם,
אוֹן מִיךְ — בָּאָ דָּעֶר הַאַנְטָן
אוֹן מִיר אַיְלָן אַין שִׁיל אַרְיוֹן.

אוֹן שִׁיל — שְׂוִין דָּעֶר עַולְם פָּאַרְזּוֹאַמְּלָט,
אוֹן שְׂוִינוֹגְּנְדִּיק, עַרְנְסָט
זַיְךְ אַוִּיסְגָּעָזְצָט נִידְרִיךְ צָוָם דִּיל אַין דִּי זָאָקוֹן,
מיַט לִיכְתְּלָעָךְ אַין וּשְׁמַעְנִיעָם גַּעַזְיָנְדָן
אוֹן וּוָאָרט.

איְבָעָר אַלְעַץ אַזְּאָט פָּאַרְכְּטִיקָע שְׁטִילְקִיּוּט.

דעֶר טָאַטְעָר גִּיסְטָאָפְּ-אַפְּ זַיְךְ דִּי העַנְטָבָאָט,
מיַט גַּעַמְאַטְעָנָע טְרִיטָמָן צָוָם עַמוֹּד.
ער גַּאֲרַטְלָט אַרְוּם זַיְךְ
אוֹן זָעַצְט זַיְךְ אַוְפְּ שְׁטִינְגָּן,
צּוֹפִיםָנָם פָּוָן אַרְוֹן הַקּוֹדֶשׁ,
אוֹן אַיְךְ, אַזְּאָט שִׁימְעוֹוְדִיקָם,
טוּלְיָעַ זַיְךְ שְׁטִיל בָּאָ זַיְוַן זַיְוַיט... .

אוֹן שִׁיל וּוּרְטָט אַיְצָט שְׁטִילְעָר נָאָר, פָּאַרְכְּטִיקָעָר.
דעֶר טָאַטְעָר קְלָאַגְּנָט-אַוִּיפְּ : אַיְכָה יִשְׁבָּה... .

ב

הערסט דעם טאטן
זאגן איכה
פֿאָרֶן עַולְם —
שַׁאֲטָנָם בְּלִיכְעָם,

טוֹיכְּן־אוֹפְּ
די גְּרוֹיְלָעַ יָרָן
פֿוֹן אַמְּלָל
איַן דֻּעַם זְפְּרוֹן

פֿוֹנֵם פֿאָלְקָן,
וּאָסֵם אַיְזָן פֿאָרוֹוָאנְגָּלְטָן,
פֿוֹל מִיטָּ פֿיְינְגָּן
אַנְגְּעַלְאָגָלְטָן. —

הערט מען קולות,
פֿאָלָן שְׂטָטָמָעָן.
סְשָׁטְמִיטָן דָּאָסָן הַיְילִיק
הַווֹי אַוְן פֿלָאָמָעָן.

אוֹן די קְרוֹיְן —
איַן שְׁטוֹוִיב צְעַבְּרוֹאָכָן,
הַפְּקָרְדִּיקָן פֿאָר
טוֹיזְנָטָן יָאָכָן!

הערמת דעם טאטן
זאגן איכה
פארן עולם —
שאטנם בליכע,

און זיין אויג
קוואלט-אן מיט טרערן
ריינע, פאלנדיק
ווי שטערן,

זעט ער אויסעט
בייז צום שטווינען
גאר אליאן
ווי דער מקונן...

דער טאטע זינגט אַ וואָלעַךְ

או דער טאטע
זינגט אַ וואָלעַךְ,
מיינסטו, או
דאַס זינגט אַ מלאר.

קאָפֶ צוֹם הִימֶל
אויפֿגעַבּוֹיָן,
אוֹן מִיטֶּ צָוּגָעַמְאַכְּטָעַ
אוֹיָגָן,

הַעֲרֵת נִישְׁתָּחָוֶת אַוּוֹת
בָּאָמֶן טַוִּישׁ וַיְךָ וַוִּיגָּן,
טַוִּיפֶּ אַרְיוֹנָגָעַלְעָרֶט
איַן נִיגָּנוֹן,

איַן זַיְן יַעֲדָן קְנִיְּשָׁשֶׁן,
זַיְן רַיְנְקִיּוֹת —
בֵּין עַד בְּרִינְגְּטָן-אַרְרוֹיִם
דיַ שַׁיְנְקִיּוֹת

מִיטֶּ דיַ אַלְעַ
זַיְן חַגָּעָן. —
דַּאֲכָטֶ וַיְךָ דַּיְרָה,
אוֹ פַּעַלְקָעָר וַוִּינְגָּעָן...

ס'וווינט די עַלְגָּטְקִיִּיט
פֿוֹן טְרוּיְמָעָן
אַיִן אַיִן-סְפָּן
פֿוֹן די רְוִיְמָעָן...

טָאַטָּע הַאַלְטָה,
אָז מֵיט נְגִינָה,
וּזְזִיט חַכְמָה,
אוֹזֶן מֵיט בִּינָה,

שְׁטִוִינְגְטַּע דָּעָר מַעֲנְטָשׁ
צַיְעָדָר רְגָע
פֿוֹן מַדְרִיגָה
צַוְּמַדְרִיגָה

צַו די עַולְמוֹת
די הוֹיכָע,
וּזְאָס דָּעָר צְדִיק
איּוֹ נָאָר זָוָחָה...

אָז דָּעָר טָאַטָּע
זִינְגְּטַּע אַוְאַלְעָה,
מִיְיַינְסְטוֹן, אָז
דָּאָס זִינְגְּטַּע אַמְלָאָך...

בָּא דַעַר רַאֲדִיאָא

נאך היינט הויערט די שולד אויפֿ מײַן אָקְסָל
וואָס אַיך, אַין שְׁיפֶרֶות פֿוֹן מײַן יִינְגְּשָׂאָפֶט,
הָאָב ווַיְדָעֶר שְׁפָעָנִיגְט דֵיַן אָוִיסְדָּעָרוֹוַיְלָטְקִיּוֹת.

דוֹרֶךְ אַלְעַ טְוִיעָרָן פֿוֹן בָּאָדְיוּעָר
קוּמְסָטוֹ ווַיְדָעֶר צְוִירָק.

דוֹ טְרָעַטְסָט-אַרְיְבָעָר מֵיַן שְׂוּעָל
אוֹן שָׁאָרָסְט זִיךְ נְעַנְטָעָר צָו נְגִינָה...

דוֹ הָעָרָסְט מִיטְ חִידּוֹשׁ:
„פָּעַלְקָעָר זִינְגָּעָן...”

נאָר מֵיַן אָוִיסְלָעָשׂ פֿוֹן די טְעַנְעָר,
לְעַשְׁתָּזִיךְ אָוִים דֵיַן גַּעַשְׁתָּאָלָט.
אוֹן לְאַנְגָּפָרְפָּאַלְגָּט מִיךְ
דַעַר פָּאַרְוּוֹנְדִּיקְטָעָר שְׁטָאַלְץָ פֿוֹן דֵיַן בְּלִיכְ...

דער מאנוֹג

איך בין טרוועריש איצט.
איך האב זיך דערמאָנט דאס געשטאלט,
וואָס אָן אַפְצּוּיגּ בין איך פון זיין בלוט,
און צוריינגעָרט האָט זיך צו עפר.

זיך דערמאָנט אֵין די זומער-נאָכְמִיטָאנְגּ,
וועָן איך פֿלְעָגּ מיט חֲבִרִים זיך שְׁפִילְזּ
איָן הוֹיפּ פֿוֹנְסּ חֲדָר —
און פֿלוֹצְלִינְגּ —
אטּ קְוֹמֶט-אָן דָּעַר טָטְטוּ !

דאָס האָט ער פֿאָרְבִּינְקְטּ זיך מסתמאּ
און ס'טְרָאָגּ אִים די בִּינְקְשְׁאָפּט אַהֲרָצּוּ, אַ קִּיקּ טָאָן
וּוי ס'גִּיטּ מִיר אֵין חֲדָר.

סָאָרָאָט פֿרְיְידִיקָּעָר אוּפְּבָּרוּזּ סָעּ פֿלְעָגּטּ מִיר אַ צִינְדָּטָאָן,
וועָן דָּעַרְזָעַן אִים פּוֹנוֹוִיטָנְמּ,
און זיך לאָזְנְדִיקּ לְוִיפּּן אַקְעָנְן —
מיַין פֿרְיְידּ פֿלְעָגּטּ באָגְעָגְעָן די לִיבְשְׁאָפּטּ,
אַרְוִיסְגּוּשְׁטְרָאָלְטּ תְּמִידּ פּוֹן אִים,
מיַין לִיכְטִיקּן פָּאָטָעָר.

און וווען איך וווער מיד

און וווען איך וווער מיד פון מיין וואנגל-און-וואנדער,
איך קער זיך אום צריוקוונג, צום יינגנג אמאַל, צו מיין קינדהויט.
דאָ קוואָלֶן גָּאָר אַנְדָּעָרְשׁ דִּי טָעַב.
דאָ שְׂמִיכָּלֶט מִיר וּזְיעָרְדִּי וּוּלְתִּמְּזָעָר,
פְּלָאי-פְּלָאוִים !

און ס'ריזלט אַ נִיגּוֹן אַרְוִוִּים פָּוּן דִּי טִיפּּן.
דעָר נִיגּוֹן פָּאָלֶט-צָוּן דִּי וּוּנְטַטּ פָּוּן מיין צִימָעָר
און פֿאָרְבָּט זַוְּיִם מִיטּ יוּסְטּוּב...

ס'אָיו עַרְשְׁטָטָעָר טָאגּ פְּסָה.
און יוּסְטּוּבְּדֵיקּ שִׁיְנַטּ דִּי פֿרִימָאָרגּ-זָוּן,
זַיְפַּט אַיְרָעּ שְׁטוֹרָאָלֶן אַרְיָין דָּוָרְךּ דִּי פֿעָנְצָטָעָר,
מייט פֿוּרְהָאָנְגָּעָן נִיעּ בְּאָהָאָנְגָּעָן.
איך קָאָן קוּיִם בְּאָגָּאָפּּן דִּי קוּוּיּוּטָן, אַוּזָּאָן,
דָּעַם פֿאָסְטָעָן, וּאָסּ טְרִיבְּכָטּ זַיְנָעּ שְׁעָפָּסּ צָוּן בְּרוּנוּן...

בֵּין אַוְיסְגָּעְפּוֹצָטּ נִי אַין גָּאָרְנִיטָעָרְלּ מִינְעָם,
איַן נִיְוִינְקָעּ שִׁיךּ אַין קָאָשְׁקָעְטָל —
און קָאָן זַיךְ אַלְיָין קוּיִם דָּעְרָקָעְנָעּ אַין שְׁפִיגָּל...

אַ וּוּרְ קָאָן צָוּ מִיר זַיךְ הַיְינָטּ גְּלִיכְּן...

מייט אַוְמָגְעָדוֹלְדּ כִּיּוֹצְרָטּ אַוְיָפּּן טָאָטָן.

מִיר נִיעּן אַין שִׁיל אַרְיָין דָּאָוּנוּן.

א בילד פון יינגע טאג

א בילד פון יינגע טאג איז זיך מטהוּרָר,
ווען כ'בין געווען באם טאטן אַ משורֶר :

אט שטייען אלע זינגעָלעָד אין עיגוֹל
באם אַרוֹן-קָודֵשׁ, אַונטער זיינע פְּלִיגְלָ... .

כاطש טיף פֿאַרְדוּוַיְקָעַט, רִיטְמִישׁ זַיִן גַּעֲשָׂאָקָל,
דעָר טאטָעָה האָלָט אָן אוֹיג אַוִיפָּה זַיִן בענָאָקָל... .

אוֹיך זַאל זַיך נִישְׁתְּ פֿאַרְטָאַיעָן, נִישְׁתְּ בָּאַמִּיעָן
צַו קִיקָּן אַוִיפָּה דַּי פֿיְינְגָּלָעָה, וּאַם פְּלִיעָן - .

ארום דָא פָּוָן אַיִן פֿעַנְצָטָעָר צַו דֻּעָם צְוַיְיָיטָן
און צְוַיְטְשָׁעַנְדִּיק דַי תְּפִילָות זַיִן בָּאָגְלִיאָטָן.

(זַעַט-אוֹים, גַּעֲוָעָן זַיִן לִיב אַיִן זַיִעַד לִידָן
צַו דָאָוָעָנָעָן בְּצִיבּוֹר מִיטָּה דַי יִידָן...).

כاطש נַאֲכַגְעַפְּאַלְגָּטָ פָּוָן עַולְמָם שָׁאָרְפָּעָ אַוִינָן,
וּאַם חָאָט זַיִן יַעַדָּן וּעְנָד-אַרְן-קָעָר גַּעֲוָוָגָן,

גַּעֲפִינְטָ דַעָר טאטָעָ צִיְּיט — אָוָן אַונְטָעָרִיקָן
עָר פְּלִעְגָּט זַיִן מַחְזָוָר מִיר, כְּדַי אַרְיִינְצָקוּיקָן

אַיך זַאל אָן מִינְדָּסְטָעָר שְׁטָעָרוֹנָג אָוָן חַלְילָה
אַ וּאָרָט נִשְׁתְּ אַיבָּעָרָה הַפְּעָרָן אַיִן תְּפִילָה.

ニישדאַיקער מענטש

וואָי קאָן אַ נישדאַיקער מענטש,
אַ יַיד אַזָּאת הַאֲבָן גְּעוּינְדִּיקְטֶן,
וּעֲזָן סְ'אַיז זַיִן נְשָׁמָה אַ פְּלָאַם ;
זַיִן גּוֹפֶן — וּוֹי אַ דָּאָרְנְבּוֹיִם צִינְדִּיקְ.

אוֹן אוּוּפְּגַעְוּעַקְטַּט טִיף אוֹן דָּעֵר נְאַכְּטַ
פָּוֹן שְׁמִישׁ, גְּעַטְּרִיְּ דָּעֵר מְסֻרוֹתָה,
דָּעֵר פְּעַדְעָרְטַּט זַיְךְ גְּרִינְגְּ וּוֹי אַ לִיבְּ
אוֹן אַיְלָטְ צַו עֲבוֹדָת הַבּוֹרָאָ.

אוֹן אַיְדָעֵר אַיְן שֵׁיל אַרְיוֹן קְוָמְטַ
צַו תִּקְוֹן פָּוֹן חַצּוֹת אַיְן צַו תְּפִילָה —
סִיְּ זְוּמָעָרָה, סִיְּ וּוּינְטָעָר אַיְן בְּלָעָנָד
פָּוֹן שְׁנִיְשְׁטוֹרְעָם אַיְלָטְ עָרְ צַו טְבִילָה.

אָזּוּ מַעַן רֹופֶט, דָּאָרֶף מַעַן גִּין

א

„אָזּוּ מַעַן רֹופֶט, דָּאָרֶף מַעַן גִּין,”
פְּלֻעַגְתּוּ זָאָגֵן דָּעַר טָאָטָעַ
אַיְזַן דַּי טָעַג פָּוּן זַיְינַן שְׁקַיעַה.

„נִישְׁתַּת אַיְזַן שָׂאָטָן פָּוּן עֲצָבוֹת
דָּאָרֶף מַעַן גִּין, וּוּעַן מַעַן רֹופֶט,
נַאֲרַמְּיַת שִׁימָחָה.

מִיְתַּם זַיְינַן פָּוּן גַּעֲזָאנְג
די לַיְפַּן בָּאָגָעָצָן
אוֹן אַוִּיפּ סְטוּרּוֹנוּם בָּאָגָלִיוֹטָן
אָלְוִיבּ צָוּם בָּאָשְׁעָפָּעָר...

וּוְיַי אַשְׁטְרָאָם אַוִּיפּ זַיְינַן אָמוּועָג צָוּם יַם,
טָאָגָנְצָנְדִיקּ אַיְילָט אַיְבָּעָר פְּלָאוּן;
וּוְיַי אָוְאָגָלָעָר אָהָיְמוּעָגָם צְוִירָיקּ פָּוּן זַיְינַן וּוּאָגָל,
דָּאָרֶף מַעַן גִּין, וּוּעַן מַעַן רֹופֶט.”

ב

וּוְיַי אָפְוִיגְלַן אַיְזַן וּוּאָגָל, אָפְאָרְלִיבְטָעָר,
וּוְאָסְ זַיְגָטְ-אָוִים זַיְינַן בִּיְוִנְקָשָׁאָפְטָט
בְּיוּ זַיְינַן הָאָרֶץ שְׁטָעַלְתּוּ זַיְיךְ אָפּ,
אוֹן עָרְ פָּאָלְטַ פָּוּן דַּי צְוִוִּיגְן,

אָזּוּי אַוִּיךְ הָאָסְטוּ זַיְיךְ תְּהִילִימִידִיקּ דָעָרוּנְגָנְגָן
צְוּ דִין לְעַצְמִיקָּעָר רְגָע
אוֹן זַיְיךְ אָרְיִינְגָּעָוִינְגָּעָן אַיְזַן אָחָדוֹת-הַכּוֹרָא.

אַיְצַטּ, וּוּעַן דִּין קָוֵל אַיְזַטּ גַּעֲוָאָרָן לִיכְטָן,
קָאָן אַיְדַּיְךְ חָרְזָן
אַיְזַן גַּעֲזָאנְגַּ פָּוּן דַּי שְׁטָעָרַן.

סָאַכּוּר דִּיאָרְדָּע

בָּאָמָּעָק עַכְּבָּרְדָּעַ שְׂטָאַט וּוֹסְמָּהָאַט גַּעֲוֹזְיָינְט אֶגְנְצָעַ אַרְדָּעַ
„גַּעֲמִינְגַּע לִיּוּט”, טּוֹיכְטּוֹאַוִּיפְטּוּר אַלְטָעַר סָאַכּוּר דִּיאָרְדָּעַ.

אֵי יַד — אֵי רַיּוֹן. שְׁוֹין אַיִן דִּי נִיְּנְצִיקָּעַר. זַיִן פְּנִים
דּוּרְמָאַנט דָּעַם וּוַיְלָנְעָר גָּאוֹן, כָּאַטְשָׁ קִיּוֹן מְחוֹתָנִים

נִישְׁטָאַט אַנְגָּעַקְעָרְטַּט זַיִךְ לְוִוִּיט דּוּר לְוִמְדוֹת אָוֹן דָּעַם יְהָוָס...
נַאֲרִיְּאַרְגְּלָאַגְּגָג וּוּעָר אַיִן שְׂטָאַט פִּירְטּ-אַוִּים זַיִן שְׁלִיחָות:

גַּיְוִיט-אַוִּם אַיִן שְׁבַּתְדִּיקָּעַ, הַיְּלִיקָּעַ פָּאַרְטָאַגְּן
פָּוֹן שְׁטוֹב צָו שְׁטוֹב „דִּי קִינְדָּעַר” וּוּעַקְנָן תְּהִילִים זָגָן.

אֵ וּוַיְנְטָעַר-נַאֲכָטָה. אַיִן דְּרוּיסָן שְׁנִיְּ-אַוִּן-שְׁטוֹרָעָם הַוְּלִיעָט.
סְעַ שְׁלָאַפְּטָדָם גַּנְצָעַ הוּוֹי אַיִן וּוּאַרְעָם אַיְנְגַּעַטְוּלְיעָט.

אָוֹן פְּלוֹצְלִינְג — פּוֹיק אַיִן פֻּעַנְצָטָעַר אָוֹן צָוָאַ גַּעַהְיִימָעַ
אָוֹן טְרוּיְעַרְיךָעַ שְׁטִים יַאֲגָּט-אָוֹן אוּפְטָאַן אָוֹן אִימָה.

צְעַרְידָעָרְטַּט אָוֹן צְעַוּעַקְטַּט אָוֹנוֹ פָּוֹן דִּי טִיפְסְטָעַ טְרוּיְמָעַן,
אָוֹן אַוִּיסְגַּעַצְיוֹגָן רַוְפְּטָט : „שְׁטִיְּ-אַוִּיפְטָאַמְּן צָוָם תְּהִילִים, שְׁלָמָה *!“.

זַיִן טִיפְעַ עַלְטָעַר, אַוְמְדָעַרְשָׁאַקְנְקִיְּטָ, זַיִן מְרַץ
אַרְיוֹסְגַּעַרְוּפָן הַאַט בָּאַלְעָמָעַן דּוּרְכְּבָרְעִיאַ.

אָוֹן אָפְשָׁר גָּאָר גַּעֲוֹעָן, פָּאַרְהוּלְן פָּוֹן דִּי בְּלִיקָּן —
אֵ זַיְנְדִּיקָּעַ נְשָׁמָה, זַוְנְדִּיקָּעַ אֵ תְּקוּן... .

* מַיִן פָּאַטְעַר.

בן-ציוון שוחט

א

ס' אייז גוט, ווען ס' קומט אוז מינוט : פון קברדייקן שטוויב
סע שטייען-אויף די לאנג-פארגעטען געשטאלטן !
בן-ציוון שוחט אייז געווען א ייד — א שטילע טויב,
און וווײיט פון ואכעדייקן טומל זיך געהאלטן.

א לוייטערע נשמה. ס' האָרֶץ מיט ליבשאָפַט אַנְגַּעַקּוּעַלְטַן,
און נאָר געוץט אַזְוּמָעַן הַעַלְפָן, טַאנַ אַ טֻבָּה.
און ווּעַמְעַן טוּבָות טַאנַ האָט גְּרָאָד אַיִן שְׁטוּטָל נִוְתָּן גַּעֲפָעַלְטַן :
אן "אַפְּגַּעַגְּעַבְּגַּעַר" דָּא, אַוְן דָּארְט אַ וּוּימָעַ קְרוּבָּה...

און דָּא אַ בָּאַלְעַבָּטָם — אַ יְוֹרֵד, הַיְנְגַּעַרְט אַיְנְדָּעַרְשְׁטַיְלַן
און סְשַׂטְיִיט נִישְׁתָּט אַוְן צָו בָּאַקְלָאָגָן זִיךְ פָּאָר וּוּיְמָעַן.
בן-ציוון שיקט זיין היַלְּךָ בסְתָּהָר, מִיט וּהִירָּות פִּילְּ
פְּדוּי הַלִּילָה נִישְׁתָּט בָּאַלְיְוִידְיִיקָּן, פָּאָרְשִׁיְמָעַן.

אוּוּ האָט עַר גַּעַנְגַּעַטְיִיקְט אַוְן גַּעַטְאָגָט, אַיִן וּוּלְבָן הַוִּזְּ
דָּעַרְיָאָגָט האָט אַיִם בָּאַלְוִין פִּון הַיְנְגַּעַרְטַן, דָּעַם שְׁעַנְדָּעַר,
איַן יְעַנְעַ טָעַג, וְעַן ס' האָט די חַיְטָלְעַרְוִישָׁע פָּלְעַדְעַרְמוֹז
איַר בְּרוּינְגָם פְּלִיגְל אַוִּיסְגַּעַשְׁפְּרִיְיט אַוִּיפְּ לְעַנְדָּעַר ?

אליאן א תלמיד-חכם און א הדורת-פנימ, געשמת סע האבן זיינע טעכטער, זיינע בנים

אין שטאט מיט זיינער שיינקיות. און דער עלטסטער, דוד, מיט מיר — חברים זענען מיר געווען בעבוד.

צוזאמען זיך געלערנט, און געטרויומט צוזאמען. וווען יעדערער פון אונז — אוווק פון טאטען-מאמען,

מיר האבן אומגערכט זיך ערגעז-זווע באגענטן אוף פרעמדע קאנטינענטן, וויטע מידבר-זועגן...

דערנאך זיך דורכגעבריוולט און די וועלט באשריבן, און בייז אויפ הײנטחים זענען מיר געליבן.

מיין פאַלָּק

שטייסט אויַפֵּן שווועל פון עולס-הזה,
קיינמאָל נישט וווײַט אונ נישט נאָנט...

א גאָלְף-שטראָם.

דעָר פֶּלאָם אִינְמָ פֶּאָקָל פון דָעָר פְּרִיְהִיט-גַּעַטָּן.

א מאָגְנָעַט פָּאָר ווּ אָן אָמְגָלִיךְ...

א שְׁרִיפָה אִין ווֹאָלָד פון דָעָר נַאֲכָתָן.

א ווְאנְדָעָר-פֶּלאָנָץ.

נַאֲךְ אַיִדָּעָר פָּאָרְטְּרִיקְנָט „היַינְט — דָאַ,”
צַעְבְּלִיסְטוֹ זִיד „מַאֲרוֹגָן — שְׂוִין דָאָרטָן”...

א קָאָמָעַט צְוִוִּישָׁן פָּעַלְקָעָר — פֶּלאָגְנָעַטָּן.

א דִּימְעָנָט-שְׁלִיְּפָעָר,
וּאָסְ אַלְיוֹן בְּלִיבְכְּטָן עָר בָּאָם שְׁטוּוּב...

מִיטָּן קָאָפְּ גַּעַצְילָט צָו דִּי שְׁטָעָרָן,
זַיְנְקָעָן דִּיְנָעָ טְרִיטָא אִינְמָ חֹושָׁר.

אַמְּמָאָל — גָּאָלָע ווּוְנדָ.

נַאֲךְ מִיטָּן יְעַטְוּעָדָן טָאָגָן,
אִין קְלָעָם צִי נְצָחָן,
בְּלִיבְכְּסָטוֹ דָעָר זַיְגָעָר.

ב

א בוים — א זאג,
צעצווינט איבער לענדער.

נאך יעדן שטורעם
שטייסטו מיט צעבראכענע צוויינן
אין אומענדליךער דביבות
פארקייט אויפֿ די שטערן...

א גָּאָרְטָן פּוֹן פְּרִיֵּד

אייך האב א גָּאָרְטָן פּוֹן פְּרִיֵּד
געפֶלְגַּנְצֶט אַין דִּין נָאָמָעָן,
אוֹן אַ טְּעַמְּפָל דִּיר גַּעֲבָוִיט,
די וּוּעַנְט, וּוּי יִם-כּוֹזָלְיָעַם בְּלוּיעַ.

אוֹן אַ מְזֻבָּח הָאָב אַיך
אוֹן זַיְן מִיט אַוְיפֶּגֶעַשְׁטָעַלְט,
וּוּ אַיך בֵּין «פּוֹהָן-אוֹן-קְרָבָן»,
כָּאָטְש אַיך הָאָב דִּיך קִינְמָאַל נִישְׁתְּ גַּעֲזָעַן.

אוֹן אַיך זַיְנָג-אַרְוִיָּף צַו דִּיר מִין עַלְנָט...

אוֹן וּוּעַן דַּעַר טָאג פָּאָרְגִּיִּיט,
וּוּרְעַן דִּינְעַן הַיְיכָן — תַּהְוָמָעָן,
אוֹן מִין תַּפְּלִיחָה פָּאָרְקְלִינְגָּט
אוֹן אוֹעַכָּא.

דיין נאמען

דיין נאמען
אייז דאס אועיג פון מיין האָרֶץ.
איך נײַ דיר נאָך
ווײַ אַ שאָטָן אַין די טַאלָן.

דו שטעלסטע זיך אָפּ
צּוֹ הִתְּנֵן מִיּוֹן שְׁלָאָפּ,
וועָן אַיךְ דְּרִימְלָאַיְינְ אַ מִידָּעָה.

בִּזְוֹ דּוֹ אַלְיַיְינְ וּוּרְסְטָמְטָ מִידָּ
אוֹן בִּיסְטָ מְרָמָן, אָזֶוּ אַיךְ קָאָזֶן דִּיךְ פָּאָרְלָאָזָן...

דו נִיְגְּסְטָ צּוֹם פָּאָרְגְּיַיְן דִּי זָוָן אַין מִיּוֹן לְשׁוֹן,
אַיךְ זָאָל וּוְיַאֲפָרְאָסְטָ
זִיךְ אַרְיִינְגְּיַסְטָן, פָּאָרְשְׁוּוֹנְדָן
אַין דִּי יִמְעָן.

נָאָר סְ'בָּלוֹוִיטָ דיַיְן גָּנָּאָד אַיבָּעָר מִירָ,
וועָן מִיּוֹן גְּלִוְיְבָן,
שְׂטָאָרְקָעָרָ פָּוָן מִירָ,
פִּירְטָ מִירָ אָוִיפָּן וּוּעָגָ צּוֹ דיַיְן מִיקְדָּשָׁ...

גָּרְיִנְעָרָן ס

צ פ ת

א

שטייפערלעך — ווינטעלעך
 קומען צו דיר אין אלטמאדיישן טאג.
 זוי בלעטערן שטילקייט,
 ווּדו ביסט אריינגעשויגן,
 און פארגעטען פון צייט און געווערבַּל —
 דו ווארטסט...

ב

ביסט געלליידט, צפת,
 אין טינקעלן פלאם פון מסתורין.

מלכודיק טראנסטו
 אין מיט פון געבירגינקן פעכער,
 און זוכט אלץ מיט דארשטייך בעילוקו
 אין נעלליקע וויטן...

פארנאנט גויט דיין שאטן אווועך
 אין פינרט זיך טובלען.

איבער דיר, אין די חצוטן,
 אין גראנעם באטזוייקטן בתר,
 וואכט די „מצודה“. —
 לבנה-הירוש היפט
 אוית די שפיצן פון ביימער.
 און ס'דרימלט פינרט צופיסנס —
 א סוד ווּס'ווינגען איזט ליאדר.

ס'געסטיקט נאך פֿרומער פֿאַרכִּיזִּישׁעָר דְּלוֹת
איין גַּעֲסֶלֶעֶד דיינע.

איין שיל פֿון אַרְזֵי
איוֹ דער אַרְזָן קָודֵשׁ, פֿון שׂוּאַלְבָּן גַּעֲשֶׁלְיָפָן,
אַ גַּרוּיָּעָר גַּעֲוָאָרָן פֿאָר צְרוֹת...
אַ וַיְיַנְטֵמֵיט אַ תְּהִלִּימָל אַוּפָּ
אַרְן זַאֲגַט אַלְיוֹן תְּהִלִּים...

אַ זְקָן
מייט ווֹאַלְקָנְדִּיק פְּנִים
בְּאַם טְוִיעָר,
גַּעֲבּוֹגָן עָר שְׁטִוִּיט דָּא — אַ זִּיפְּזִ...
שְׁוִין ווּוְיפֵּל יָאָרָה גַּנְדָּעָרטִיעָר
זַוְכָּט אַלְעַז דָּעַם שְׁלִימָל
פֿון שְׁבָתְדִּיק מְלֻכּוֹת...

ח'יפה

זעט אויין אין די נעכט
וואי א שטראלייקער טעטפל.

באים פרמל-וואנט גלימערט
דען ארון הקודש...

אייך קלעטער אלץ העכבר
ארויפט מיט די שטעגן.
זוי פרין צום עמוד,
צעילויכטן מיט טוויזנט מנורות...

דא קועעלט-אן באוונדער
מייט זאפעטן פון שורה.

אייך שיק מיין געבעט
אין די נאכטיקע רומען.

ווען מאנקערט דער עכָא
איין הארץ פון א שטעגן,
דאן ווים אייך :
סע איז מיר באויליקט
צו זיין דיין בעל-הטילה.

תל-אביב

עם שטרעken זיך וווײיט דיינע גאָסן
מייט פֿאַרְבִּיק-צַעַבְלָעַנְדְּטָע ווּוַיְטְרִינְעַם,
און פֿאַרְקָן מייט פֿלאַמִּיקָע בִּיְמֻעָר-אַלְיָעָן,
צַעַצְוֹוַיְוַגְּט אָן צַעַצְיְינְגָּלֶט
איַן שְׁטִילָע, גַּעַמְיוֹתְלָעַכְּע גַּעַסְלָעַד,
מייט בְּלוּמָעַן גַּעַצְירְטָע.

עם שוּימָעַן די טָעַג
מייט גַּעַרְדִּוִּישׁ פֿוֹן קָאַלְיְרִיקָע מַאָסָן —
סִימְפָּאַנְיָע פֿוֹן מֵי,
און אָוָונְטָן, שְׁבָּפָּרְדָּפָּן לִיכְטָן אָן פֿוֹן פֿרִיְּה,
הִילְכָּן-אָפָּ אַיְבָּעָר יְמִיקָּע ווּוַיְטָן.

און אוַיסְגָּעַשְׁפְּרִיּוֹת הַאָסְטָוָן די אַרְעָם
צָוָם אַוִּיפָּנְעָמָעָן שִׁיפָּן.
און רַיְפָּן דּוּ רַיְפָּסְטָ פֿאַרְן שָׂוּוֹנוֹג
פֿוֹן צַעַלְוִיכְטָעַנְעַ בָּאָנָעָן איַן דיַיְנָע גַּעַדְעָרָעָם,
גַּעַרוּמָעָר צָוּ מַאָסָן די טָעַג....

וּוְיָ אַ פּוִינְגָּל,
וּוְאָסָ אַיְלָט-נָאָך זַיְוִין אַיְגָעָנָע שָׁאַלְוָנָג,
דוּ אַיְלָסְטָ, תַּל-אַבִּיב, צָוּ דָעַרְיָאָגָן
דָּאָם לִידָּ פֿוֹן דִּיְיָן דִּיכְטָעָר ...

סְדֻום

סְדֻום —
תָּהוֹם, —
אַנְצִיְינִיק מַוִיל
צַעֲפֵנֶט פַּאֲרָלְעַכְצָט,
אֵיך הָעָר וּוּדוּ קְרֻעַכְצָט:
“אַ טְרָאָפְנֶדֶל וּוְאַסְמָעָר
דָּעַם גִּימָעָן בְּאַנְעָצָן!”

נָאָר סְהֻוּעָרֶט דַּי קְלָה
בָּאַ דִּיר אַוִיפָּעַר וּוְאַךְ:
נִישְׁטָט פַּאֲרָדָאָרְבָּן חַלְילָה
אַ שְׁטְרָיךְ פָּוּן דִּין וּוְיִסְטְּקִיָּט —
דִּין בְּלִוְנְגָג...

אוֹן סְשְׁטָעַקְטָמָעָט וּוּאַ שְׁוּעוּרָד
דָּעַר יִם אִינְגָם לִיעַבְבָּדָר,
אוֹן סְשְׁפְּנְגָלְעָן אִין אִים זַיְד
דַּי שְׁטִימָוְנְגָעָן דִּינְגָעָן...

הָאָכָה הַיִּזְנָט, סְדֻום, בָּאַ דִּיר
פַּאֲרָשְׁטִיְינְגָעָרטָן קְלָאנְג
פָּוּן מִיְּן קִינְדָהִיָּט גַּעֲפִינְגָעָן,
גַּעַנְומָעָן דִּיךְ מוֹנְטָעָרָן...

אֵיך בְּרִיְינְגָמִינְעָן טָעַג דִּיר —
מִיט טְוִיְעָן פָּוּן מִי
דִּינְגָעָן גְּלִידָעָר צַו זַאלְבָגָן,
אַרְאָפּוֹוִישָׁן אַרְאָצָלְטָן צַעַר
פָּוּן תָּהָוְמִיקָן פְּנִים.

שְׁוַיְוַן לְאַנְגָן אָז דַו בִּיסְט
אִין פִּיעָרָן זִיבָן
פָּוּן פִּינְגָעָן גַּעַלְיִיטָעָרטָן.

אין די טינקעלע אליען

די לופט האט געאטטעט מיט הארכטט,
ווען איך האב אין לבנהקער נאכט
געשפאנט אין די טינקעלע אליען.

די אליען, ווי גריינע טונעלן —
געשליאנגלט זיך צוישן באירעם,
און מיט דופטן געוזאלטט מיינע גליידער.
ס'חבן גריין געבעירט די שטיילקייט.
און אומגערכט האך !
אט צעווינט זיך א שאקאל,
אט ציעלאכט זיך א פויגל
און יאנט-אן אוז פחד...

וואויהין און צו וועמען
טראנט עם מיך, יאנט אין דער נאכט ?

דאם דארף,
אויסגעפלט ערלעך די שעהען פון טאג
מיט ארכעט און פולד,
רוט איצט אין שלאף, אין געשמיין.
און איך...
כ'ווים אליען נישט סארא טינקעלע לומט
טרייבט מיך ארום אין די נעכט
צו ריויצן דעם דארשט פון שאקאל.

צום ים

א

אין די שפאלטן פון דעם פעלזיקן ברעה,
וואו ס'ברען זיך דינגע גלעזערנע טורעמעם,
דורךגעשניטן א וועג צו דין בלויין האריין,—
זוי איצט, ים, מײַן געלעגער.

דא ליגן די קריישטאלענע כווארלייעם
אויסגעבעט מיט סאמעטונגער קילקייט
אוון לאשטעשען, אוון ליאולען.

דורך מײַינע וויעס,
פארזשומורעט פון גראום ליכט,
צעפאלט זיך די זונ — א דימענט-רייגן.

זילבערנע נימפעם
פון אפגראונטן טינקעלע
קומען מיר באנרייסן
צו מײַן נייגעבווירז-ווערן...

ב

כ'האָב ליב מיט מײַן שיפל
זיך אַריינשנידן אַין די אליען פון אָוונט,
ווען האָרכְּבְּסְּטוֹוִינְּט בְּיִוְשְׁת צוֹם אוּפְּגָנוּוֹיְן די כווארלייעם.

איך בין עדות
וואו די ערְּד
אויפְּךְ דער שפְּרָאָךְ פון יַם-שְׂטוּרָעָם
רעְּדָת זיך צוֹנוֹיפְּ מיט די שְׂטָעָרָן.

די ציפרעטען

די ציפרעטען אויפֿ דײַנע באָרג-שפֿיצֶן
מאָנייעַן מיך שטענדייך אַרוּפְ-צָנוֹ.

אַיד קַלְעַטָּעָר אויפֿ דײַנע היַיכָּן,
וּוי אויפֿ מַדְרִינוֹת פֿוֹן פֿאַזְוַיּוּ...

ニישט צעוויען אויפֿן ווינט וויל אַיד
די אַוצְרוֹת פֿוֹן מֵיַן וואָרט.
נַאֲר אַיִינָזָםְלָעַן אויפֿ סַטְרוֹנוּם
פֿוֹן דִּין גַּאֲרָעָר גַּעֲרַעְתָּעָנִישׁ.

זעניט

דערגרייכט דעם זעניט פון מײַן רײַגנְבּוֹיגּ-זָוּג,
זילבערט שווין אַ האָר באָ מײַנע שלויָפּן.
אוֹן וועקְט צוֹם אוֹיפֿגּעוֹווִין אַ טעַנָּה
פאָרוֹוָאָם אַיךְ האָב אַפְּגַּעַתְּגַּלְתְּ מײַן לעַבָּן
באָ די יָוּרְשִׁים פון עַלְנֶט... .

אַיךְ האָב מֵיט מײַן לַיְד בְּאָנְגְּלִיּוֹת זַיְעַר טְרָאַט,
וועָן זַיְעַר הַאָבָן מֵיט טְרָעָן זַיְעַר פְּעַלְדָּעָר גַּעֲזִיּוֹת,
אוֹן מֵיט בְּלוּמָעָן האָב אַיךְ
די אַרְעָמָע טִישָׁן בְּאִיאָנְטָעוֹת.

איַצְטָט, וועָן אוֹיפֿגּעַשְ׀יִינְט ס'הָאָט זַיְעַר שְׁטָעָרָן,
ליָגַט מײַן קְרִיּוֹן פָּאָרוֹוֹנְדִּיקְט.

זַיְיָ חִילָּן זַיְקָא אַין זַיְיד פָּוֹן מֵינָע הַימָּלָעָן,
קוּוִיקָּן זַיְקָא מֵיט זַאְפְּטָן פָּוֹן מײַן וּוַיְנְשְׁטָאָק
אוֹן פָּאָרְגִּינְעָן זַיְקָא נִישְׁטָּאָלָן אַ טְרָאַפָּן
פָּאָר דָּעָר לִיפְ פָּוֹנָם פְּלָאנְצָעָר.

אין אועלכע סימפאנישע נעכט

אין אועלכע סימפאנישע נעכט,
ווען דאס לאנד זעט דיר אוים ווי א טעטעל,
וואו סטראָנט די לבנה...
און סלאֹז זיך דערקעגען די בלום
און איר אידלסטער פאָרבּן-שאָטירונג
פֿאָר מילן די וויטט, ווי פֿאָרְקּעַטּן צעשפֿיגַלַטּ,
וואו לוניקע שאָטְנָס וואָלְסְרוֹן...
און אועלכע סימפאנישע נעכט
לויערּן מענטשּן באָם טויעּר,
די הענטּ פֿאָרְן מאָרגּן
מייט מי צו באָזָאָרגּן.

און טרעפט, אָז די מי, ווי א זעלטענעָם פֿערְלּ,
אייז שיוועּר צו דערלאָנגַעַן,
צענייעּן זיך מענטשּן, ווי שאָטְנָס, אָהִיּוּם
מייט געכּוֹיגּעַנָּעַ קעֶפּ —
און אועלכע סימפאנישע נעכט...

1937

בעד זיין ערנש

ס'האָט מידבר אַרוּסְגָּעָשִׂיקְט הַיִינְט אַירֶע טַעַכְתָּעָר.

זוי קומען, אין שוואָרץן געהוילטע,
מייט טינקעלן טראָט פֿאָר מיין טויער
און בעטן מייט לײַפּן פֿאָרברויננטע.
זוי בעטן מיך קנעכטיש
דאָם גַּרְאֵז אַרְוֹם פֿלוּיט פֿון מיין גַּאֲרָטָן
דעָרְלַוְיכְּן זוי רַיְּטָן אַוּפּ מַאֲלַצְיָוָת...

און דאָכְט זיך, זוי ווערְן מִיר קענטלאָך:
בַּת-מְלֻפְּחָמָן מְנוּלָגָן גַּעֲוָאָרָן אַחֲעָר
פֿון אִימְפְּעָרְיוּם פֿאָרְלַוְירָעָנָן...

פְּלִיאָקָן דָּאָם גַּרְאֵז אַין דֵי פֿאָלָעָם אַרְיָין
מייט גַּעֲלַיְּפִיקָע הענט
צָום גַּעֲקְלִינְגָן פֿון דֵי זַילְכָּעָר-כְּרָאָסְלָעָטָן...
און גַּנְיְּוּוֹיִשׁ זוי וּוּאָרְפָּן צָו מִיר אַין מיין זַוִּית
גַּעֲלוֹסְטִיקָע בְּלִיאָקָן...

1937

דו קאנסט נישט

דו קאנסט נישט מער דא פארబלייבן.

דייך האט פארמאנייעט דער בליאסטק
פונם גאלדענעט טעמעפל,
וואו ס'קומען די יורדימ זיך שמייכלען
צו פרעמדע געטער...

און ווען באנאנד מיטן מאן
האסטט פארניגט זיך צום אפשוייד,
האט מיינע א טרער דייך באגלאיט
ביזקל וואן דייןיע טרייט —
זיך פארלוירן העט-העט אין די בלויין...
נאר שפטעט אין די נעכט

— דערטראגט זיך צו מיר פון אַרומִיקָן חוֹשֵׁךְ דִּין זיפֶּן
און ס'זוכט מיך אָן אוּפְהָעָר דִּין קוֹל.

א פעלן

דער פעלן, וואם ער שטארצט דא אליין —
א מענטש אין, פארוואנדלט און שטיין.

דאם מוויל זיין, פון לאנג שוין פארשטוומט,
האט צייט אין א קללה פאָרקרומט.

זיין פעלזיךער בליך איז געווענדט
אין יס-זווויט, זיגזאניק צעבלענדט.

ער הארכט ווי דער כוּאַלְיעַם געברום,
ווײַ ער, שטייט פֿאָרגֿלִיווערט און שטום . . .

דעַרְמַאנֵנֶט זיך אַמְּאַלְיכָע טַעַג,
וועָן דאַ האָט אוֹפֶק יַעֲטּוּעָן שַׁטְעָג

געוּוַיְמַלְט זיין גִּירְיְקָעַ שַׁטָּאמֶן,
מייט שְׁטוּרֻעָם גַּעֲקַעְמָפֶט אוֹפֶן יִם ;

ווײַ ער, אַ צַּעַטְעַנְצְּלַטְעָר, נִיּוֹת
מייט צִימְבָּל, טִימְפָּאָן, אַין בָּאָגְלִיָּט

פּוֹן קִינְדִּישָׁן אַנְגְּסְטִיקָן טְרָאָט,
זוֹ שְׁטִילָן דַּעַם דָּאָרְשָׁטָט פּוֹן זַיִן גָּאָט.

אוֹן מָולְךָ, אַים דָּאָכָט זָוֶחֶן, אַנְצְּצִיקָט,
מייט רִיחַ פּוֹן קְרַבָּן זיך קוֹוִיקְט.

אוֹיךְ זַעַט ער עַשְׂתָּוֹת אַים גְּרִיסְטָט
מייט טּוֹבָן דַּי צְוּוִי בָּאַ דַּי בְּרִיסְטָט,

זוי האַלטנדייך צָאָרֶט אַין דֵי הַעֲנֵט.
אַון אוֹיכָעַט דִי קְדִשּׁוֹת דָעַרְקָעַנְט.

פֿאַרְשִׁיףּוֹרֶט פֿוֹן תָּאוֹהָה אַון בְּלוֹט,
גַּעֲקִילַט בָּאָם מַזְבָּחָה דִי גַּלוֹט...

נַאֲךְ אִיצְצָט אָיז אַין גְּרוּיְעָן גַּעֲקָאָרָב
פֿוֹן טְרִיטְזִינְגְּ קְעַנְטִיקְזִינְגְּ דִי פֿאַרְבְּ

וּוְאָם עָרְהַאְטְזִים גַּעֲמִישְׂטַמְּ מִיטָּן בְּלוֹט
פֿוֹן קְנַעַכְתְּזִינְגְּ אַונְטָעַר דָעַר רָוָת

צָו פֿאַרְבָּן דָעַם לְיִין, דָאָם גַּעֲוָאָנְד
דִי פֿירְשְׁטָן אַון שְׁרוֹתְזִינְגְּ

אַון עָרְהַאְטְזִים זְיִין פֿאַלְאָצִין דָעַר הַאָרְזִין
גַּעֲהַאְטְזִים בָּאָם דִי גַּעֲטָעָר סְגַעְנָאָר.

אַין וּוּוֹילְטִיקְזִינְגְּ אַון שְ׀יִפְרוֹתְזִינְגְּ עָרְהַאְטְזִים
פֿאַרְבְּרִיְינְגְּנָאָן מְשׂוֹגָעְזִינְגְּ

אַון יְעֻטוּעָדָעְזִינְגְּ נַאֲכָתְזִינְגְּ אָז וּוּיְבְּ
גַּעֲהַאְרְכִּיקְזִינְגְּ אִים גְּרִיאְטְזִינְגְּ אִיר לְיִיב...

אָפְטְזִינְגְּ וּוֹיְלְעָרְהַאְטְזִינְגְּ אָז הַיְבְּטָאָן פֿאַרְקְרוּמְטִין
זְיִין פֿעַלְזְוִיקְעַטְזִינְגְּ אַין גַּעֲשָׁרִי.

נַאֲךְ סְמוּאֵלְזִינְגְּ אַין אָז קְלָלָה פֿאַרְקְרוּמְטִין,
דִי צִיְיטְזִינְגְּ אָז פֿוֹן לְאָנְגְּ שְׁוִין פֿאַרְשְׁטָוּמְטִין.

זעקס בחוררים פארטאג באם ים

וואם טוען זעקס בחוררים דא
פארטאג באם ברעה פון ים?
— „ס'חאט אונז אין טיפער נאכט דערגרייכט
א וווײיט גערופ פון ים,
געקומען זענען מיר — דעם רוף
באיישידן זאל דער ים.“

און זוי דערהערן א באפעל,
וואם קומט צו זוי פון ים:
„שפאנט-אן די זעגלאען אויפן מאסת
פון שייפעלע באם ים,
און לאזט צווזמען זיך אצינד
אן אקער טאן דעם ים.“

און טוט דאס שיפל זיך א שנייך
אין שפיגל פונם ים,
אנטלויפט דער ברעה, אנטלויפט די שטאגט
און אונטן לוייפט דער ים...
א רגע נאך — און אליעץ ארום, —
בלוייז ים, און ים, און ים.

וואו שטיל איז דא, און ווונדרעלעך
פארטאג אינמיין ים!
די זונ גויט אויף, א ווינטעלע
צעקישט זיך מיטן ים...
און אלעמען באהערשט א לומט
צו שפרינגען אינס ים

צום דרייסטן איגנ-אייפ-איגנ-זיין מיט
ספנה אויפן ים,
און טאן זיך א צעוויג, א שטיף
אויפ כוואלייע פונם ים,
וואי קינד אויפ מוטערלעכן שוים,
אויפ כוואלייע פונם ים.

די וואַלканס אֵין יְרוֹשָׁלַיִם

די וואַלkanס — שיפור היינט פון דעם געוזונג אֵין יְרוֹשָׁלַיִם.

נאר באָם שווארץן די גראָגעַז
וואָרנט די לבנה :
„אַרְיבּוּרְשְׁמוּגְלָעַן זָאָל מַעַן נִשְׁתַּמְךָ קִיּוֹן פָּעֲנַחַן.
גַּרְנִישֶׁט זָאָל דָּעַר שָׂוָּנָא פָּוּן אָוָנוֹ נַאֲשָׁן !“
אוֹן זַי בָּגְטָאָפְט די וואַלkanס
צַי זַי הָאָבָן נִשְׁתַּמְךָ אַ קלָּאנְג
בָּאַהָאַלְטָן אֵין די טַאֲשָׁן ...”

ニישט יעַדְן דָּוָר

מאיען און איציקן

ニישט יעַדְן דָּוָר באַשערט דָּס גֶּלִיךְ פֿוֹן שָׁאָפָּן.
און מיר, זיך מיטאַמָּאל פֿונְסְנִי דערקענט,
מיר טוען אַפְּטָמָאָל זיך אלְיוֹן באַגָּאָפָּן
מייט שירָה צו די אַיְגָעָנָע צוֹויִי העָנָט,

וואָס האָבָן אוַיסְגָּעַטְאָקָט די שְׁטָעַט, די דערפָּעָר
און פֿכַּיֵּשׁ נָאָךְ פֿכַּיֵּשׁ צְעֻוּוִיקָלְט אָוּן צְעַגְלָאָנָצָט,
און פרוכָּט צָוּם טִישׁ פֿוֹן יְעַטּוּעָדָן בָּאַדְעָרָפָּעָר
אוֹיפְּ בָּאָרְגָּן-אָוּן-טָאָל גַּעֲכָאָזְוּעָט אָוּן גַּעֲפָלָאָנָצָט.

איַן שְׁטָרָעְבָּוֹנָג צוֹ פָּאָרְגִּינִּיטִיקָן דָּעַם שָׁאָדוֹן
פֿוֹן צִיִּיט, פָּאָרְשָׁוּעָנָדָט אוֹיפְּ בָּעַטְלָעָן — אָוּן אוֹיפְּ בָּרָאָה,
מיר גּוֹרְטָאָן די לְעַנְדָּן — אָוּן בָּאַלְאָדוֹן
ווערט יְעַדְעָר טָאָג מיְט זִינְקִיט אָוּן הָוָךְ.

און אָנוֹנָעָר פָּאָן מיְט שְׁטָאָלָץ דָּס פָּאָלָק וּוּעָט טְרָאָנוֹ
איַן קָאָמָּפְּ מיְט וּוַילְדָּן, פִּינְגְּטְּלִיעָכְּן טָאָבוֹן,
וּוַיְילְ קִיְּגָעָר וּוּעָט אוֹיפְּ אָנוֹן נִישְׁטָ קָאָגָנָעָן זָאנָגָן,
אוֹ סְ'הָאָט אָמוֹזִיסָּט גַּעֲלוֹוִיכָּטָן אָנוֹן די זָוָן.

ליידער צו מײַן ערְדִּיְ פְּלָאוּנְט

איך הענט פון מיין גייסט

איך הענט פון מיין גייסט, זיך אומצאליך צעוזאקסן,
געטרייז און גרויסארטיך איך טוט מיך באדיינען.
שווין זע איך איך ברײינגען קאפעעליעם פון שלאקסן
אין מידבר — די הימים פון סאמומס און כאסמיינען.

שווין זע איך איך אויסגלאיכן בערג און די טאַלָּן,
די וויסטקייט מיט וואָלד און מיט גערטנען באָפֿינּוּלָּן.
איך ריסט בָּאָ דעם פראָסְט פון די נײַגְל די פָּאָלָּן.
די סְפָּעָרִישׁע בְּלוֹקִיֶּט אֵיך זע איך באָיְנּוּלָּן.

איך שיקט צו לבנה גאָר אנדערע יינגען
און פרזוט צו פָּאָרְפָּאָנְצָן אויף איך מײַנָּע שטאמען,
און, דאָכְט זיך, איך נײַט דעם פָּלָאָנָּעט צו פָּאָרְשְׁלִינְגָּן
אין בויך זייןעם אַלְעָ אַסְפּוּקָע ימען.

איך זע איך אין שטעת, שווין דערגריכט בייז די וואָלְקָנָם,
אויף זילבערנע בריקן דאם לעבען צערוישן.
פון יְמַאֲפָגְנוּנָט שפּוֹן, ווי פון שאָפְּ דאם געמאָלְקָנָם,
איך ברײַינְגָּט אויף מיין טיש מיר אין פּוֹלִינְקָע קוישן.

אין איך אַכְבָּר דְּרוּמְלָט די בְּיוֹקִיֶּט פון טִינְגָּעָר
און צוֹוִינְגָּט מיך צו שטיין אויף דער וואָך, זיין געוואָרָנָט.
מיט יְעֻטוּעָדָן טָאג — עַפְעָם ווערט איך מְרָ קְלִינְגָּר ...
איך שטָאָרָקָט זיך אַקְעָנָן מיין שליטה פָּאָרְצְאָרָנָט ...

קְיַיְן חָבָ אָזָן קְיַיְן גּוֹטָם, זע איך, ווועט איך נִישְׁטָ קָאָרָגָן.
כְּהָאָב מָוָא : דָּעָרְוּוֹיָל זָאָלָט איך מיך נִישְׁטָ דָּעְרְוּוֹאָרָגָן ...

אין פארק אויף א באנק

נאכמיטאג. אויך זיין אינטס פארק אויף א באנק,
און ס'פֿלאטערט, אַ טויב אין דער זונ, מײַן געדאנק:

ניין, ס'וועט אויף דער ערעד נישט צו גראונט גיינ די מי
פֿון מענטש, באטש ער פֿילט זיך דא אַיְיבֿק נישט הי.

באטש אַיְיבֿק פֿאָרְשְׁטוּסֶן ער אַיז אַין אַ ווִינְקֵל,
און פרעמד זענען שטערג, אַוְן סָוד — זַיְעַר פֿינְקֵל;

באטש ס'בּלוֹט אַין די אַדערן קִילְט אַין פֿאָרְצִיטְעַר :
סָע נאָרט אַם דער אַיגּעַנְדַּר זַיְן, אַ נִישְׁגִּיטְעַר,

און ס'דָאָכֶט זַיְך : אַטְ-אָט — אַוְן סָע ברעכּוֹן די פֿלאָמְעַן
אָרוּים פֿונְסָתְהָוּ אַוְן צַעֲצִינְדָן די יְמָעָן.

פאָרְפַּלְיוֹצִין דעם גַּאנְצָן פֿלאָנְעַט אַוְן פֿאָרְצַעְרַן
דאָם לעבען אַיְן שְׂוִים פֿון דער ער אַוְן די סְפַּעַרְן

מייט אַלְעַ די שְׁפִילְיָקָע ווְאַלְקָנוֹ-זּוּטְרָאָזְשָׁן,
און ס'שְׁטָאָרְבָּן פֿאָרְגְּלִיאּוּוּרֶט אַיְן אָנוֹן די מִירָאָזְשָׁן, —

וועט לאָנג אַיְן זַיְן קְרִיּוֹן דאַ נָּאָך שְׁפָאָנְעַן דער אָדָם
און שְׁפִינְעַן זַיְן צַאָפְלָדִיק-גָּאַלְדָּעָנָם פֿאָדָעָם.

באטש אַפְטָמָאָל אַיְן מִידְכָּר פֿאָרְפַּירְט פֿון אִיר שְׁוֹוִינְגָן,
וועט אַיְיבֿק זַיְן גִּימְסָט זַיְך צַעֲצִוְיָינְגָן אַוְן שְׁטִיגְגָן.

די שוואגען פון געדאנק

און וווען די שוואגען פון געדאנק
זענען גרווי געוזאָרַן פֿאָר קְלִינְשָׁאָפֶט
און צִינְדּוֹן פֿינְקָעַן פון לְוָסְט אַיִן דִּין בְּלִיךְ
זֵיךְ אַלְיַין פון דָּעַר עֲרַד צַו פָּאָרְלִיךְן,
וּוְלָאֵיךְ פון מִין פִּידְל זֵיךְ לְאָזְן
אוֹיף אַ קָּאַסְמִישָׁן אַיְנוֹל פָּאָרְטָרָאָגָן.

איַךְ וּוְלָאֵיךְ דָּאָרְטָמִינְגָּעַן רְגַעַם אַיִן קְלָאָנְגָּעַן פָּאָרְוָאָנְדָּלָעַן
און אוֹיפְּבּוּיָן פון נְגִינָה אַ פָּאָלָאָז.

איַךְ וּוְלָאֵיךְ אוֹיפְּכָרְעַכְן סְגֻּרוּיָּשׁ פון פָּאָנְטָאָגָעַן
און אַ וּוְאַסְמָעוּרְוַיְיל וּוְעַט פֿינְקָלָעַן אַיִן וּוּן —
אַ גְּרָ-תְּמִידָן.
עֲרַד וּוְעַט מִיט אַ זְוִילְבָּדְרָ-גְּעוּווֹיָן מִיר דָּעַרְצִיְּלוֹן
פון דָּעַם שְׂיוּנָעָם חָלוֹם,
וּוְאָם גְּעוֹזָאָלָט הָאָסְטָמָט מִיט אִים זֵיךְ פָּאָרְקָנְסָן.

נְאָרָ דָּעַר לִיבָּן
הָאָטָט קִינְד אַוּן שְׂיִיפְּעַלְעַ פָּאָרְצִיקָט
און לְעַצְטָן אַקְעָרָאִיזָן
איַן אַ שְׂוּוּרָד גְּעַשְׁמִידָט,
וּוְאָם הָאָטָט דָּאָס לְעַבְנָן אוֹיפְּנָן עֲרַד-פָּלָאָגָעָט פָּאָרְלָאָשָׁן . . .

און וויסט אַוּן פֿינְצְטָעָר אִיּוֹ דיַ עֲרַד,
וּוּ בְּלִוּזְוּ דָּעַר ווּוְינְט
שְׁפִילְטָ אַוִּיפְּ דִּי פְּלִיאַיטָן פון חָרְבָּן,
שְׁפִילְטָפְּאָר דָּעַם קִיְּנָעָר,
וּוְאָם קִינְגָּט דָּא אַיְנָעָר.
בְּלִוּזְוּ עַר אַלְיַין נְאָר . . .

מַאֲמָע עֲרֵד

א

איך פיל אויפּ מײַן נימען דיין ליבשאָפֿט,
ווײַיך בֵּין דִּיר טִיעָר.
נַאֲר אַיְצָטָעֶר, וּוֹעֵן פְּנִים-אַל-פְּנִים
סַע וּוַינְקַט דָּעֶר אַטָּאָמִישָׁעֶר אַפְּגָרוֹנֶט,
טוֹט אַפְּטָמָאֵל אַ בְּלִין, וּאַ שּׂוּעָרֶד, דָּעֶר פָּאָרְדָּאָכֶט,
אוֹדוֹ וּוַיְלַסְטָט מִיר פָּאָרְלָאָזֶן,
אוֹ אָוְמָגָעָרִיכֶת אַנְקָלָאָפֶן וּוַעַט אַין מִין טּוּיעָר
די שעה פֿוֹן צְעִישִׁיד ...

איין אוּגָנְבָּלִיק —
אוֹן אַפְּגָעָטִילָט האָסְט וּזְךָ פֿוֹן אָונְטָעֶר מִין טְרָאָט
אוֹן גַּעַלְאָזֶן מִיר הַיְינָגָעָן אַין חָלֶל.
אַנְטָרִינְסָט מִיר. אוֹן וּוְאָס מַעַר דָּעָרְוּוֹיְטָעָרֶט,
צְעִישִׁינְט וּזְךָ אַלְין הַעֲלָעָר דיין פְּנִים ...
דוֹ פְּרִירְסְּט-איין אַ שְׁטָעָרֶן אַין נִידָּעָן-הִיכִּין
אוֹיפּ נִישְׁטָט צָום דָּעָרְגְּרִיכֶן ...

ב

וּוְאָס זָאָל אַיךְ טָאג, עֲרֵד,
איין דיין גְּרוּעָן בֵּין-הַשְּׁמָשׁוֹת,
וּוֹעֵן דִּי קְלִיגָּע שִׁיְינְקִיטָט פֿוֹן מִין לִיד
דָּאָרָף קִיְינְעָר נִישְׁטָהָכָּן ...
אוֹן דָּעֶר, וּוְאָס גְּעוֹזָאָרֶט אוֹיפּ זַיְן קְוּמָעָן,
וּוֹיְנָט אוֹיפּ עַנְעָר זַיְטָ מַילְכּוּעָג,
אוֹן סְגֻּרוֹיָשׁ פֿוֹן די שְׁטָעָרֶן באַשְׁוּעָרֶט זַיְנָע טְרִיכֶת ...

הַלוּוֹאי וּוְאָלְט אַ וּוְאָלְקָנְבָּרָאָךְ דָּרִימְלָעָן אַין מִין פְּוִימֶט
צַו קָאנָעָן פָּאָרְלָעָשֶׂן די פְּלָאָמָעָן,
וּוְאָס בְּרָעָכְן אָרוֹיָס פֿוֹן די טִיפְּן,
פָּאָרְלָעָשֶׂן זַיְיָ, אִיְדָעָר זַיְיָ וּוְקָלָעָן דיַךְ צַו פָּאָרְצָעָרָן.

ג

איך צאנק אין די נעכט.
מיך עסן פארצוווייפלטע בליקון
פונ הינגעעריקע פעלקער,
און מײַן שכּן דערוויל אונטער צודעך פון הוושׂ
אין וויביליבּ פֿאָרוֹזִיט...

פארפלוייצט דיך, ערְד, מיט מענטישׂ-כּמָאָרָעָם,
וואָסּ קומען מיט זיעערע התאות
נאָר מעד דיך פֿאָרוֹלִיזֶン...

אויך דער, וואָסּ געכְּטָן ערְשָׁת
אוועָק איז פֿונְדָּאנְעָט, אַ זָּקָן, —
איך זע אַים שוין ווֹידָעָר באָ מאַמיַּשָּׁר ברומט...

וואָוועָט ער זיך הינטָאָזּ,
אָפְּלוּ ער ברוינְגָּט מיט זיך מיט די נײַע פֿלאָנָע
צַו שְׁפִּיוֹזְן קָאנְטִינְעָנְטָן?

ד

הפקְּרָדֵיך צַעֲפָרָאַלְטּ זענָען דִּינָע טויעָרָה, ערְד,
פֿאָרָן אַנְקָוּם פּוֹן מענטְשָׁ.

אַ צְוַיְּדָרִי רְגָעָם פּוֹן דִּין אַיְבִּיךְ —
און ער ווּטָה, ווי דער היישְׁעָרִיךְ,
פארוֹאַלְקָעָנָעָן דִּין פְּנִים.

נאָר אַז סְקָומְטָאָזּ דָּעָר פְּרִילִינְגּ
און אַיךְ שְׁיִיל זיך אַרְוִים פּוֹן די שְׁטִינְגָּרָעָן הוּוִיטָן
פֿאָרָן אַנְכְּלִיךְ פּוֹן זָוָן,
ווערט מיר באָנג אַיךְ פֿאָרָן
וואָסּ זענָען נַאֲכְנִישָׁט גַּעֲבּוֹרָן
צַו קָאנְעָן גַּעֲנִיסָּן פּוֹן דָּעָר זָוְנִיקָּר שְׁפָעָן.

ווען ס'הילט מיך איין דיין טרערן-שליער, ערְדָּה,
 קרייזן זיך די טויבֵן פֿון מיין חַלּוֹם
 אלִיךְ הַעֲכָר אַרְוִיף צַוְּ דִי שְׁטָעָרָן,
 צַוְּ זָוֶן דָּאָרֶט אָזְן אַנְדָּעָרָע וְויְדוֹן,
 אָזְן עַרְדָּה, וּוּ פְּרִילְינְגּ קָומְטּ מִיטּ טְוַיְעָן-טְרִיטִיטּ,
 בָּאַבְּלִימְטּ אָזְן בָּאַבְּלִיטּ אִירָעּ טָאָלָן, —
 אַ חַיְילִיקָעָר טַעְמָפּל.

אָזְן פְּלוֹצְלִינְגּ וּוּעָרֶטּ דיַיְן פְּנִים פָּאַרְעָנְדָעָרֶטּ.
 דוּ אַלְיָיְן וּוּעָרֶסְטּ דִי אַנְדָּעָרָע עַרְדָּה,
 נַאֲךְ וּוּעַלְכָעָר אַיךְ בִּינְקָ...
 אָזְן אַיךְ מוֹזִיטּ דִיר זַיךְ אַיְבָעַרְבָעַטּן.

ו

ס'טְרָעָפּטּ, וּוּן דָעַר בְּלִיק מִיְינָעָר
 שְׁפִיזּוֹטּ דָעַם טְוַמְּאַנְיקָן פְּוִירָהָאנְגּ פֿון צָוקָונְפּטּ אַדְוָרָ
 אָזְן אַיךְ לְאֹזְן זַיךְ אַוּוּקְ אַ שְׁפָאַצְרָ טָאָן
 אַין אִירָעּ אַלְיָיְעָן,
 וּוּ ס'בְּלִיאָן דִי פְּעַלְקָעָר וְויְ בלְוּמָעָן...
 דָאָן וּעַנְדָ אַיךְ מִיְזּ בְּלִיק אַוִיפּ צָרוּקָ —
 אָזְן דָעַרְוָעּ זַיךְ וְויְ אַרְעָם אָזְן נַאֲקָעָטּ אַיךְ בֵּין
 אַין דָעַם אַוְרָאַלְטּ...
 נַאֲךְ גּוֹטּ וּוֹאָסּ מִיְזּ לִידּ
 אַיְזּ מִיְזּ הַיִּם, אָזְן מִיְזּ שִׁילְדּ, אָזְן מִיְזּ וּוֹאָפּ...
 .

מיין פֿאַרְלָאָנָג — דער פֿאַרְוּוֹוְנְדִיקְטָעֵר אַדְלָעֵר

א

אטֶ-דָּס ווֹאָס סֻעַּ רָוקְט זִיךְ דִּי זָוָן
אֲפִילּוּ דִּי שָׁעה, ווֹעַן דָּעָרְפּוֹן

סֻעַּ טְרוּיְעָרֶת דָּעַר מְעַנְטָש, אַיזּוּ פֿאַרְפְּאָלוּ.
זַיִיּוּ קְלוֹג אָוָן גַּיּוּ לְאָדוֹן דִּי שְׁטָרָאָלוּ...

סֻעַּ אַיזּוּ מִיר אַ שָּׁאָד, טְוּוֹטּוּ מִיר בָּאָנָג,
יאָ, סְטְוּוֹטּוּ מִיר נָאָר בָּאָנָג מיין פֿאַרְלָאָנָג —

דָּעַר בְּלוּיְעָר פֿאַרְוּוֹוְנְדִיקְטָעֵר אַדְלָעֵר,
אָן אַרְעָמָעָר, אַיְנוֹזָאָמָעָר יָאַדְלָעָר !

זַיִן רְיוּנְדָאָרְשָׁט ווֹאָקְסָט אַבְּעָר ווֹילְד
אוֹן טְרָאָפְנוֹווֹיּוֹ נָאָר ווֹעָרֶת גַּעַשְׁטִילָט.

עָר ווֹילְד נָאָר דָּעְרְבָּלִיקָן, דָּעְרוֹזָעָן
וּוֹאָס טִיף אַיזּוּ פֿאַרְבָּאָרָגָן, דָּעְרָגִיָּן

וּוֹאָס קְוִינְגָעָר אַיזּוּ נְאַכְנִישָׁט דָּעְרָגָאנְגָעָן,
בָּאָרִירָן ווּוֹאָס נְיִשְׁטָ צָוָם דָּעְרָלָאָנָגָעָן,

דָּעְרוֹזָיְנָגָעָן ווּוֹאָס נְאַכְנִישָׁט גַּעַזְגָּעָן,
אוֹן זָעוֹן זִיךְ אַרְיְכָעָרְגָּעָשְׁפָּרִינְגָּעָן

צָוָם סּוֹד פּוֹן דִּי סּוֹדוֹת... אַנְטְּפָלְעָקָן
אטֶ-דָּעָם לְעָגָעָנְדָאָרִישָׁן שְׁטָעָקָן,

וּוֹאָס שְׁפָאָלְטָן מִיט אִים קָאָן מְעַן יְמָעָן ;
די ווּאַרְצְלָעָן פּוֹן אַיְוּבִּיקָע שְׁטָמָעָן ;

דען האניך, פון גימען פארהוילן;
אוּן וועלטָן אַין נעלען זיך קנוילן.

אט שפְּרִוִּיט עֶר די פְּלִיְגָל פּוֹנָאַנדָּעָר
אוּן ס'זְוִילְט זיך אַים טָאָן אַיזְצָט אַ וּאַנְדָּעָר

צָוּם בְּלַעֲנְדִּיקָן וּוַיְסָן אַנְטָאַרְקָטִיק,
וּוְס'קִינְגְּטָ דָּעָר בְּלוֹזְאָרְד * אוּן אַרְטִיק

עֶר שְׁלִיעִיפְּט וּוַיְנָעַ דִּימְעָנְשָׁ-פְּאַלְאָצָן.
אוּן ס'בְּרָעָכָן זיך גַּלְעַטְשָׁעָרָם אוּן פְּלָאָצָן,

וּוְעַן ס'גְּעַמְטָ-אָוָת דָּעָר יִם זַיְעַר שְׁטָרָאָמָעַן.
אוּן ס'ווַיְמָלָעָן קָאַלְיָרִיכְט-פְּאַנְטָאָמָעַן,

וּוְעַן זָוֵן גַּעַמְט זיך וּוְעָכוֹן צְעַשְׂוִיבָעָרָט
נָאָך עַנְדָּלָאָזָן חַוְשָׁךְ אוּן צְוַיְבָעָרָט...

שְׁוִין אוּיך מִיט מִיְּן אַדְלָעָר גַּעַטְרָאָפָן:
ס'הָאָט אַים אַין די טִינְקָלָע אַיְן-סְוּפָן,

אַין דְּרוֹיְסָטָן גַּעַפְּלִי אוּן גַּעַפְּלָאָטָעָר,
גַּעַזְעָן אַ לְבָנָה שָׁעָר קָרָאָטָעָר ...

גַּעַבְרָאָכָט מִיר פִּון דָּאָרְטָן אַ פְּעַנְעָעַן
פִּון עַלְנָטָן, וּוְאָס הָאָט נִישְׁטָן קִיְּן גַּרְעַנְעָעַן ...

אוּן אָוִיכָן, פְּרִיְינְטָן, סָע וּוַיְלָט זיך דִּיר גָּאָר,
הָאָט עֶר עַרְשָׁת צְרוּיכָן מִיט אַ יָּאָר

גַּעַבְרָאָכָט מִיר אַ גְּרָעוֹל פִּון מָאָרָם,
אַ נִשְׁטִיקָם אֹזָא אוּן אַ דָּאָרָם.

דָּאָם גְּרָעוֹל הָאָב אֵיך, וּוְאַ שְׁמִיד
פִּון רִיטְמָעָן, בָּאַחַאַלְטָן אַין לִיד.

* שְׁוִיְשְׁטוּרָעָט.

דערציאלית מיר דערנאנך האט א סטרונגע,
או דארט אויפן מאַרְם, אויף אָ דוֹנוּ,

געפֿאַלְן אִיז ער אָ פֿאַרְשְׁמָאַכְּטָעָר,
„געֻקּוּמָעָן מֵיָּן סּוֹףּ“ האט גַּעֲדָאַכְּטָעָר.

געַלְעָגָן אָזֶוּ אִיז ער שְׂטוּמָה
בֵּיז וּזְאַנְעָט סְעַדְתָּאַט אָ סָאַמּוֹמָה

געַטְאַן אִים אָ שְׁרוּפָה צַו דֵּי הַיְּכָן,
געַשְׁיוּקָט אִים צְרוּיקָה צַו דֵּי גַּרְגְּרִיכָן

די סְפָּעָרָן, פּוֹנוֹווֹאַנְעָט גַּעֻקּוּמָעָן...
אִיךְ הַאָב אִים בָּאָגָעָנָט מִיטָּה לְוָמָעָן...

ב

בָּאַטָּאָג זִיצְטָה דָּעָר אִינְזָאַמְּעָר יָאַדְלָעָר —
מֵיָּן בְּלוּעָר, פֿאַרְוּוֹנְדִּיקְטָעָר אָדְלָעָר —

מִיטָּה מִיר אִין מֵיָּן צִימָעָר גַּעַפְּאַנְגָּעָן...
בָּאָגְלִיָּךְ מִיטָּה דֵּי אַלְעָ פֿאַרְלָאַנְגָּעָן...

פֿאַרְנָאַכְּטָה, וּוּנְן דֵּי זָוָן רַוְּפָט אָנוֹן בִּיְדָן
אָרוּיָם פּוֹן דָּעָר שְׂטוּבָה זִיךְּרָה צַו שִׁידָּן,

ער פְּרִיוּסָה דֵּי צְעַבְּרָאַכְּעָנָעָה פְּלִינְגָּה
אוֹן הַיְּפָעָרָט-אָזְוּעָק צַו דָּעַם הַיְּגָלָן,

וּוּ זָוָן הַאָט גַּעַטְאַן אִיר פֿאַרְנוּגָה.
בֵּיז וּזְאַן אִיךְ פֿאַרְלִיר אִים פּוֹן אָוִיגָן.

אוֹן שְׂטוּנָדִיק אִין גְּרִיבָעָר, קָאנְגָּלָן
געַפְּיָן אִיךְ מֵיָּן אָדְלָעָר גַּעַפְּאַלְן...

ער געץ-ווויזט

ערגענץ-ווויזט, אויפֿ אַ שקייעהדייך פעלד
ליגט אַ מענטש — אַ געפֿאלעגער העלה.

אַ געקעפטער, ער ליגט אַינְ אַ גרוב,
און זיין קאָפּ שׂוועבט-אַרומּ אַינְ מײַן שׂטוב.

און דער גוףּ, ווי געקנופט צום אַינְסֻופּ,
פֿונְם גִּרְבּוֹת הַיְבָט צוּ וּזְאנְדָעֶר זַיְךְ אוֹיפּ.

בָּאַ דִּי מִיּוּסְטָעָר פָּוּן צָוקְנְגְּפְּטָ-מוֹזְיָק
גִּיְיִטּ ערּ מְאַנְגּוּן דָּעַם קָאָפּ זַיְינְעָם צְרִיקּ...

און דער גוףּ, ווען ער שׂטְרוֹיכְלַט אַינְ שׂטְיוֹן,
הַיְבָט אַינְ שׂטוב אַוְיפּ דַּעַר קָאָפּ אַ גַּעוּווֹין;

און ווען עמייצער דָּאַרטָּט טוֹט אַים וויּוּיּ,
הַיְבָט אַינְ שׂטוב אַוְיפּ דַּעַר קָאָפּ אַ גַּעַשְׁרִיּ. —

און דָּעַם טָאגּ, אויפֿן מִזְרָח צַעַשְׁפִּילְטָן,
דָּאַם גַּעַשְׁרִיּ וויּ אַ וּוֹאַלְקָן פָּאַרְהִילְטָן...

און אַיךְ, וואָסְסָע אַיְזָמֵר באַשְׁעָרָט
אַ דִּיכְטָעָר צוּ זַיְן אַוְיפּ דַּעַר עַרְדָּ,

אַיךְ ווַיְשַׁאֲלֵצְנִי אַוְינְגּ פָּוּן טָאגּ
און אַפְּוּוַיְשָׁן קָאַן נִישְׁטָן דִּי קָלָאָגּ.

זיגער

ס'האָט הײַינט אָין מיר דערווואָכט דער טיגער,
ווען נאָך דער אִינגעַשטיילטער שלאָכט
אַיך האָב דערפֿילט זיך ווי אַ זיגער...
אָין מיטן אַנְקּוֹם פֿון דער נאָכְט

אַיך גַּי — אָין שְׁפָצֵן דֻּעַם טוֹוֶיט אַרְיבָּעֶר
מייט ווֹאָכְבָּע זְגַעַרְיוּשׁ טְרִימַט —
אַרְיְינְצְרוּרְיוּסַן זִיך אָין שְׁטִיבָּעֶר
פֿון דָּאָרֶף, ווֹאָסַם לִיגְטַּא אָין צְוֹוָאָגָּג גַּעַשְׂמִידַט...

אָין דער באָזְיְוָגְטָעֶר אַוְיָף אַ טְּעַלְעֶר
אַקְעַגְנְטְּרָאָגָּט מִיר בְּרוּוּת-אָזְנוּ-זָאָלָּעַן,
נָאָר מִיט דֻּעַם טָאָן פֿון אַ באָפְּעָלָעֶר,
בָּאָפְּעָל אַיך אִים צַו בְּרִיְינְגָּעָן אַלְיאָן.

אוֹיָף ווֹאָסַם סַע אַיז מִין אָוִיג גַּעֲפָאַלְן,
אָין ווֹאָסַם ס'האָט נָאָר באָרִירֶת מִין הָאנְטַּן:
דָּאָס בעַמְטָע פָּעָרְדַּס זְיַינְעַשְׁטָאָלָּעַן,
די שְׁעַנְמָטָע טָאָכְטָעֶר פֿון דֻּעַם קָאָנְטַן.

ער גַּעַמְט זְיַין פָּעָרְדַּס, אָין גַּעַמְט זְיַין טָאָכְטָעֶר
אָין גַּעַמְט זְיַין בעַט אָין זְיַין גַּעַשְׁוִיר
אוֹן גַּיִיט מִיר נָאָר, אַ שְׁוּעוּר-בָּאִיאָכְטָעֶר,
אוֹן בְּרִיְינְגָּט דֻּעַם "זָאָקְרוּבַּ" צַו מִין טִיר.

אוֹן ווֹעַן אַיך שִׁיק אִים אָפַ, אַ מִידָּן,
אוֹן מִיט אַ זְּיַדְלּוֹאָרֶט בָּאַלְוִוִּינְט,
בָּאַדְאָנְקָט עַר נָאָר אָין אַיז צְוֹפְּרִידַן
וֹאָסַם אַיך האָב אִים די פָּעַל גַּעַשְׂוִינְט...

קינדער

א

איך בין אַנְגָעַטְרִינְקָעָן מִיטָן וּוֵיָן פֿוֹן חַכְמָה,
פֿוֹן דָרוֹת גַעֲקָעַלְטָעָרט.
און קָאוּ נָאָר אַלְזַ נִישְׁטַ זַיְין קִינְדִישׁ גַעַנְג
און אוַיסְהָעָפְטָן מִינְיָן שְׁפִילְזַ
אוַיְפַ דָעַר קָאנְנוּעַ פֿוֹן אַ גַרְיוֹנְגָרָאָזִיק פֿעלְד
איָן אַ זְוּמְעָרְדִיקָן מִיטְנְטָאָג
און דָעְרִיאָגָן מִין פְרִידַה,
וּאָסָסְקּוּמְטַ מִיר בָאָסָסְזָוםְעָר,
און זִיךְ פְרִיעָעָן מִיטְ אִים, מִיטְ זַיְין גַינְגָאָלְד.

ב

וּוי אַוְרָאַלְטַ-קְלִיגַ זַעַנְעָן קִינְדָעָר!
זַיְיָ נַעַמְעָן דֵי פְרִידַן פֿוֹן טָאגְ
בְמוֹזְמָנִים . . .
בלְוִוּ אֵיךְ בֵין קִינְדִישׁ גַעַנְאָרָט
מִיטְ דָעַר אַיְלוֹזְיָעַ פֿוֹן אַ שְׁעַנְעָרָן מַאָרָגָן,
וּאָסָסְ אֵיךְ מִין יָעָדָן טָאגְ, אָז אַטְ קּוּמְטַ עָר —
און קּוּמְטַ נִישְׁטַ . . .

קעצלעך

צארט און איידל.
פרוי באפרילינדן זוי זיך מיטן עלנט.

זוי זענען און אפשפראץ פון דער שיינקייט
פון און אַרְעָמָעָן גַּטְטָן,
וואם באשטעט זוי אין לבנה-געכט...

זוי הינגערטן און קאנען נישט רעדן.
קומען זוי צוין אונזערע שועולן
און בעטלען מיט פידל-שטימעלען.
און קינגר זוי זיינגען-אַראָפּ זוייערע טרענון,
ווען מ'טריבט זוי אַוואָק...

דעם טאג,
בא זוי אומענדלאָעך-לאָנג,
פארשלאָפּן זוי.
און פֿאָרְלִיבְטָע אֵין דער נאָכָט,
הערן זוי זיך אֵין אַירָע פֿאָרְבָּאָרגְגָעָן גַּעֲרוֹישָׁן.

זוי קיכון מיט קינאה און באָוונדער :
„אָזְעַלְכָּע מענטשֶׁן-דריזן, אָזָאַשְׁיָנָע ווּעָלָט ! ”
נאָר ניך געוויזען זוי זיך צו
און פֿאָרוֹזְשָׁמוֹרָעָן קלָוָג די אוּגן...

אין איסטראל פון מיטלייד

מלך רַאֲוִוִישׁן

1

זאל אויפֶנְגָלְיעָן דֵין הַאֲרָץ
אין אַיִשְׁטְרָאַל פּוֹן מִיטְלִיְיד
פָּאָרָן יִנְגַּן בַּיְמָעָלָע,
וּוְאָס לִינְגַּט צַעֲטְרָאַטְן בָּאָם וּוְעָג
אוֹן הַאָט נִשְׁתַּט דֵי קְרָאָפְט זַיְד אַוְוְצָהְיִיבָּן;

פָּאָרָן גָּאָלָן בַּיְמָעָלָע, וּוְיָסָע וּוְיִנְגַּט,
זַיְד שָׁלָאָנְדִּיק מִיטָּן קָאָפְט אַיְן דָּעָר שְׂוִיב,
אוֹן קָאָן דָּעָם וּוְעָג צַו דָּעָר פְּרָיו נִשְׁתַּט גַּעֲפִינָּנוּ;

אוֹן פָּאָרָן בְּרוֹדָעָר מִיטְמָעָנְטָש,
מִיט אָל זַיְן גְּנוּיט אוֹן זַיְן רִיכְטוּם אַוְיָף דָּעָר עָרָד, —
דֵי עָרָד, וּוְאָס שְׁטוּרָעָמְט דָוְרָכְנָן וּוּלְטָאָל
אַיְן גַּעֲלוּיָּף צַוְּן אִיר צִיל,
טִינְקָלְדִּיק פָּאָרָהוּילָן
פָּאָרָן אַוְיָג פּוֹנָם שְׁכָלָן.

2

אֵיך בֵּין אַ דָּעָרְוּוּיט עַרְטָעָר דָּא.
אֵיך וּוֹזֵן אַוְיָף אָז אַנְדָּעָרָן שְׁטָעָרָן.
אָז אַיִבְּקוּיָּט נָעָמָט עַם מִין וּוּאָרָט
דָּעָרְגָּוִיכָּן דֵין, דַו זַאְלָסְט דָּעָרָהָעָן.

אֵיך חָאָב מִיךְ דָּעָרְזִינְגָּעָן צָוָם תָוָם
אוֹן דַו — הַינְקָסָט נָאָך אָונְטָעָר בָּאָם אַלְטָה
אֵיך שִׁינְקָן דִּיר מִין זְוִינְקָסָטָע טְוִיב —
אוֹן דַו נָעָמָט זַיְד שָׁאָרְפָּן דֵין חַלְפָה.

די טרויבן פון גייסט

די טרויבן פון גייסט,
מוות זאפט ווי רוביינען-לייכט,
זענען צו פרי ריף געווארן...

שועער טראפנט נאך די נאכט אריין איז מאין געמייט,
איך זאל קאנען אויפונגען פרי
צום וויברידר פון זיער שיינקייט.

נאך איז מאין גוף פון טומאה נישט געליטערט,
און פארשטיינערט איז מאין גימען
צו קאנען זיער זימקיות דערפילן.

די פיערפערד פון תאווה
זענען נאכנית געצוייט איז מיר.

איך אלין בין נאך צו פרי,
עלנט אַרְוָמָוָאַיְנָדִיק
איין די טינקעלע וועלדער פון צייט.

דער מלאר פון שטילקיט

קיינער בליבט נישט פארגען אויף דער ערד.

גריט,
מייט יעדן טראט פון מעת-לעת,
ווארט אין זיין טורעם
דער מלאר פון שטילקיט.

ער פירט-אחים די פארבלאנדזשעטן שאפ...

זיין בליך ענברט-אדורך
ביז אוף יונער זוית אנהיב דיין לעבן,
וואם דו עצט, ווי אין שפיגל, פארבייגין אין א רגע...

ער גיט דעם ציכן נאכטפאלגן אים.
און פלוצ'ינג פארגעט זיך אוף א זויטיקן שטענגל,
און פירט דיך צו צוין א גארטן.
דא שמעקן די בלומען מייט דופטן פון אן אנדער פלאגעט.

ער עפנט שטיל דעם טויער
און פארנויגט זיך לעצטיק-מילד בי דיין אריינטראיט.

ג א ט

~~אַלְכָטֶס~~
ניין, נישט או מין גאנט דו רימ
וואו ס'האַט דיין אַנגָסֶט געשאַפֶן אַים.

ס'האַט גאנט געמאָכֶט דעם הייל בּלוּי
און מענטשנֶס אויג צו זונֶן אַזּוּי.

ער האַט אַין אל זוּן מאָכֶט אַון רֵוּם
דעם דופט באַשאַפֶן פֿוֹן אַבלּוּם,

די זונֶםיסטעמען אַינָם תָּחוּם
פֿוֹן אָנוּיוועָרָם, ווי דעם אַטְאָם...

די צָאַל פֿוֹן מענטשנֶס טָעַג באַשעֲרַת,
און אוִיךְ דָּאַם ווערעלְמָל דערנעָרָט.

ער אוּז גַּעֲוָעָן, גַּעֲהִיטָן די שָׁעה
נאָך אַיְודָעָר האַטְט גַּעֲצָלְטִיקָט דָּאַ.

און אַיְוביָק שְׂיִינָן ווּעַט זְיַן קְרוּן,
וועַן דו — שְׂוִין לאָנְג פָּאָרְלָאָזֶט דיין ווּזּוּן.

צ'וֹן אַ פִּידְלָעֶר

ווען דו פירסטע מיטן בוינגען אוות דיוין פידל,
דעיזע איך מלאכימ מיט אוינגע אין זיינערע קרוינגען.
זוי שטייען פאָרֶן פֿסָּאַ-הַכְּבָּד
און טענעהן פֿאָר גַּט אַוִיפָּט אַ בלײַצְּיקָן לשׁוֹן.

זוי קומען פֿוֹן לְאַנְדְּשָׁאָפְּטָן צִוְּיט,
וואָו דער שְׂטָן,
געקלײַדְת אַיְן אַ מאָנטָל פֿוֹן יוֹשָׁר,
שפֿאָצְּצִירְת אַוִיפָּט אַ טְּרָעָרְן-טְּעָפְּרִיךְ...

גַּט נִיגְגַּט זֵיר בְּלוֹיְפִּיעַרְדִּיק צּוֹ זַיְעָרָע גַּעֲוַיְינְגָּעַ
און זַיְן מְרָאָה וּוּרְטָט פֿאָרְוּאַלְקָנְט.
אַ זְיַפְּצִיבְּרָעְכְּט זַיְן שְׂוִיְינְגָּן
און פֿאָרְטִּינְקָלְט די יִצְּרָה.

דְּאָן טְּרָעָטָן זַיְן צְרִיק, די מלאכִים,
און וּאַנְדָּעָרְן-אַזְוּעָק צּוֹ זַיְעָרָע סְפָּעָרָן.

איַיְן מְלָאָך
לְאַזְוָת זַיְן מִיטָּן וּוּגָג פֿוֹן דָּעָר עַרְדָּה, וּוּאַסְמָעָר לִיבְכָּת.
און וּוּעָן זַיְךְ דָּעָרְנָעָנְטָעָרְטָן צּוֹ אַיְר,
וּוִישְׁטָ-אַרְאָפְּ דָּעָם חַוְשָׁן פֿוֹן אַיְר פְּנִים
מיַט בָּאָרְיָר פֿוֹן זַיְן פְּלִיגְל.

צוין א מאלער

מאָל, מאָלער, מאָל :
א זיפֿז פֿון אונזער דוד,
א שטְרִיךְ פֿון דעם קִינְגֶר,
א שטְרָאַל פֿון האָפְּנוֹנְג.

מאָל :
דעם ווַיְיַן פֿון דער פרֵי,
וּזְאַם אַיר טֻמֵּן אַיז די קִינְדָהִיט ;
די אַלְיעָן פֿון קָטִיאָר,
וּוּ מִיר וּוּלְעָן אַמְּאָל שְׁפָאַצְּרִין נִיְּין ...
דעם זַיְן פֿון עֲרָב זָנוֹנוֹפְּגָאנְג
איַן צְפּוֹן-לִיכְטַן צְעַדְגָּלְט ;
דעם גְּלִימָעָר פֿון אַומְבָאַקָּאנְטָע וּוּלְטָן
איַן סּוֹד פֿון נְגִינְהָה ...

מאָל :
דעם טְרוּוּעָר פֿון גָּאוֹנִים,
פָּאָרְלִיוֹרָן נָאָך אַיְידָעָר גָּעוּבִיּוֹרָן.
שְׁעַפְּ-אֹוִים דעם פִּין בִּיז זַיְן לְעַצְטָעָר רְגָע
אוֹן צִינְדָ-אָן אַ שְׁמִיכְל
אוֹיפּ וּוּלְטִים פָּאָרְחוּשְׁכָתָן פְּנִים.

תפילה צו יידיש

או דיר אין דער וואלדייקער נאכט —
מיין ברונען אויז לויידיך.
זוי צו מיר גניידיך.

העלַף מיר דערציזלַן אַ מעשָׂה.
שטרעך-אוים מיר דיין האנט,
מיין ליד זאל געראָטָן.
לאזּוּ מיך נישט איבער, אַ שאָטָן...

דו אַיְובִיק-יִינְג-נְשָׁמָה
פֿון פֿאַלְק אַיְן זַיְן וּזְאנְדָּעָר,
זַיְן וּזְיַי סַע קַוּאַרְטַּ-אַיְן מַיְן אֵיךְ.
וּזְעַן מִיר שִׁיְדָן זַיְךְ בַּיְדָע פֿוֹנָאָנדָעָר.

אנטפלַעַק פֿון דָּעָר טִיף דִּינְעָ פֿערְלַיְךְ,
דָּעָם יַאֲדָעָר, פֿאַרְפֿאַנְצְּעָרָט אַיְן קַעְרָלַיְךְ,
זַאל נִישְׁטָדָם יִינְגָּלַיְךְ
„שָׁאָרָף צִינְגֶּלְלַיְךְ“
זַיְךְ קָאָנוּן בָּאָרִימָעָן:
איְזָה גְּרִיאָתְךְ מַיךְ אַרְבָּעָרְצְּוֹשְׁוּיְמָעָן...

שִׁיְנַיקְ מִיר דָּאָם וּזְאָרָטְ, וּזְאָם אֵיךְ דָּאָרָטְ.
כְּזַאלְ וּזְעַרְן אַ סְטְּרוֹן פֿון דיין האָרָטְ.
דיין שָׁוְנָאָ, וּזְאָם דִּינְקָט אַיְן דָּעָר קָרוֹטְ,
וּזְילְ מַאֲכָן דִּיךְ שְׁטוֹמָ...
וּזְיַי דַּוְשְׁוֹדְעָמָאָ...
אֵיךְ וּזְילְ זַיְן דיין קְלֻעְזְמָעָרְ,
מִיטְ שִׁירָה דיין אַטְיָעָם בָּאַלְעָבָן.
כְּזַועַל שְׁטָעַנְדִּיקְ דִּיר אַוְמְקָעָרְן מָעָרְ
וּזְיַי דַּוְוּ וּזְעַסְטְּ מִיר גַּעֲבָן...

אין באנגלייט פון מיין שטערן

מיינע לידער זענען שטיילע
אַוונטּ-פְּלִיטָן.
מיינע לידער זענען וואכע
ליךטּ-טראָמְפִּיטָן.
מיינע לידער — לומינרטע
נאכטּ-פְּאַנטָּגְנוּן,
וועֵגֶשֶׂטְרִימְטָע
טרויִים-טּוֹמָגְנוּן.

ליד פון צוריקוועגס

א נאָט,
איך בין געוווען געגלאַיכן צו דיר,
וואָען איך האָב רענירט
דעָם קאָסְמָמָם פון מײַן גּוֹפּ,
און דו האָסְטָמָמָה גּעַטְרִינְקָעָן לְחִיּוֹם צו מֵיר
פון דיַינְעַ שְׁטָעוֹרֶן-בָּעָכָר.

איך בין געועסָן,
און אַנְגָּעַלְיִיגְטָעָר אָוֶרֶת,
און דו האָסְטָמָמָה גּעַטְרִינְקָט
מייט אל דיַינְעַ האָב ...

ס' איז דעַמְלָט אַין מֵיר
מֵיַן רְוִיטָעָר מִילְכּוּעָג
געַפְלָאָסָן אָוְנְטָעַרְטִיְינִיק אַין האָרְמָאָנִישׁ.

איַצְטָן,
וואָען אלְזָן רְעֻוּאָלְטִירָט,
וּוְיל זִיךְ מְעַרְנִישָׂט אָוְנְטָעַרְגָּעָבָן מֵיַן וּוְילָן,
דאָנק איך דִיר, גּאָט,
דאָנק דִיר פֿאָר אלְזָן ...
אָפְשָׂר וּוְעַט דיַינְעַ אַטְרָעָר מִיךְ בָּאָנְגְּלִיְיטָן,
וואָען איך נִידָעָר אָרוֹנְטָעָר
טִיף צו מֵיַן חָרְבָּן.

צו מײַן פֿאָרטערעט

1

ווען נאכט מיט בלוייע פֿינגער
באָריַַט אַין מֵיר די סְטוּרְנוּסְ פֿוֹן שְׂטִילְקִיִַט,
פֿאָרְנְעֶפְלַט מֵיר, וּוֹיַַט פֿוֹן די עֲרְדִַיְשַׁע וּוַינְטַן,
הַיְּבָסְטַו אַוְיף דִּינְעַ בְּרַעְמַעַן,
אוֹן סְצִינְדַּן פֿאָסְפֿאָרִיךְ זַיְךְ אַז דִּינְעַ אוִיגַּן.
דוֹ וּוּקְסְטַ זַיְךְ פֿוֹן גְּלִיוּעָר,
אוֹן גְּרִיטְסְטַ זַיְךְ פֿאָרְנְעֶמְעַן דֻּעַם דָּרְגְּנִידִיקְן טְרָאַן
פֿוֹנְסַ דִּיכְטַעַר.

איַךְ עַנְפְּעָר דֵּיר אַיבָּעָר סְגַעְהָעָר מִיְּנָס
בְּאַנְגָּנד מִיט מֵיַּן שְׁרְבִּיכְטַ.
אוֹן דִּיְן פְּנִים,
איַיבָּיק אַין אַנְשְׁטְּרִיְינְגַּ צַו דָּרְגְּרִיְיכְן מַחְשְׁבָה,
וּוָסַּמְבְּלָאַנְדְּזְשָׁעַט אַין סְפָעָרָן,
הַעֲרָת זַיְךְ אַיְן צָום גַּעֲרִוִּישַׁ פֿוֹן דָעַר וּוּלְטַ.

2

דָעַר פֿרִימְאָרְגַּן
קִיקְטַּ-אָרוּסְ דָוְרְכַן בְּלֹויַעַן פֿעַנְצְטָעַר
אַין פֿאָרוּאַלְקְנָטַן מִיּוֹרָה.

וּוִיאַזְוַי, טָאגַ, אַקְעַנְגְּנִיַּן דִּיְן פֿרִידְיִיךְן אַטְעַם,
וְעַן דַו צְעַפְּאַלְדְּוּעַסְטַ דֵי בְּלָעַנְדַן?
איַךְ דָאָרָף זַיְךְ אַוִּיסְטָאַן פֿוֹן אַלְעַ זִיבַן הַוִּיטַן,
אַלְיַיַן וּוּרְן אַ יְוּבְּלִידְיקָעַר לְיִכְטַ-שְׁאַטַן,
וּוָסַּמְבְּלָאַנְדְּזְשָׁעַט זַיְךְ לְיִכְטַ אַבְעָר יְמִישַׁע וּוַיִּטְן,
פְּדַי אַיְן אַ רְגַע פֿוֹן נִישְׁטַ צִיּוֹת
דָעַרְהָעָרַן דִּיְן יְוּבְּלָעַן.

מיין געבעירן וווערן

מיין געבעירן וווערן איז געשה,
ווען נאך אן אומענדליךן
טיפזיניקן שלאָפ
איך בין אַריינגעשליידערט געוואָרן
אן אַ פֿאָסְטֿקֿעּ,
אויף נישט צום אַנְטֿרֿינֿעּ;

ווען איך בין אַריינגעשפֿאָלּן, גַּאטּ,
אין דעם בלויין טײַך פֿון דיַין אויגּ,
וואָג איך שווּם-אַרום,
דערטרינֿקֿעּן אין לעַבּן...

מיינע אוצרות

1

מיינע אוצרות, אונגעזאלט אויף די וועלטמערכ,
צעשינקט האב איך די ווינטן,
און איבערגעלאון מיין פאלצ דער אייביקער שטילקיות.

איך בין שוין געניג ריך
איך זאל קאנען מיט א לאבן ברויט אונטערן ארעם
אוועקוואנדערן צום אינזאלטען ימברעג
און דארט, אויף די גאלדייכע זאמדן,
ויך טלייען מיט נאקייטן לוייב צו די פעלזע
און לאזון די זונען מיט פינגער פון שירה
די זארג אויף מיין פנים פארגעלטען,
און דעם ים מיט זיין קאָסמיישן וויגלייד
איין די נעכט מיך פאַרוּוֹגָן.

2

ס'געויפע פון א פלייטל
הייננט אין דער שטילקיות פון נאכט
און וויקלט-פונגאנדער מיין ביינקסאטפֿט
נאך איענינקער פרײַד,
וואָס דער גואָל דארפֿ בריינגען,
דורך טרייען געליטערט...

איך וועל אָרֶע קערגער פֿאַרְזִיּוּן
בְּאַם שׁוּעֵל פָּוּן אַיְעָטוּעָדָן הוּאָז,
און די פרײַד ווּט זיך צַעֲבְּלִיעָן, וועלט,
מיט די אַלְעָ קָאַלִּירָן,
וואָס דו הַאָסְטָ צוּ שִׁינְקָעָן.

געקריינט פון מחשבות

ס'האט זוּן היינט אויפגעעריסן מיין אויג פון שלאָפַט.
איך בין אויפגעשטאנגען, געקריינט פון מחשבות.

מיין איבערזעט איז פארשווינדן מיט דער נאכט
אוןיך איך קומ צום פרימאָרגן,
אויסגעהיינגערט נאָך זייןע קאלירן.

איך קיק אויפ דער וועלט, ווי נאָך קיינמאָל נישט געווען דאָ...

איך יאנג זיך מערנישט אָרום נאָך מיראֶזישן
צּוּ ווּקְוּ מיִין נִיגּוֹר.
מיר איז געניג בלויוּ דער טאג אַלְיאַין,
צּוּ ווּזְנְעַן אֵין זַיְן בְּלוּעַן גַּעֲצָלַט.

און וווען דער ווינט ווועט אַנְיאָגָן ווּאַלְקָנָם אֵין הִימָּל,
און אַ דונְגָּר ווועט אַנְזָאָגָן שְׁטוּרָעָם,
וואָל אַיך,
וואָי דַי טַוִּיב, אַיְינְגָּעַנוּרָעַט אַונְטָעַר דַעַר סְטָרִיכָע,
קיָקָן פַּאֲרָגָאָפַט ווּי דַעַר הִימָּל הַאַלְוָת דַי עַרְד
און באָפְרוֹכְפָּעַרט אִירָעַ לְעַנְדָּן.

טעג מײַנע

איך טעג מײַנע, ליבע,
ווזם איך אײַלט זיך אָזּוּק אָזּוּ נִיכְּ,
און געווארן מיר פרעמד,
אייער פנים — פֿאָרְגְּלִיוּעֶרטֿ, אַנְטְּשְׁוּוֹיגַןַּ,
און איך וּאֲגַלְּ-אָרוּם אֵין דער מִידְבָּרַ,
פֿאָרְלִוּרַן פֿאָרַ אַיְיךְ —
איך טעג מײַנע, ליבע,
וּאְלַט אַיְיךְ יִנְגִּינְכַּעַ טַעַנְצְּעָרְנָס זַיִןַּ,
איך וּאְלַט פֿאָרַ דִּי הַאַר אַיְיךְ גַּעְפָּאַגְּנָעַןַּ,
מייטן בְּלִיאָסְקַּ פָּוּן מִיּוֹן וּוּאָרְטַּ
איין מִיּוֹן פֿאָלָאַזְןַּ פֿאָרְנָאָרְטַּ אַיְיךְ,
און צ'וּאְלַט אַיְיךְ גַּעַצְוִינְגָּנָעַן אֵין טַאנְצַ אָרוּם מִיר זַיךְ בָּאוּעָגַןַּ,
מיין עַלְנַט מִיט אַיְיעָרַ בְּלִיקָּןַ בָּאָפְּעָרְלָעַןַּ,
און וּוי פּוּהָנְטָעַם אַיְינְגַּשְׁפָּאַנְטַם גַּיְינַ אֵין דַעַם יַאַךְ
פָּוּן דִּינְעַן צַוְּ מִיר — אַיְיעַרְ אַפְּגָאַטַּ.
און נַאַר וּוֹעֵן דָּעָרְלִוּבַּטַּ אַיְיךְ,
וּאְלַט אַיְיךְ מִיךְ פֿאָרְלָאַזְןַ...

און וּאְלַט אַיְרַ קָאַלְיְוִיקַע פִּינְגַּל גַּעֲוָעָןַ,
איך וּאְלַט מִיּוֹנַע פּוּסְטְּרִיט אַיְיךְ נַאֲכְגַּשְ׀יַקְתַּ
און גַּעַבְנַ אַיְיךְ פִּיקָּן דִּי שְׁטָעָרַן פָּוּן מִיּוֹנַע חַלְמוֹתַ
איידְעַר זַיִן וּוּעָרַן פֿאָרְלָאַשְׁןַ.
און איך וּאְלַט מייטַן אַטְעַם פָּוּן אַיְיעַר גַּעַזְנַגְגַּ
די וּעַלְטַ מִיר פֿאָרְהִיְמִישַׁטַּ.

בלומען

די בלומען צווארמעגעטוֹליעט בא מיר אין דער וואזע,
זוי קוקון מיט טוּיקע אויגן פֿאָרְבַּלְאָנְדוּשָׁעַט.
נאָך אַטְעַמְעַן זוי דָא מיט סּוּדוֹת,
פֿוֹן הַאַלְבָנָאָכָט פֿאָרְטְּרוּיטָע.

זוי ס'מאָנִיעַט דָאָם אוּגֶן דער נַאֲרַצִּים
מייט זיין גָּאַלְדִּיקָּעָר בְּלָאַסְקִיָּט,
וּאָם אוּסְגַּעְבְּלִיכָּט חַאַט די לְבָנָה ;
די זַיְסָע מַוְסָּקָאָרִי,
בָּאַטְרִינְקָעָן מיט הַיְמָלִישָׁעָר בְּלוּקִיָּט ;
די רְווֹזָן, וּוּ אַיבְּעַרְגַּעַלְאָזָן אֵיר פְּלָאָם
חַאַט די שְׁקִיעָה.

זוי וועקן מיט זַיְעַרְעַ דַּוְפְּטָן
די פְּלִיָּט פֿוֹן זְפָרָן,
די פְּרִילִינְג-פֿאָרְנָאָכָטָן
פֿוֹן וּוִיטָן אַמְּאָל, פֿוֹן מִין יְגָנָט.

פָּנוֹן אַ בְּרִיאוֹן צֹ מִינֵּן שְׂוּעוּסְטָעֶר

...יא, שְׂוּעוּסְטָעֶר,
שׁוֹוֹן לְאַנְגֵן אוֹ אַיךְ צַעֲרָתְלָ דֻּעַם חַלּוֹם
פָּנוֹן אַ זְוּמְעָרְגָּאַכְמִיטָּאָגַן,
וּועַן אַיךְ וּועַל בָּאַטְרָעָטָן דִּין שְׂוּעוֹל.
סְׁוּעַט מִיר דִּין זְוּנְעָלָעָ אַקְעַגְּנָלוֹפִין
מִיט פְּרִיְידִיקָן אַטְעָם...

דו ווועט מִיךְ פָּאַרְבָּעָטָן צָום טִישׁ
לְחַיִּים טְרִינְקָעָן צְוֵין אַמְּאַלְיקָעָ טָעָג,
אוֹפְּגָעָטוֹיכְט וּוַיְדָעָר,
מִיט דָּעָר הַאַנְטָן צֹ דָעָרְלָאנְגָּעָן...

דָּאָם אַקְאַצְיָעָ-בִּיְמָל אַיְן הוֹיָף
וּועַט בְּלִיעָן אַיצְטָן, אַ זְקָן אַ צַּעְצָוַיְוִיגְטָעָר.
אָפְּשָׁר וּועַט עָר זְיַין פָּלָאַגְּצָעָר דָּעָרְקָעָנָעָן,
זְיַיךְ פָּאַרְנִינְגָּן :

„גַּעֲבָלִיבָן נָאָךְ פָּאָר דִּיר, מָאַנְיקָל,
אַ שְׁטִיְינְגָּעָלָעָ אַקְאַצְיָעָ בָּאַהָאַלְטָן אַיְן מִינֵּן קְרוּוֹן.

רִוִּים עַמְּ דִיר אָפְּ
אוֹן שְׁמַעַק דֻּעַם דּוֹפֶט פָּנוֹן דִּין יְיַגְּנָטָן”...

אוֹן דָּעָר הַיְקָעְרְדִּיקָעָר פָּאַרְקָן
וּוֹ דָרָפְּעַנְדִּיק זְיַיךְ, כְּפָלָעָג מִינְעָ פָּלִידְעָרְלָעָד צַעְפְּלִיקָן,
וּועַט אָפְּשָׁר אַוְיךְ הַאַבָּן אַוְיְפְּגָעָהִית
אַ צִּיכְּן מִינְעָם, אַן אַוְיְסְקָרִיךְ.
בְּלוֹיזָן דִּי טְוִיבָן אַיְנָם טְוִיבְּנְשָׁלָאָק
וּוּעָלָן זְיַין פָּאַרְפָּלוֹגָן...

מִיר וּועַלָּן פָּאַרְנְאַכְטָלָעָךְ אַרְוִיסְגָּנִיָּן אַוְיָף שְׁפָאַצְיָר,
אוֹן יְעַדְעָר סְטָעוֹשָׁקָעָלָעָ פָּנוֹן גָּאָם,
אוֹן יְעַדְעָר שְׁטוֹב פָּאַרְבִּי —
אַלְץ וּועַט אַוְיְסְדָאַכְטָן,

או איך האב אין א זונגעראקיין
פארבלאנדזשעט צוריין צום אמאל...
ニישט מער, די מענטשן דא וועלן זיין פארענדערט...

און דער געסטער, אײַלנדיין אין זינע ברעגן,
ווײַ דאס קול פון תפילה פון דער שיל אָרוּים,
וועט זינגען נאָך אַלְזַ דעמוועלביקן ניגונ...
און אויך דער פֿאָרגֿאָכְט וועט זיין דערזעלבער...
און אַלְזַ פֿלְעַדְעַרְמּוֹיז (אָפְשָׁר אויך דיוועלבּעַ?...)
וועט אַלְזַ נאָך קְרִיּוֹן אַרְוָמָעָן גָּאַסְלָאַמְטָעָרָן,
ווע איך פֿלְעַג אַין די אָוּנָטָן
אין «מלחמה» און «בלינזעקייט» פֿאָרְשְׁפְּילִין זיך.
ニישט מער, די חברים וועלן פֿעלְן...

1937

דעָר שטראָם פֿוֹן מַיְין לְעֵבֶן

יהושע גריינברג

נישט רזיך און שטיל אין זיין בעקן
געפְלאָסן דער שטראָם פֿוֹן מַיְין לעַבָּן.

זיין וועג האט געשנירלט דורך פֿעלזוקן מידבר,
און גלייך ווי א סָאָרְנוּ
געשפְרִינְגָעָן, געהיפט איבער פֿעלְזָן און סְקָאָלָעָם.
געפְאָלָן... פֿאָר ווַיְתִּיק גַּעֲמָעָרט, גַּעֲזָאָטָן
און אָט, זיך צוֹאָמָעָגָעָנוּמוּן און ווַיְתִּעְדָּר גַּעֲלָאָפָן!...

אמָאָל אַוִיך פֿוֹן אַוִיך זיך פֿאָרְהוּלִין,
אַרְאָפָן אַיְן דֵי עַרְדִּישׁע גַּרְוָנְטוּן,
עַקְשָׁנוֹתְדִּיק דָּאָרָט זיך גַּעֲנְבָּעָרט, גַּעֲבָוּעָרט
דוֹרָך שְׂטִינְגִּיקָע שְׂפָאָלְטָן;
געַטְאָפָט אַוִן גַּעֲזָוְכָט אַיְן דָּעָר שְׂלִימִיקָּעָר חַשְׁכָּות
און דָּוְרְכָּגָעָהָאָקָט צָאָם אַוִן גַּעַשְׁטְרוּיכָל.

און דָּאָן עַרְשָׁט גַּעַקְיִיקָלָט זיך ווַיְלָד אַיְבָּעָר וּוְאַרְצָלָעָן אַוִן זְשָׁוּוִיר,
זיך גַּעַאיְלָט אַוִן גַּעַשְׁוֹרְשָׁעָט,
געַבְלָאָנְדוֹשָׁעָט, גַּעַשְׁלִינְגָלָט זיך הַיְּן-אַוִן-אַהָעָר
צְוִישָׁן דָּעְרָנְעָר אַוִן קָוְסְטָעָם,
פְּאָרְקָרָאָכָן צְוִירְקוּוּגָם...
און עַנְדָּלָעָך דָּעְרָשָׁלָאָגָן צָוָם צִיל זיך,
דָּעְרָלָאָנָגָט זָוְ דֵי פְּרִיעָע אַוִן אַפְעָנָע פֿעַלְדָּעָר,
צָוָקָאָנָעָן פְּאָרְשָׁפִיגְלָעָן
דאָס הַיְּמָלְשָׁע בְּלוּי אַיְן זְיַין טִיפְּ�קִיְּיט...
...

צווויי שוואָנען

צווישן בערג, מיט שיינקייט רײַך,
שווומט מיין שיפל אויפֿן טוּיך.
כ'פִּיר מיט זיך אַ קינגריך.

אין דעם שייפעלע פון רֶאָר —
איינגעשפָּאנט אַ שוואָנען-פָּאָר,
אויסגעס्टראָנוּט פון מיין האָרְצָן —
אֹז ווַיְמַעֲרֵר מיט אַ שוואָארְצָן...

טרעפט אמאָל

טרעפט אמאָל דו טומט דערחערן
ליידער פון די וויטע ספערן —
אומבאָקאנטּע סאלאָווויעַן,
ווײַ זײַ לְעֵבָן אָוֹן גָּעָדִיְעַן
מייט די קָלָאנְגָּעַן אָוֹן די טְרָאָפָּן
איידער האָסְטּ זִי נָאָךְ בָּאַשָּׁאָפָּן
אָוֹן אֶלְיָהָן מִיט שְׂטוּמָעַ בְּלִיְקָן
בעט באָ דָוָר זִיךְ : „גַּיב אַ תְּיקָוָן ! ”,
געַמְסָטוּ בְּלוֹיו אַ הוַיְפָן וּוּרְטָעָר
אוֹן צְעַשְׁטָעַלְסָטּ זִי אוּפְּ די עַרְטָעָר ...

וּאָסֶעֶר פָּאָלוֹן

1

דעַר טִיךְ שְׁטוּרָקְטַ
זַיִן בּוֹרְשְׁתִּינְיָקַן הַאַלּוֹ
בְּאַרְגְּ-אַרְאָפְּ צָום יִם.
קִישְׁטַ זִיךְ וּוְאַסְעָרַ מִיטַּ וּוְאַסְעָרַ
אֵין פְּרִיְידַ פָּוּן בְּאַגְּגָעָנִישׁ...

דיַ וּוְינְטַן וּוְאיְיעַן נַאֲךְ אַלְץַ וּוְ אַמְּאַלְ...

צְעַבְּלָאָזַן מִיְּלָזְ-זְוִוִּיתַ דָּעַם וּוְאַסְעָרָשְׁטוּבַ,

וּוְ רַיְוְגְּ-בּוֹגְן-שְׁאָטָנַסְ וּוְאַנְדָּעָרַן, וּוְיַכְרִירַן
אוֹן פָּאָרְשְׁוּוִינְדַן...

2

וּוְ בְּרִיְיתַ אוֹן מַעֲכְטִיקַ שְׁטוּרָקְטַ דָּעַר טִיךְ,
אוֹן פְּלֹזְצְלִינְגַ טָוֵט אַ בְּרַעַן זִיךְ אַיְבָּעָר,
אוֹן פָּאַלְטַ מִיטַּ שְׁטוּרָעַם אוֹן מִיטַּ קְרָאָפְּ
אַרְאָפְּ אֵין שְׂוִינְדָלְעָנְדִיקַע תְּהֻמָּעָן,
אוֹן קָאָכְטַ, אוֹן זִידָטַ אֵין בְּלָעָנְדַ פָּוּן שְׂוִימָעָן.

אַ וּוְאַסְעָרַ-טְעַמְּפָלַ, זַעַט עָרַ אָוִים,
אוֹיפְּ וּוְאַסְעָרַ-זְיוּילַן... אֵין זַיִן שְׂוִים
צְעַשְׁפְּלִיטְמָעַרְטַ אוֹן צְעַשְׁטוּבַתַּ דִּי זָוַן עָרַ.
זַיִן פּוֹנְדָאָמָעַנְט — אַ דּוֹנָעַר...

נאכו שטורעם

דעך הימל האט זיך אויסגעלייטערט,
די זוּן איז מערב זיך צעשייטערט.

נאך טוליין זיך צוויי גרויעז הינדן
מייט קעפּ פֿאַרְחִידּוֹשְׁטָט, גָּאַלְדּ-גָּעַצְּינְדּן.

דו שטוייסט און גאָפְּסַט, אָוּן ווילסַט דערנִיגִין:
אָוּוּ אָוּן ווּעָן דָּסּ בִּילְדּ גַּעֲוָעָן?

מיראָזְשִׁיקּ גְּלִיטּ פֿאַרְדּ דִּיר אַ שְׁעהּ,
וּאָסּ אַיז שְׂוִין לְאַנְגּ נִישְׁטָאָ...

זוניק-בלוי

זוניק-בלוי איז אויסגעציגרט דער טאג,
נאר אָנגעשפֿאלטַן זַיִן גִּלְדָּעָנֶר בעכער,
ווזם ער טראנט מיר אָקעָן.
דער ווינן ווערט אַנטְרִינָן
נאָר אַיְדָעָר אַיך בְּרִיאָנָג אִים צֹ צֹ מַיִן לִיפּ.

נאָר דער טַיֵּךְ,
ווזם רִירָט וִיך קִוִּים אַין זַיִן גָּאנְג
צְוִישָׁן גְּרִינָע טִינְקָל-זָוָעָנֶט,
נעְמָט מִיך אַוִּיפּ אַין אָוָונָט מִיט זַיִן שְׂטִילְקִיּוֹט.

שְׁלָאָגָנְדִּיק מִיט דַּי פִּינְגָּעָר
אַין דַּי סְטוּרָנוּם פָּוּן גִּיטָּאָר,
גָּאנְדָּאָלִיךְ אַיך אַוִּיפּ דַּעַר וּוְאַמְּעָר-אָלִיךְ
קָעָן לְבָנָה דִּיקָּן אַוִּיפּגָּאָנָג.

אוֹן אָלָע, ווזם סְחָאָט גַּעֲרוּבָט בָּא מִיר דַּעַר טַאג,
קוּם אַיך אַוִּיפּמְאָנָן בָּאָם שָׁר פָּוּן דַּעַר נָאָכָט.

נווּדוֹ אַרְקָעֶר הַיּוֹם

פְּרִימָאָרְגָּן

איך האב זיך היינט געפעדערט, ניו-יארק,
מייטן פריליכט.
טראנג זיך אַרוּם אַיִן דֵּין גַּאֲסַן-גַּעֲפָלָעַכְתּוֹ,
גַּאֲסָאָוִים, גַּאֲסָאִין.

דעָר מַאֲרְגָּנוֹינְט שְׁפִילְט אֹוֵיפֿ דַּי הַאַרְפָּן
פֿוֹן דִּינְגַּע שְׁטָאַלְעָנָע בְּרִיקָן.
אַ פִּיעֻר-שְׁנוֹר
סְלָעַט זיך שְׁטַיל דָּוָרָךְ זְיוּעָר גַּעֲוָעָכְנָן
אוֹן גַּלְיְמָעָרֶט, גַּלְיְמָעָרֶט אָן אוֹיפְּהָעָר ...

אוֹמְבָּאָמָעָרָקֶט הַיּוֹבְּט-אָן גַּרְוִיעָן דַּעַר פְּרִימָאָרְגָּן.

די וּוְאַלְקָנְטוּרָעָמָם, וְוִי וּוְאַנְדָּעָרָעָה,
קוּמוּעָן-אָרוּם פֿוֹן דַּעַר מִידָּבָר פֿוֹן נָאָכָט.

סְבָּלָעַטְעָרָן זיך אֹוֵיפֿ דִּינְגַּע סְקוּוּרָן.

הַיּוֹמְלָאָזָע
אַיִן שְׁלָאָפְּ נָאָך צְעוּוֹאַרְפָּן אַיִן פָּאָרָק,
וְוִי גַּעֲפָלְעָנָע — אֹוֵיפֿ שְׁלָאַכְטָפְּעָלָד ...

אַ טְוָרָעָם פָּאָרְטְּשָׁעָפָעָט אַ שְׁטָרָאָל אֹוֵיפֿ זִיּוֹן שְׁפִּיּוֹן —
אַנְזָאָג אֹוֵיפֿ זְוָנוֹאַיְפְּגָאנָג.

דוֹ וּוְעַקְסָט זיך גְּבוּרָהְדִּיק פֿוֹן שְׁלָאָפְּ.
וּוְאַסְעָרְפָּאַלִּיק שְׁטִיְגָן דַּי גַּעֲרוֹוִישָׁן.

דַּעַר מַעֲנְטָשָׁנְשָׁטָרָאָם שְׁוּוֹלְטָן,
גִּיטָּמָאָרְגָּנְדִּיק פָּאָרְפְּלוּיְצָנְדִּיק דַּי גַּאֲסָן.

אויף ניו-יארקס אַ בריך

בין איינטאל צו זונשייד געשטאנגען אויף ניו-יארקס אַ בריך,
האט אָ פרוייסילוועט אויפן מערב,
געצירות אין אָ קראנץ פון צעפינקלטע בלומען,
געקליבן אויף סטרונעם די רגעם פון שקייעת,
פארוואנדלט דעם פלאם אין נגינה.

דעָרְנָאָך אִיז אָ פְּלָאָמִיקָעֶר שְׁטְרִיּוֹף
וֵיך צְיַעַלְאָפָן לְיוֹנְגָאַיִס פּוֹנָס מַעֲרָב,
וּוְסְ'זָאָלְטָז וַיֵּך דַּי שְׁמָאָט מִיט אָ פּוֹרְפּוֹרְנוּם גַּאֲרָטָל פָּאָרְגָּאָרְטָל —
אוֹן שְׁטָאָרְצָט מִיט די קְרוּינְגָן פּוֹנָס אִירָע בְּאַצְּגִינְטָעָרְטָע טְרוּעָמָס
איַן טִינְקָל פּוֹנָס וּוְאַלְקָנָס,
די וּוְאַלְקָנָס, וּוְאַס הָאָבָן מִיט שְׁוּעָרְקִיּוֹט גַּעַשְׁפָּאָרְט אַוְיָפָן מַעֲרָב,
דַּעַם פְּלָאָמִיקָן שְׁטְרִיּוֹף אֶלְז גַּעַלְאָשָׁן.

אוֹן וּוֹן שְׁוִין פָּאָרְלָאָשָׁן,
דָּעָרְוָעָן הָאָב אִיך וּוְיַדְעָר די פְּרוּ דָאָרט,
אִיר פְּנִים בְּאַשְׁאָטָנָט פּוֹנָס טְרוּיָעָר
אוֹן אַוְיָסְגָּעָטָן הָאָט וַיְיַדְעָם קְראָנְצָן פּוֹנָס אִיר קָאָפָּ,

דַּעַם גַּעַלְאָקְטָן,
אוֹן פְּלִיְקָנְדִּיק בְּלוּם נָאָך אַ בְּלוּם,
הָאָט וַיְכַלְגֵּד מִיט דָעַר הָאָנָט וַיְיַעַרְעָע בְּלַעַטְלָעָר וַיְיַשְׁטָעָרָן
גַּעַשְׁפָּרִיּוֹט אַוְיָפָן מַעֲרָב.

הונדערטצואָאנציך שטאָק אַ רײַז

הונדערטצואָאנציך שטאָק אַ רײַז.
שטיִי אַיך אוֹיפּ זַיְן אָקְסָל בֵּיז

טָאגּ בְּאָנוּגָנֶט זַיְךְ מִיטּ נָאָכֶט
אוֹן אַין שְׂטוּינָנֶגּ אַיךְ בְּאָטְרָאָכֶט :

אַ, וַיְיָ בְּרִיאַתּ דָעַרּ הַיְמָלָאָנֶד
יָאָגָטּ-צְעִיאָגָטּ זַיְךְ גָּאָלְדּ-גָּעָשָׁפָאָגָטּ !

זַוּן — אַ אֲדָלָעָרֶן. זַעַטְ-אוּוּם —
אַ פָּאָרוּוּנְדִּיקְטָעּ אַין שְׂוּוּם

פָּוּן דַּי בְּעָרָגּ, מִיטּ פְּלִיגְלָרְדוּוּטּ,
צָאָפְּלָטּ זַיְךְ אַין קָלָעָם פָּוּן טְוִוָּטּ...

טוֹרְעָמָס וַיְיָגָן זַיְךְ אַין טָאָנֶן
מִיטּ דַּי קָעֶפּ אַין אָוּוֹנְטָגְלָאָנֶץ.

אוֹנְטָן גְּלִימָעָרְטּ-אוֹיפּ אַ יִם —
שְׁנִיּוֹן פְּיִיעָרְלָעָךְ אַין פְּלָאָם.

אוֹן דַּי אָוִוְתָּאָסּ רְוִישְׁלָאָזּ, שְׂטוּסּ,
וַיְיָ מְוֹרָאְשָׁקָעּ, קְרִיכָן אָוּם.

אָוּוֹנֶטּ נָאָרְטּ-אָרְיִין אַין פָּאָנֶגּ...
פָּוּן דָעַרּ נָאָכֶטּ מִיטּ זַיְן גָּעוֹזָנֶגּ...

נאכט צעפלעכט זיך אירע צעפ.
שאָטַּנְסַ שָׁאָרְן זיך אויף טראָפַ,

וויקלען מיך אָרוּם ווי שליאַנג,
ווערט די פִּינְצְּטָעָרְנִיש מיר אַיְינְג,

לייכטיקט-אויף גאָר אָומְנְגְּרִיכְט
איינְדְּעָרוֹויַּט אַ טְּרוּעָמְלִיכְט

און דערמונטערט ווי אַ קְוּזָל,
ווען סֻעְפָּאַלְט אַוְיף מִיר זַיְן שְׁטְרָאַל.

פֿאָרָנוּ אַכְט

א

ווער ס'איילט אויף בראדיובי
או שפיל און טאגניע,
אויך קומ צו די טויערן פון מאנהעטן
היטן א זונפֿאָרגאנגע,
גאָפּן ווי די גאָלְדֶ-צַעֲפָלָאָסְמָעָנָע יִם-כּוֹאָלִיע
שׂוּוּינְדְּלָט אֵין אָוּרָמו.

די זון פֿאָרוּינְקָט אָוּן מַעֲרָב —
אוּן זְקָנִים אַיְבָּעָר אִיר,
אֵין טְלִיתִים פְּלָאָמִיקָע גַּעֲהִילָּת,
דוּכָּעָנָע — פּוּהָנִים...

אַ פֿיְעָרְ-שְׁלָאָנָג צְעוּוִיקָלָט זִיךְ בָּאַ זְיֻעָרָע פִּים.

די פּוּהָנִים ווּעָרָן פּוּרְפּוּרְנָעָ פְּעַלְזָן.

אַ פְּאָסְטָעָךְ אֵין אַשְׁ-גְּרוּוּעָן מָאנְטָל,
מייט אַ שְׁטָעָקָן (אַ שְׁטָרָאָל) אֵין הָאָנְטָל,
טרְיִיבְּטָאַ נִילְדָּעָרָנָע סְטָאָדָע צִיקְעָלָעָךְ
צְוָזָאַ נְרוּ-בְּלוּעָן טְיוּכָל.

די שאָפָּה ווּעָרָן לְעַמְפּוּרְטָן.
ס'פְּאָסְטָעָךְ — אַ שאָפָּה.

אַהֲיֵנְתָעֶר מִיר דֵי וּאַלְקַנְטוּרוּעַם
לְוַיּוֹרֶן צַעֲפִינְקַלְט אֵין דֵי חַיְכַן
בֵּיז לְעַצְטָעֶר אַפְשִׁיָּן פּוֹנָם מַעֲרָב
וּוּרְט אֵין זַיִד פֿאַרְלָאַשָּׂן.

ס'טַאנְצַטְ-אַרְוִוִים פּוֹנָם חַוְשָׁךְ
די פֿרְיוֹחִיְיט-סְטַאטּוּע...

די שְׂטַאטְ אַקְעָגָנָאַבָּעֶר אֵין דֵעַ יִסְ-זַוְוִיָּיט
פֿאַרְשָׁלְנְגַעַן הַאַטְ דֵי נַאֲכַט,
בְּלוֹיזַ פֿיְיָעַר-שְׁנִירְלָעֶךְ מִינְיָעַן אַינְדָעַרְלְוָפְטָן.

עַלְעַקְטָרָע-שְׁילְדָן צַעְפְּלָעַנְדִּיקָּה,
רִיאַסְן זַיְד פּוֹן אַרְטָן קָאנְעַן נִישְׁטָ אַוּעְקְפְּלִיעַן...

לְיוֹכְטָרֻעַמָּס רַאֲגַלְעָן זַיְד מִיטָּחַוְשָׁה,
וּוַילְעַן נַאֲכַט צַעְשְׁפָאָרָן.

אוֹן שִׁיפָּן —
אַנְגָּעַצְיַינְדָעַן לְאַמְטָעַרְנָם,
צִיּוֹן אַיְלָנְדִיקָּ פֿאַרְבָּי —
פֿאַרְשָׁוּוֹנְדָן.

פּוֹן הַיְנְטָעָרָן מִזְרָח
טוֹיכְטָאָוִיפָּ דֵי זַיְלָבָעָרָזָן פּוֹן נַאֲכַט,
אוֹן כּוֹאַלְיָעָם אֵין אַ זַיְלָבָעָר-שְׁמָעָג
לוֹעַפָּן מִיר אַקְעָגָן
מִיטָּ שְׁטַשְׁירָעַנְדִּיקָּעָ צִיְינָעָר...

*

באנאכט אין ניו-יירק
מייד איך אוים דעם שלאָף —
די בריך פון טאג צו טאג —
און אויפן שייפל פון מײַן אומרו
זעיגל איך אַריבער די פינצטערניש
צו די ברעגן פון אַ זונאוויפנגאָנג...

די לבנה אַקערט די וואָלקְּנָם,
שפילט מיט שטראָלֶן-פּֿנְגּוּר
אויף וואָלקְּנָם-קָלָאָוּשָׁן.

די וואָלקְּנָטְּרוּעָם פּֿאָרְלִינוֹ זיך אַין הוושך
און זיעערע לייכטנדיקע פּֿעַנְצְּטָעָרְלָעֵך
דאָכְּטָן זיך אָפּ :
פּֿאָרְבְּלָאָנְדָזְשָׁעַטָּע שְׂטָעָרָן-סְטָאָדָעָם,
וּאָם רָעוּן באָם זְוִים פּֿוֹן דָעַר עָרָד.

איינער אליען אין א שיפל

איך בין איינער אליען אין א שיפל
געשטייגן באנרכט אויף די ימיקע טראעט,
געשטייגן צום הימל.

און ס'חאָט זיך לבנה צעטוישט — מיריאָדַן לבנות,
און איך — זיך געגלויטשט אויף אַיר מילכּוועג...

און איך האָב אין דער שאָרָף פון דער ימִיקָּעָר קעלט
מיר די פֿינְגֶּער צְעַשְׁנִיטָן,
און אַטְּרָאָפְּנָדָל בְּלוֹט אַיְזָן אַפְּגָרוֹנָט גַּעֲפָאָלָן
און ס'חָאָבָן גַּעַנוּמָעָן די וּזְאָסְעָרָן זִידָן...

און פֿלוֹצְלִינְג אַטְּהָאָבָן אַיְזָן כּוֹוָאָלִיקָּעָ פֿאָלְדָן
זיך נִימְפָּעָם בְּאָזְוִיּוֹן.

עם האָבָן זיך נִימְפָּעָם בְּאָזְוִיּוֹן,
געַמְּאָנִיעָט מִיט וּוִינְק אַיְזָן מִיט שְׂמִיכָּל —
און גִּיפְּטִיק גַּעַלְאָכָּט
וּזְאָס איך לְאָז זיך פָּוָן זֵי נִישְׁתָּם בְּאָצְוּינְגָּעָן...

ביּוֹ די וּעְכְּטָעַר-מְלָאָכִים באַ לעְצָטָעַר אַשְׁמָוֹרָה —
אנגעהויבָן מִיט טְרָאָמְפִּיטָן זיך אַיבָּעַרְצָרוֹפָן אַיְן רְוִים,
און אַיְינְסָמָן נָאָכָן צְוּוֹיָטָן פֿאָרְטָאָגָיק גַּעַשְׁפִּינְט אַ מְעַלְאָדִיעָן,
ביּוֹ אַיְינְצִיקְוּיְזָן זְעַנְעָן פֿאָרְשָׁוּינְדָן,
ס'הָאָט אַנְגָּעָהוּבוּבָן טָאנְן.

הארבסט

די בליינד-פארענדערט-שטראלנדיקע הימלען איז די מארגנעם,
די קילע, שארפע ווינטעלעה,
וואט שטענן איז די נאופלייגל, דעמאגען שוין איז פראסט,
זוי דאכטן-אָפּ מײַן וועגן,
או גרוין-געהילטע טינקל-סילוועטען
וואָגלען-אָום אויף וועגן
אוֹן לאָנג מיט אָ פֿאָרְבִּינְקְטָעָר שְׂאָלָונָג פֿוֹן טְרוּמִיטָן
געזויינגענען דעם זומער...

וֹי פּוֹיל אָוּן שלעפּעריך איז גְּלִיכְגִּילָט
די פֿעלְדָּעָר זענען, די פֿאָרוּוֹיאָנְעָטָע אָוּן גְּרוּיעָ
די פֿיְגָל — אָוּמְרִיזִיך, דָּעֶרֶשְׁרָאָקָן
איַן פֿאָרְגָּעָפִיל : „גְּעַפָּאָר !”,
אוֹן בִּימָעָר, אָ, די בִּימָעָר,
זוי צָאנְקָעָן-אָוּם בֵּיזָ לְעַצְמָן, לְעַצְמָן בְּלָאָט,
זיך ווִיגְנְדִּיך מִיט שְׂטִיל גַּעֲבָעָט צָוָם הִימָּל.

נְאֹז טָאג מִיט שְׂאָכְבָּעֵרְיקָעָר הַאנְט
צָאַלְטָ-אָפּ די זוּן דעם מְעָרָב
אוֹן בְּלִיכְבָּט אָ וְיִלְעָ שְׂטִיְין אָ בְּלוּיָ-פֿאָרְגָּאָפְטָעָר
זַיְן אַיְינְצָהָעָרָן וְיִי אָוּנְטָשִׁין —
דָּעֶר רָאָזָעָר שְׂטָאָרְבָּנְדִּיקָעָר שְׂוֹאָן —
דָּעַרְזָינְגָט זַיְן וְוִידְיוּ-לִידָּ
אוֹן בָּאָלְדָּ פֿאָרְגִּינִּיט, פֿאָרְגִּינִּיט אַלְיָין אָוּן מְעָרָב
אָ צִיטְרִיךְ-בְּלִיכְבָּר שְׂאָטָן,
בָּאָנְעָמָט די פֿעלְדָּעָר אָזָאת גְּלִיוּעָרְדִּיקָעָר שְׂטִילְקִיְיט
אוֹז מְדָאָכָת זיך אָוּם : די ערָד,
אוֹן אָפְלִיכְטָ פֿוֹן לְכַנְּהָדִיקָן אוּפְגָּאנְגָן,
אָ טְוִיטָן-מְאָסְקָע אִיז
מִיט צָוְגָעָמָאָכְטָע אַוְיָגָן...

שִׁירָאֵל

וּוִי לְאָנוֹג

וּוִי לְאָנוֹג אָז אַיך וְאַנְדָעֶר-אֲרוּם אָוִיפְפָאַרְלְוִירְעָנָע וְוָעָנָע?
אַיך קָוָם פּוֹנְדָאַסְמָנִי אָז צָו מְעָשָׂה-בְּרָאָשִׁית.

דָא שְׁטִיבִית דָעֵר טָאג אַומְפָאַרְגִּינִיק.
אוֹן סְלַעַבְתַּ נְאָך אָוִיפְיַעַדְן שְׁטָעָג פּוֹן גּוּעָדָן
מִין אַומְשָׁוָלְד אָז תְּמִימּוֹת.

דָא בִּינְדָט מִיך אַשְׁטָעָרְנְשְׁטָרָאֵל וְוִידָעֵר צָו דֵיר.

סְחָאָט דִּין בְּלִיק מִיך פְּאַרְוּוֹנְגְּנִיקְט מִיט שִׁירָה
אוֹן סְרוֹפְטַט דִּיך אָז אַוִיפְהָעֵר מִין יִנְגְּלָשָׁע שְׁטִים,
וּוִי אַפּוֹגָל,
כְּדִי דָו זָאַלְמָט מִיך נִישְׁתַּ פְּאַרְלְוִוָן...

אוֹן פּוֹנְמָנִי טּוֹסְטוֹ קוּמוּן צָו מִיר
אוֹן דִּין וּוְאַרְעָמָעָר אַטְעָם וּוִי זַיְד גְּלָעָט מִין אַוְיעָר.
אוֹן תָּאוֹוְהָדֵיק רְוִוְסָטַו מִיר אַיְינְגָט אַסְוָד
וּוְיאָזָוִי אוֹן דִּין טְרָאָכָט כִּיאָל אַנְאַשְׁפְּרָאָצַע פְּאַרְוְיְוָעָן...

דִּין סְוָד צִינְדָט מִיך אַנְעָט — אַשְׁרִיפָה.
אַשְׁיְפָרְוָן פְּרָסְטַט מִיך אַרְיוֹן אַינְגָם אַפְּעָנָעָם מַוְיל פּוֹן אַפְּעָלָן.
עַם לְוִיכְטָאַוִיפָה דִי הַיְלָל פּוֹן דִּין בְּלִיק.

וּוִי אַמְלָאָכְטָע,
לְיִוְגָמָט זִיך פָּאָר מִיר אָוִיפָה דִי פְּלִיגָל
אוֹן טְרָאָגָטַט מִיך אַוּוּק אָז דִי סְפָעָרָן.

מאיקע נאכט

די מאיקע נאכט שווייגט מיט צווזג און סופ,
ווען גאט פירט דעם זילבערנעם אקער
אויף די פעלדער פוןadow.

איך נידער-אראפ מיטן וועג,
וואו די גילעד-בערג טראגן דעם טיין מיר אקעגען —
א שוימיקן בעכער.

באמ ברגע אין א שיפל
ווארט, א דערגריכטע, שולמית באנטנד מיט מיין יינגנט...

ס'דרקענען זיך אונזערע בליקן
און דעם רודער פארטורי איך די ווינטן...
מיר שיפן זיך, שיפן זיך גענטער
צומ שוועיל פון גנ-עדן.

איך בין די זומערנאכט

א

איך בין די זומערנאכט,
וואם זיננט-ארוים מיט שטערן
פון דער טיפעניש פון טיבּין
און פֿאָרְפּֿלִיכַּצְּטַדְּקַה מיט בלוייע עקמטעזּוּ
בּוּ אַיבּּעְרַדְּ דִּי רַאֲנָדְּ.

ב

דו בימט אַנְגַּעַלְאַדְּן מיט שטוועם
פון ערְבַּ אַוְיסְבּוֹדְּ,
און אַנְגַּעַשְׁפַּאַנְטִיזּוֹאַךְ דִּיְנָעַ גַּלְיוֹדָעַ.
בְּיֻם מִינְדְּסְטַן בְּאַרְיֵיר
לוֹיְפְּטִיזְדּוֹרֶךְ אַ לִיכְתְּשָׁרוֹתָם דִּיְנָעַ בְּלֹוֹטָן.
צָאָפְּלָסְטִ-אוֹיפּ אַוְן וּוּבְּרִירָסְטַן וּוּ אַ סְטְּרוֹנוּ...

ג

אַמְּלָאָי בָּאַוְוִיּוֹטוֹ זִידְּ,
וּוּ אַירְוִים, אַיְן אַ רִיְּגְּנְבוֹגְּן-בְּרִיךְ,
וּוּדוֹ גִּיסְטַן מִיר אַקְעָגַן.
איַן דִּיְנַן הַאַנְטַן אַ בְּלֹום פִּון דַּעַר צָוקְנוֹפְּטָן,
וואם הַאַטְן נִישְׁתַּחַת קִיּוֹן נָאָמָעָן...

מִיּוֹן גַּעֲבִיּוֹן וּוּעֶרֶת דַּעֲרָקוֹוִיקְטַן פִּון דִּיְנַן אַוְיסְזּוֹעַן,
און אַיךְ טַאַק מִיּוֹן לִידְגַּעַוְאַנְגַּן
מיט לַעֲפְּצַן פִּון בָּאַגְּנוּעַן.

איידן טאג

איידן טאג
טינק איך איין מײַנע פינגעָר איין שטוויב
פֿוֹן עֲרָד-גְּרוּעַז אַרְגָּן.
איך טראָג זיך אויפֶּס כּוֹאַלְיָעַס פֿוֹן גַּסְזְגַּעַרְיוֹשׁ
צּוֹ דַּעֲרִיאָגָן דֵּי שְׂטִילְקִיּוֹת אָוָן דַּוְּ
פֿוֹן אַ וּאָרָעָמָעַן וּוַינְקָל...

פלוצְלִינְג פֿאַרְטְּשַׁעְפָּעַט דִּיְוִין בְּלִיכְ מִיךְ,
וּוְעַקְטַּ-אוֹיפֶּס פֿוֹן דַּעַר וּוּאַכְּיָקִיּוֹת גְּרוּעַר.
איך פֿלְאַנְטָעַר זיך לְאַנְגָּזָם אַרְוִים פֿוֹן דֵּי אַלְעַ גַּעֲרוּישָׁן
אוֹן בְּלִיכְבָּד אַוְסְגַּעַנְיכְּטַעַרְטָט
איַן וּוּאַרְוּעוּלָט פֿוֹן חַלּוּם,
וּוּ אַיך אַומְבָּאַשְׁרִינְקָט בֵּין דַּעַר הַעֲרִשְׁעָר...

אוֹן דַּעַמְלָט —
כְּדַעְרְפִּיל זיך פֿוֹנְסְנִי דִּיר גַּעַהְיַילְקָט...

אוֹן אַרְיוּנְגַּעַשְׁטָרָאַמְט וּוּעַר אַיך פֿוֹנְסְנִי
איַן דִּיְוִין גַּעַטְלָעַן גַּעַשְׁטָאַלְט,
איַן דִּיְוִין אַוְמְגַעְשְׁטָילָט זָוַן-אוֹיג,
איַן דֵּי הַאָרְדִּינְעַבְּלִיעַ...

פרק מארגן

ס'חאט עמיין מיך דערחלומט —
א יינגער מלך פון פארטינקלטע צייטן.

איך שטיי אויפן פעלזונשפיז
ארוינגעשטאט איז שטילקיות פון דער נאכט
און וואך מיט צונגעמאמכט אונגן.
בא מײַנע פים שלאפּן פארשטיינערטע פעלקער.

די קרוין אויף מײַן קאָפּ
אוּן מיר פֿאָרְבְּלִיבֵן פון אַ לְּקוֹיַּלְבָּנָה.

ביז וואָן עס שטילט זיך אוּס די נאכט
און איך דערהער דאס ברעכּן זיך אוּס טאג,
דעם אָפְהַיֵּלֶךְ פון די טרייט
פון דער פרינצען פון באָגִינְזָן.

אוּיפְּגַעַשְׂמִיכְלַט פון אוּר דְּרִימָל
צוֹן אַ לְּבָעַ, אַיְבִּיק-פְּנוֹנְדָּסְנִי,
איַלְטַן זַיְתְּרוּקַן מִיר אַקְעָגַן,
פָּאָרְלִירְנְדִיקַן די שליעָרַן פון הוֹשָׁךְ...

אין דער שעה פון באגינען

אין האב דערוואצט אין דער שעה פון באגינען
און מיט א זונ-שייפל
זיך אווועקגעלאזן איבער וואסער-ויסטטעניש
דייך צו געפינען.

דורךגעאקיירט האב איך אלע זיבן ימען.

ערשטע מיט דער גענטערונג פון מיין אונגעט,
זיך אהיימקערנדיך א מידער פון מיין וואנגל,
האב איך דייך דערזען אין דיין גארטן
אין פולן בלוי פון דיין ייגנט.
דו האסט מיט דינגע פערל-ציין
א רווייטן עפל אינגעביבסן
און מיט שעילמיישן ווינק מיך גערופן...

איך זאמל טראפנוייז דעם האנייק

איך זאמל טראפנוייז דעם האנייק,
פדי זאלסט קאנגען אים פארשווונדעריש גענימן.

יארנלאנג בליען מיינע טרויבן
צוליב אָ רגע דערקווינונג פאר דיר.

ווען דיין פנים פארלירט דעם שמיכל,
בון איך די זאָרג.

אלע וועגן, ווּ סע וואַנדערט מיין ביינקסאטט,
פארקערעווען צו דיר.

נישטאָ אָזָאָ רגע,
וואָס צוליב אִיר זאל איך דיין פארשפעטיקן.

דו ביסט דער טיֿיך,
וואָ איך וואַנדער באָ זיינע ברעגן,
פדי זיך צו שפיגלען אין אַים...

דו ביסט מיר באַקאנט
פֿון נאָך אַיְודער דיר האָבען געוזן.

אלט ווי דער טאג,
געפין איך דיין שטענדייך פונדאָסני.

דאס אַיז מיין געוזנונג צו דיר,
ווען איך האָבע נאָך אַזְוִיפֿיל אַיְיבֿיך
דיין ווּידער באַגָּעָגָנט
אוֹפֿין צוֹווּיָּקָאַלְּרִיךָן וועג פֿון פרײַד אָוּן טרויעָר.

ווען דו ביסט נישטא מער

פון דער גאנצעער אזארט-שפיל
האָב איך אַפְגַעַשְׁפָּאַרְטְ דִין לִיבָעַ.
ויו וואכט איבער מיר און באָנְגְּלִיָּת מֵיר,
אַפְּיָלוֹ וווען דו בִּיסְטְ נִשְׁטָא מַעַר.

האָסְטְ פּוֹנָאָנְדָעָרְגָוְיִקְלָטְ זִיךְ מֵיר — אַמְגִילָה.
אוֹן אַיךְ לִיְעַן דִיךְ נָאָךְ אַיצְטָעָר
אַשְׂוָרָה נָאָךְ שָׂוָרָה,
וּאָסְמָחָלָטְ מֵיר פָּאָרְפִּישְׁוֹפְטְ,
אַפְּיָלוֹ וווען דו בִּיסְטְ נִשְׁטָא מַעַר.

דו פָּאָנְגָסְטְ מֵיר פְּסָדֶר פְּדִי צָו בָּאָפְרִיְעָן ;
אוֹן בָּאָפְרִיְיטְ, טָוָסְטוֹ וּוִידָעָרְ מֵיר פָּאָנְגָנוּן,
אַפְּיָלוֹ וווען דו בִּיסְטְ נִשְׁטָא מַעַר.

איידן פֿאָרְנוּאַכֶּט

איידן פֿאָרְנוּאַכֶּט אויף מײַז סַתְּמַ-זַוְעָג,
ווען איך נִידָעָר-אַרְאָפֶן צו דעם יִסְ-בְּרָעָג,
מיד פֿוֹן גַעֲטָוְמֵל אָוֹן קִילְמְפָעָר,
אוֹן דָעָר טָאג לְאַזְוַת-אַרְאָפֶן זַיְנָע וּוּמְפָעָר,
זַיְנָגַט דָעָר יִם מַיר דַקָס אַיִינָן גַעֲזָנָג וּוּי אַמְּאָל,
ווען זַיְן קִילָעָר קְרִישְׁטָאָל
חַאַט גַעֲלָאַשְׁטִישָׁעַט רַאיְזָאָן, אוֹר טָלְיוּ...

אוֹיב, יִם, דו בְאַהַאַלְטָמָט אַיר גַעֲלָעַטְעָר,
אוֹן גַעֲלִיבָן דָעָר וּוּכְטָעָר,
הַעָר אֵיך זַי לְאַכְּנָן אַיְן גַעֲרוֹיְשׁ פֿוֹן דָעָר כּוּוָאַלְיוּ...

*

איינער אליען אין פארנאכט בא דיין קבר.

באנג וויברין די כוואליעם פון טאג —
זיענע לעצטע אקארדן.

דעך מולד, פארקיקט איינט מײַך,
גאפט.
עפעם זעט ער דאָרט ווונדער פֿאָרלוּיפֿן...

ווי לאָנג איז, ראייזאָ, אָזוֹ דָו האָסְט גענְלאָנְצָט
אויף דער בִּינְעַ,
געפְלאָטְעַרְט אֵין טָאנְצַץ
מייט די טענְעַר פָּוּן פִּידָל,
פארוּוַישַׁט די גְּרַעְנְעַץ
צעוּוּשָׁן גְּזַיְּאָנָג אָוּן באָוּעָנוּגָג...

אייצט לְיָגְשָׁמוֹ אַנְטְּשָׁוִיגָן.
איבער דִּיר
וַיְגַת זִיךְ אֶבְוִים
מייט פָּאָרְבָּרָאָכְעַנָּע פִּינְגָּעָר.

*

שווין לאנג או ס'ענען אנטשוייגן פאָר דיר
די יאנע פון די לעבנסקוואָלן.

דיין גאָרטן, פֿאָרוּיאָנָעַט אִין טָאג פון דיין אויפֿהער,
בליט שווין ווידער,
וועי גאָרנִיט געשען...

און אייך גי נאָך אלֶיך שפֿאָצְיזָן מֵוֹת דִּיר
אִין טָאג, ווֹאָס אייך האָכְ פֿאָרְלוּוֹן.

דיין שיינקייט גָּלִיטָאָוִיפּ
נאָך זיבָן מָאָל שָׁעָנָעָר
אִין דָּעָר שְׁקִיעָה-שְׁעָה,
וועו דו בִּיסְטָ נִישְׁטָאָ מעָר.

דיין בריוו

צ'ו ליענען דיין בריוו אויז מיר שועער.
שווין גראינגער — די שפֿור פון דיין טראער...
גוייט-נאך די פֿאָרלוירענע טרייט
פון טינקעלן רײַטער אַט-זעם. —
מייט זיין חלום געכוייגן אַין ברעם,
ער אויז מייט זיין ווונדייקן פָּאנְג
אַנטְרִינְג אַין זונענְפֿאָרגָאנְג.

א בילד

די נוד זיצט אויפָן בערגל,
אין שאטַן פָּונַ א בוים,
אלְיאָן
אין איר קינדיישן חָן
דעָר פְּרִילִינְג...

דעָר סְאַטֵּיר
מייט זיינְגַע הָרְגָנָעָר, אַיְזָאַלְאַוְיעָרָן
בָּאָ אַרְעָ פִּים
ליַגְטַּ אַוְיפָּן בּוֹיְדָה,
זַיְן עַק אַוְיפָּגְנָעַשְׁתָּעַלְתָּ —
אַ בְּיוֹתְשָׁלָה...

זי שפְּילַט זַיְךְ אַוְמְשָׁוְלְדִיקְ מִיט אַיְרָעָ ברִיסְטָם,
זַיְךְ שִׁיצְנְדִיקְ קָאַקְעַטְ מִיטְ דִּי הָעֲנְטָלְעָן.

אוֹן עָרָ
מייט הַינְּטִישָׁעָרְ חַנִּיפָּה
קוֹיקְטַּ אַוְיפָּ אַיְרָ שִׁיקְלְדִיקְ.
זַאָּל זַיְ נִישְׁתְּ מַעֲרָקָן
דָּעַם שְׁפָאַטְ אַיְן זַיְן בְּלִיךְ:

“בִּיסְטָם בָּא מִיר אַיְן דִּי הָעֲנָטָם,
מייט דִּיְוָן יַעֲדָן גַּעַדְאָנָקְ
אוֹן גַּעַפְּלָיְלָן,
מייט דִּיְוָן יַעֲדָן בָּאַוּעָגָן”...

1936

שיר איא

די ערְדַּן,
איַרְעַן ווּלְדָעַר אָוֹן טִיכְוָן,
דעַר טָאג אָוֹן דָעַר ווּינְטַן,
אוֹן דָעַר מַעֲנְטֵשׁ, אוֹן זַיִן גַּאנְגַּן —
דאָס אַיזְוִידָס גַּעֲזָאנְגַּן,
וּדאָס גַּעֲזִינְגָּעַן אַמְּאָל הַאָט שִׂירְצִיאָן...

וּועַן שִׂירְצִיאָן אַיזְוַעַק אוֹן דָעַר אַיְבִּיךְ,
הַאָט אַירְנְשָׁמָה — אַ בְּלִיעַן —
וַיֵּךְ פָּאָרֶטְצִיאָעַט אַין פִּידָּל.

אוֹן וּועַן אַיךְ טַו אַ פִּיר
מיַט בּוּיגַן אַוִיפְטָה סְטוּרְנוּם,
דָעַרְהָעָר אַיךְ : דָעַר בְּלִיעַן
וּוַיִּנְטְּ-אַרוֹויִם פָּוֹן דָעַר פִּידְלְשָׁעַר טִיפְקִיוּיט...

עפר ואפר

הארבסט

אייעדר הארכט בא מיר א יומ-טוב אוון פון טרויער
און פיעערן איך טו אים מיט א ליאד.

איך גי ארום אין זוניק-בלויין טאג
אין געלעך שוינגעיק פון חיפה
און מאדנע א פאלצנג אין מיר זיך וועקט :
דערכאנט זיך פלווצלינג אין מיין וויטן אפשטאט-ארט,
מיר ווילט זיך זיין אצינד אי דא איד דארט... .

איך וואלט געוואגלט איבער זיבן ימען
זו הערן דאס געשארך פון געלע בלעטער אונטער מיינע טרייט
אויפ שטעהלעך אינזאמע פון דעוזאלירטע פאראן.

אַרְוּמָגְבָּלְאַנְקָעַט וּוָאַלְט אֵיך אִיצְת אַיִן סְטָעָפָעָם בְּעַסְפָּאַרְאַבְּיָעָר —
בֵּינוֹ וְאַזְן מֵיָּן הַיִּמְשְׁתָּאַט טָוֶת פָּאַר מִיר זֵיך אַ צְעֻוּקָל
אויפֿ הוֹיכָן בְּרַעֲבָן פָּוּן גַּעֲטָעָר,
וּוּ זְוּמָעָרְלָעָב אַוְיפֿ זֵיין כּוֹאַלְיָעָם
אוֹן וּוֹנְטָעָר אַוְיפֿ זֵיין גְּלִיטָש
גַּעֲהִילָּכְט הַאַט מֵיָּן גַּעֲלָעְכָּטָר.

נַאֲר סְפָּאַלְט דָעֵר אַוְונָט צַו אַז עַלְנָטָעָר אַז שְׁטוּמָעָר
אוֹן סְיוֹאַקָּסְט מֵיָּן אַנְגָּסְט מִיט יַעֲדָן טְרָאָט.
— — — — —
ニישט געלעך לעבעדייק ווימלען-אויפ, לאטטענדיק מיר גרייסן —
סקעלעטן בלויו פון חורבות שטארצין אומעטום
און רוייבּן-אוּים מֵיָּן דְמִיּוֹן... .

אווֹ אַהֲינְגָּעְקוּמוֹן זַעַנְעָן זַיִ, דֵי הַיּוֹמִיש-פְּנִימָעָר,
די רָאֵד גַּעֲוָעָלְבָּן רָוְנְדָאָרוּם דָעַם מַאֲרָק,
די שְׁטוּב, וּוּ סְ'הָאַט מֵיָּן אוֹיג דָעַזְעָן דָאס לִיכְטָ פָוּן טָאג.
די רְוִיְשִׁיקָע שְׁפָאַצְיָר-גָּאָס ?

ニישטאָ דַי שילָן מעָר, דַּאמְּ אלְט בֵּית-מָדְרָשׁ,
וּוֹ יִדְן זָעֲנָעָן גַּעֲכָת דָּאָרֶט אַוִּיפְּ גַּעֲוָעָן
(איָן תַּהְלִימָדֵיק צָעֲנוֹיְפְּגָעָוָוִין).

סֶע שָׂאַטְעַנְעָן זַיְן שְׂטִיבָעָר וּוּ-נִישְׁטָ-זָוָה,
נַאֲר בִּיּוֹעָר וּוּינְטָ
אַרְוִיסְגַּעֲבִיסְן הַאֲטָפָן זַיְן דַּאמְּ לְעָבָן,
וּוָאָסְ הַאֲטָפָן, מַירְ דַּאֲכָטָן, גַּעֲבָלִיטָפָן אַיְבָּוּקָן.
אוֹן בְּיוֹוִים נִישְׁטָמָן וּוֹ דָעָר טָאגְ קָאָן זַיְן דַּאֲטָגָן
אוֹן נַאֲכָטָקָאָן זַיְן דַּאֲטָגָטָאָן יִדְן.
אוֹן בְּלוֹיזָ לבָנָה פִּיעָרָט זַיְעָרָע יְומָ-טוּבִים.

טיפ אין די הארבסט-געכט

טיפ אין די הארבסט-געכט
איך וואנגל-ארום איבער חרוכע שטעהטלעך.

א בלוטיקער שטראם, ווי א פיעירשלאנגן,
לויפט מיינע טרייט נאך, פאROLויפט מיר די וועגן.

ווא לאנג ערשות איז דא האט געשפראולט מיט לעבן,
או ס'האט זיך געשנירלט לאנגאניקער ניגון
און היימיש געוווען איז דעם וואלד און די סטעפעם
דעך ווארמעדר קלאנג פון מיין לשונ?
ווא לאנג ערשות איז דא האט געצווויטעט מיין ייגנט?
און אייצטער — די סאוע בלויז געסטיקט אויף חורבות
מיין ס'לייערט די ווינטAMIL פאנטאמיש
מיט פלייג צעבראָכן...

מיר דאכט זיך, איז גאט וואנדערט-אומ אין פאROLאָזענע געלמעך,
פון אַנגסטייק קולות געשטיניקט,
און ווינט...

א של דא — א זכר לחרבן,
וואו איביך פארשטומט איז דאס קול פון בעל-תפילה;

א תורה, פאРИТОט,
וואס האט מערנישט ווער זאל מיט איר זיך דא פריעו;

און אלטע מנורה,
וואס ס'אייז מיט איר אויסלעש
פאROLאָשן געוואָרן דא אלע שבתים...

לייד וועגן געווין פון געווינגען

ס'האט מוכָל
איַן אַ טַּאג, אֹזֶא גְּרוֹלִיקָן,
אֲרוֹיְסְגְּעֵיאָגָט זַיְוָן דִּי שְׂטִיבָעָר
אוֹן בָּאוֹוָאָפָנָט מִיטָּבִישׁ אוֹן מִיטָּבָלִיאָז,
טְרִיבִיכְטָן אַיְן דִּי גְּרִיבָעָר.

וואַי פִּינְקָעָן פָּוָן שְׂטִיוֹן אֹוִיפָּט אַ שְׂטִיוֹן
מִיכָּל שְׁלָאָגָט-אָרוֹיָם אַ גַּעֲוִיָּן נַאֲךָ גַּעֲוִיָּן.
בְּלָאַנְדּוֹשְׁעָטָן גַּעֲוִיָּן פָּוָן גַּעֲוִינְגָעָן
אוֹוִיפָּט עַלְנְטָעָן וְעוֹגָן,
וּוְלִיְּזָר אַחֲרִיבָטָן אַיְן הַיְּכָן,
צָוָם בָּוֹרָא דָעָרְגְּרִיכָן...

אַ קִינְדּ שְׁלוֹכָצֶת : „אָויַּ מַאֲמָעָן, וּוְהָיָן ?“
ס'גַּעַשְׁלָוְכִּין וְוַיְאַזְלְקָן פָּאַרְצְעָרָט
די זָוָן אוֹן פָּאַרְטִינְקָלָטָן דִּי עָרָד.

אַ זְקָן אַלְעַזְעַטְמָן טְעַנְהָתָן : „פָּאַרְרוֹוָאָם
פָּעַלְטָאָוִים אֹוִיפָּט דָעָרָן עָרְדָן פָּאַרְ אָוָנוֹ אָרָט !“.
אוֹן ס'עַנְפְּעָרָטָן דִּי קְרָאָן אֹוִיפָּן בּוֹם
אוֹן דִּי וּוְיְסְטְקִיְּתָן פָּוָן תְּהָוָם :
„בָּאַלְדָּן, אַלְטְּעַטְשְׁקָעָרָן מִיּוֹן,
אִינְגְּאַנְגְּנָצָן דִּי עָרָד וּוּטָן דִּיּוֹן...“.

אוֹן גַּעֲוִיָּן פָּוָן גַּעֲוִינְגָעָן דָעָרְהִינְקָט
אוֹן גּוֹסְטָן, אוֹן צָאנְקָטָן, אוֹן זַיְדָן דִּינְגָטָן,
בִּיזְוֹאָנְעָטָן, פָּאַרְלָאָזָן פָּוָן טַאגָן,
איַן אַיְוְגָעָן טְרָעָרָן זַיְדָן טְרִינְקָט —
אוֹן פָּאַרְזִינְקָט... אוֹן פָּאַרְזִינְקָט...

דיינקמאָל

נישט פון גראניט,
וואָס איז שטום אַפְּילוֹ ווען ער רעדט...
נאר פון בײַנעער, בײַין איז בײַין אַרְיִינְגָּעָוָאַקְּסָן,
זע אַיך אַוְיפְּגַּעַשְׁפִּוּזָת אַ טְּרוּעָם,
דוֹרְכּוֹיכְטִיקְלוֹיטָעָר,
בֵּין דֵי וּוְאַלְקָנָם...
אוֹן סְשַׂטְּרָאַמְּעָן-אוֹיפְּ אַין זַיְדִּי בְּלוֹטָן
פָּוּן אַלְעָ קְדוּשִׁים,
וואָס תָּהָמוֹיק זַיְעָר צָאַל אַין,
אוֹן אַין אַיְבָּרְקָן זָאת צִירְקוּלִירָן וּזְיַעֲרָה
אוֹן בָּאַלְיִיכְּטָן דֵי נַעֲכָת —
אַ פְּיִיעָר-פָּאַנְטָאָזָן,
אַ בְּלִיאַן, גַּעֲפָאַנְגָּעָן אַין זַיְן אַיְגָּעָנוּם צָאָפָּל,
אַ דָּאָרָן אַין אוֹיגָן פָּוּן דָּעָר וּוּלְטָ.

אין טאג פון נצחון

די וועלט ווועט צעיבעלען זיך היילכיק. און אייך —
וואי העל זיין? און פרײַ זוי?
או קלאר אייז שווין איצטער: נצחון צי נישט,
פֿאַרְשֶׁפְּלִיטְהָאָכְבָּאָךְ אַיךְ סִיוּוֹ!

די וועלט ווועט דערוֹאָכְן אַ יִנְגָּנָע, דערפְּרִישְׁט
איין טויען פון ווונדער.
זו מיר וועלזן קומען באַנאָכְט אַין מײַז שְׁלָאָג
געשאַכְטָעָנָע קִינְדָּעָר

און שטראָקָן די הענטלאָר, און מאָנָען באָ מֵיר
מייט קָוָלָעָכְלָעָר טְרִיבְעָ: „
„פֿאַרְשֶׁוֹאָסְטָעָר אַ זִּינְד אַיז דָּאָם אַלְץ אָנוּ גַּעַשְׁעָן,
פֿאַרְשֶׁוֹאָסְטָעָר אַ סִּיבָּה ? !”.

און אייך, וואָס פֿאַרְשֶׁיכְוָרָן פְּלָעָגָט מַיְךְ דָּאָם לִיד
וואַיְטִיעָרָעָר בּוֹשָׂמָ,
דָּעָרָזָעָן וּוְעָל זִיךְ פְּלוֹצְלִינְג: גַּעֲבָלִיבָן בֵּין אייך
אַ דִּיכְטָעָר — אַ יְתָוָם.

און אַנְשְׁטָאָט צו זִינְגָּעָן צַעְפִּינְקָלְט, צַעְשְׁטָרָאָלְט
און שְׁפִּילִיק, באַלְאָדִיש,
סַע אַיז מֵיר גַּעֲבָלִיבָן אַן אַיְבִּיקִיּוֹת לְאַנְג
צו זָאנָן נָאָר קְדִיש.

וואס דער באָרג דערציזילט *

בָּאַלְאָדָע

אַרְיִינְפִּיר

איך הערט, מײַן פֿרֵינְט, איך בין אָ בָּאָרג,
וּואָס נִישְׁתְּפָנְט פֿון הַוִּינְט אָז אוֹוֶיפּ מִין קָאָרָק
דָּעַם מַעֲנְטְּשָׁן טְרָאָג... אָוָן דָּאָךְ מִיר דָּאָכָט,
אָז אַיְן זַיְן חַוְשְׁכְּדִיקְסְּטוּר נִאָכָט
הָאָט נִישְׁתְּפָנְט גַּעֲפְּלָאָקְעָרָט אָזּוֹ שְׂוֹאָרָע
דָּעַר יִם פֿון שִׁינְגָּה אַיְן זַיְן הַאָרוּץ,
אוֹן אַיְן זַיְן בְּלוֹט זַיְךְ נִישְׁתְּפָנְט צַעֲכְרוּמְט
אָזּוֹ דִּי חִיתָּה, אָוָן צַעֲכְרוּמְט
דָּעַם פְּרָצּוֹף זַיְינְעָם קָעָגָן זָוָן.
ニִין, נִישְׁתְּפָנְט גְּעוֹזָן, גַּעֲהָעָרָט דָּעַרְפָּוָן,
אָזּוֹ זַיְן נְשָׁמָה, זַיְן גַּעֲדָאנְק
וְאָל זַיְן אָזּוֹ פָּאָרְדוֹאָרְבוֹן, קָרָאָנְק,
פָּאָרְבְּלָאָנְדוֹשָׁעָט אַיְן אָזּוֹ מִידָּבָר טִיףָט,
אַיְן תָּהָום גְּעוֹזָנְקָעָן וְוִי אָשִׁיפּ...
...

* די פָּאָדָעָרְשָׁטָע קִינְדָּעָר פֿרִין די דִּיְתְּשָׁן צַוְּן אָ בָּרָעָט, וּואָס הַעֲנָגָט וְוִי אָז
הָוִידָע אַיְבעָר אָז אָפְּגָרְנוֹט צַוְּיִישָׁן בָּרָעָג. אָט גִּימְפְּ-אָרוּףָ אָז יִינְגָּעָלָע, גִּיט זַיְךְ
אָז הָוִידָע אָוָן וּוָעָרָט נִישְׁתְּ : אָט אָז מִידָּעָלָע... אָוָן וּוָעָרָט גַּעֲלָעָט...
? דָּאָבִין

ס' איז געוווען ערשות דא ניט לאנג.
 ס' חאָט דער שונא אין זיין "דראנג"
 זיך געטראָגן איבער ערֶד,
 ווי אויפֿ פִֿיעַרְדִֿיקּוֹן פִֿערֶד
 וואָלט געטראָגן זיך דער רֶיך,
 און געלְאָזֶן הַינְטֶער זיך
 חורבן, אומקּום, צוֹאנְג און יָאָה,
 ווֹיסְטְּעַנְישׁ אָזֶן בָּראָץ אוֹיפֿ בָּראָץ.
 ס' איז געוווען אין יעַנְעַטְעַג:
 אומְגַעְצִימַט אָזֶן אָז בְּרַעְגַּע
 אוֹיפֿ דער ערֶדֶם צַעֲגַנְטֶער הוֹיָט,
 חַאָטֶט צַעְהַלְיִיעַט זיך דער טוֹיט,
 אָזֶן אֵין פִֿינְצְטֶעְרְלֶעְכֶן גָּלוֹט
 חַאָטֶט פָּאָרְכְּלִינְעַט זיך מִיט בְּלֹוט
 דער צַעְוַוְילְדְּעַוְעַטְעַר פִֿינְטַן.
 איך געדינְק עַמְּנָאָך ווי הַיְנָט:

אָז אֲשִׁינְעַט אַינְדָּעָרְפָּרִי,
 ס' שְׂמִיטִיט דֵּי זָוֵן אֵין פּוֹלֵן גָּלִי
 שְׂוִין אוֹיפֿ מִזְרָח — אוֹיפֿן פְּלִין
 כִּיּוֹ אֲמַחְנָה קַנְדָּעָר גִּין.
 אוֹיפֿגְּנוֹזְאָמְלָט בָּאָ דָּעָר נַאֲכָט,
 בָּאָרוּעָם, הַיְנְגָעָרִיק, פָּאָרְשְׁמָאָכָט,
 אָזֶן דֵּי פְּנִימְלָעָה, בָּאָחָנָט, —
 בְּלִיךְ, צַעְשְׁרָאָקָן אָזֶן פָּאָרוּוֹיָנְט.
 אָזֶן מִיט בִּיְתְּשִׁין בָּאָ דָּעָר זִוְּט
 גִּיְעַן שְׂוֹאָרְצִין-גַּעֲקְלִיְדְּטָע לִיְוָת.
 אָזֶן אוֹיךְ קִיך אָזֶן גַּלוֹבְ מִיר קְוִים:
 אָזֶן עַמְּנִישְׁטַט אֲבִיוֹעָר טְרוֹוִים?
 אָזֶן עַמְּשְׁטִיקָט מִיך אֲגַשְּׁרָיו —

יא, צו מיר דאמ פירט מען זיין!
ס'אייז דער וועג פון זון צעגלייט
און דער זאמד די טרייטלעך בריט.
ווער דערצזו נאך טראנט פאראײינס
זייןנס א שווועסטערל א קליענים
אויף די פלייצעם, ווער באנגאנד
פירט א ברויידערל באם האנט.

און ווי נאך צו מיר געגענטן,
האכט איך אלעמען דערקענט!
אך ווי אפטמאל אויף שפאנציגר
קומען פלאנגן זיין צו מיר
מייט דער לערערן פון של.
ס'אייז מיין שויים געוועזן פול
מייט געלעכטער יינגיקן,
ואפטיקן, און קליניגיקן,
ווען זיין פלאנגן אין צעלאָז
שטייפן, קוליען זיך און גראָז.
יא, די יינגע בלימעלעך
געגען דאך די סימעלעה,
משחלעך, ציפורהלהעך,
יאנקעלעהך, און דבורהלהעך!

ב

הייבט א קינד אויף א געווויזן,
בליבט עס ווינגען נישט אליין.
ס'וווינט-אַריין אַים אַינְדערמיט
באלד א צוויתם, און באלד א דרייט,
און אין לויַּף פון רגעים נאך
ווינגען אַלְּעַ שׂוֹן אַין כָּאָר:

„וואָ איז מאַמע, מאַמענוו! אוי ווּהין פירט מען אונז אַדָּא!“. נאָר די שואָרצעע מענטשנ-הינט זאגֶן, אָז מֵעַט יעדן קינֶד טײַלֶן קִיכְעַלֶךְ מִיטְ טַיְ אָן דערנאָכְדָּעָם בְּרִיְנְגָעָן זַיְ צַוְ דַעַר מַאֲמָעָן... אָן דַעַרְבִּי טַוּן אִין דַעַר זַיְטַ אַשְׁפִּי...“

ג

אנגעַקְומָעָן אוֹיפָן אַרטָּט,
זעַצְן זַיְ וִיךְ אָוִים אַדָּאָרָט,
אוֹיפָן דַעַר גְּרִין-בָּאָגְרָאָזְטָעָר עַרְדָּ,
וּוִיךְ דַי שִׁוּפְעַלְעָךְ אַהֲרָדָה,
אָן מִיטְ פָּהָר-בְּלִיקָן שְׁטוּם,
קוֹקוֹן זַיְ וִיךְ שָׁאָרָף אַרְוָם,
ニִשְׁתְּרָעָן אָן זָכוֹן שָׂוֵין,
פִּילְּ-פָּאָר דָא נִשְׁתְּ קִין גּוֹטָם...“

שְׁטִיל אָן שְׁלוֹחוֹדִיק אִין בְּלִי.
שְׁטִוִיט דַעַר זְמַעַר-טָאגְ אִין גָּלִי.
סְ'אִין דַי זָוֵן שְׁוֹוִן אוֹופְּ אַיר בּוֹיךְ
וּוַיְוִיט פָּאָרְקָרָאָכָן אִין דַעַר הַוִּיךְ
אָן מִיטְ שְׁפָעְדִּיקָן שְׁמַרְאָל
גָּלְעָט זַיְ, צְעַרְטָלָט יְעַדְן קְוֹאָל,
יעַדְעָר גְּרָעוֹל, יְעַדְן בּוֹים,
איִינְגְּנוּוֹיגְט אִין זִיסְן טְרוֹויִם.

ד

בְּאַלְדְּ דַעְרוֹזָעַט מַעַן פָּוֹן אַ הוּוּ

קומט-ארום א מענטשן-מויז.
 קלינגעוויקטיך, קורצע הענט.
 גלייך צו זוי די טרייט געוענדט.
 און ער מוט אنعم געשווינט
 פאָרַן נאָקְנֶדֶל אָקִינֶד
 און מיט ווילַדָּן אַוִינְגְּלָאנְצָן
 פִּרְטָר עַר עַם צָוֵם טוֹיטָן-טָאנְצָן...
 און אַיְן גְּרוֹיוֹלְעָנִישׁ דָּאָסּ קִינְד,
 פִּילְנְדִּיקּ סְפָנָה בְּלִינְדָה,
 ס'פְּנִימָל בְּאַהֲלָט, פָּאַרְשְׁטָעַלְט
 מִוּט דִּי חֻנְטָלָעַךְ פָּאַרְ דָּעַר וּוּלְטָט...
 וּוּרְטָזִיךְ, וּוּוִינְטָן. סָעָ וּוּלְ נִישְׁתָּןְגִּין:
 "מָכְמָעְנוֹ! אַוִי נִיְּן, אַוִי נִיְּן!".
 קומט ער נאָכָן צְוִוִּיטָן קִינְד,
 פְּרָעָנְטָדּי מַעֲנְטְשָׁן-מוֹיזּ אַצִּינְד:
 "וּוְילְסְטוֹ קָוְן?" ס'קִינְד אַיְזָן קְרָאנְק
 אָזָן, גַּעַנְאָרָט, זָאנְטָן: "יָא... אָדָאנְק!"
 שְׁמִיְּכְלָעְנְדִּיקּ דָּעְרְבִּי פָּאַרְשְׁיְמָט...
 גַּעַמְטָר ער אָזָן דָּאָסּ קִינְד, פָּאַרְקְלָעַמְט
 אַיְן דִּי לְאַפְּעָם זַיְנָעַ צְוִוָּי.
 בָּאַלְדָּ דָּעְרָה עָרָט מַעַן אָגְשָׁרוּי,
 פָּאַלְטָ אַוִּיפּ אַוִּיעָרָן פָּאַרְשְׁטָמָפְּט:
 "לְאַזְּטָמִיךְ אָפּ, אַוִי לְאַזְּטָמִיךְ אָפּ!".

ה

אַיְבָּעָר שְׁוִינְדָּלְעַנְדִּיקּ עַר טִיף
 פָּוּן אָז אַפְּגָרְוָנְט, וּוּ צָוֵם שְׁטִוִּת,
 שְׁטִוִּת אַ הַוִּידָּע אַגְּנְגְּעָבְּרִיּוֹת.
 אַוִּיפּ אַיְין עַק אַ הַיּוֹנְקָעָר שְׁטִוִּת.
 מִיטָּזִין מַאֲרָדָע קָאָנְטִיךּ, גְּרוּוּם,
 זַעַט עַר וּוּי אָ בּוֹלְדָּאָג אָוּם.

און די מענטשן-מויז אצינד
וואו זי פירט נאָר צו אַ קינד
און זי בײַיטשט עַם, בייטשטי-אַזועק
צּוֹ דָעֵר הַוִּידָעָם צְוַיִּיתָן עַק,
טַאנְצָטֶט דָעֵר קָאָט אַרְאָפֶג גַּעֲשָׂוִינֶט
פָּוֹן דָעֵר הַוִּידָעָ... אָוּן דָאָס קִינְד,
וואו סָע צִימְטָעָרֶט, זְשִׁיפְעָט קוּם,
טּוֹטֶט אַ גְּלִיטְשָׁזֶיךָ, פָּאַלְטֶט אַין תָּהָום — —

און דערנְעַבָּן, וואו פָוֹן האַלְאיַזֶּן,
שְׁטִיףַת, אָוּן קָאָלְטָבְּלוּטִיךְ, אָוּן שְׁטָאַלְאיַזֶּן,
שְׁטִיףַת אַ דָּרְיוּטָעָר... אָוּן וואו רִינְדֶּן,
פָּאַרְנָאַטְיָרֶט עַר יְעֻדָּעָר קִינְד
אַיְן זַיְן בִּכְלָמִיט אַ נָּלֶן,
שְׁטִימָעָן זַיְל גַּעַנְיוּ דִי צָאַל...

ו

פְּרִינְטָט, צִי האַסְטָו אַ בָּאָגְרִיף
וּזְאָם גַּעַשְׁעָן אַיְזָן אַיְן דָעֵר טִיף
פָּוֹנְמָ אַפְּגָוָנְטָט, אַוִּיפָּן דְּנָאָל
אַיְן אַיְעַנְעָר שְׁוֹוָאַרְצָעָר שְׁעהָ? ..
זַע! וואו טְרָאָפָּנָס פָוֹן אַ וּוֹנְדָן,
פָוֹן אַן אַפְּעַנְעָר, צָוָם גַּרְוָונְט
פָּאַלְטֶט אָוּן פָּאַלְטֶט אַ קִינְד נָאָל קִינְד.
און דָעֵר הַיְינְקָעָר גַּלְיַיךְ וואו בְּלִינְד,
טוֹבָּא אָוּן שְׁטוּמָ, אַיְזָן גַּאֲרְנִישָׁט קָאַרְגָּג...
און עַם ווֹאַקְסָט אָוּן ווֹאַקְסָט דָעֵר בָּאָרֶג
לְעַבְּדִיקָעָר קִינְדָעָר-בָּרוֹן —
אַזָּא בָּאָרֶג גַּעַוּאַלְד אַוּן פָּלוֹךְ,
בָּאָרֶג גַּעַכְאָרְכָל, בָּאָרֶג גַּעַשְׁרוּי,
בָּאָרֶג מִיט ווּוֹנְדָן, בָּאָרֶג מִיט ווּוַי! ..

*

און אין די לבנה-געבעט,
ווען פון קיינעם ניט פארישוועבט
אייז די טיפע שטילקיות דא.
און עס שלאגט די טרויער-שעה,
וועקן זיך פון קאלטן שלאָפּ
טוייטע מאמעם. שטייען-אויף
פון די קברים, און אָן צָאַל
קומווען אין הרינה-טאָל,
אין דעם אָפְּגָרָונְט... און אָרוּם
קינדער-בָּאָרגּ זיך שטעלן שטומ,
טאָפּן... זוכּן... מײַטָּאמָאָל —
אָ גָּעִיאָמָעָר אַינְמָטָאָל,
אָ גָּעָקוֹוִיטִישׁ, אָן אָ גָּעָווִין,
אָ גָּעָקָלָאָפּ פָּוּן קָעֶפּ אֵין שְׂטִיִּין,
אָ פָּאָרְבָּרְעָכָעָנִישׁ פָּוּן הענט,
קִינְדָּעָר זַיְעָרָעּ דָּרְקָעָנְטּ...
פָּלְעָכְטָן זַיְיָ פָּוּן קָנוּיל אָרוּם,
אונ זַיְיָ צָעָרְטָלָעּ זַיְיָ אֵין שְׂוִים,
אונ אויף לְיִפְּנָן טוייטע לייפ
טוּטָם אָ פָּאָל-צָו מִיטָּגָעָלִיפּ :
”וַיְיָ דָעַר מָאָמָעָן, וַיְיָאָזְזָוִינָד,
וַיְיָנְדָאָזְזָוִי מִירָפָאָר מִין קִינְד !“.

אונ מִיטָּגָעָלִיפּ פָּאָרוֹאָרָפּן קָרוּם
צָו דֻּעָם פִּינְצָטָעָרָן אָרוּם,
שְׂטִיִּין זַיְיָ דָא בֵּין פָּאָרָטָאָגּ
אונ זַיְיָ וַיְיָגָן זַיְיָ אֵין קָלָאָגּ.

נאָכָן פִּיעַרְשְׁטוֹרָעָם

א

און וווען דער פִּיעַרְשְׁטוֹרָעָם ווועט פֿאַרְיְבָעֶר נְקֻומָּעָן ווועט דער בּוֹרָא
אַ קִיךְ טָאוּ וְוי סָעַ גִּימָט זַיִן פֿאַלְקָן אַיִן פּוֹיְלָן,
ער ווועט אַרְוָמְגַיִן אַיבָּעֶר שְׂטַעַטְלָעֶךְ חֲרוּבָּעָן
און זַוְנְדִּיקָן אַ לְעַבְּעַדְיקָן מְעַנְטָשָׁן, גַּעֲפִינְגָּן גְּרוֹיְלָן,

אַ גְּרוֹיְלָן מְאַנְסְּטָעֵרְדִּיקָן, גְּזַיְוִית אַוִּיפָּת שְׁרִוְיטָ-אָזְ-טְּרוּיטָ
פּוֹן פְּלִיסְטִיקָן נְעַאנְדְּרָטָאלָן, בְּרוֹוִינָן —
און סְ'חָאַט זְויִי צּוֹגְעָזָעָן אַוְן רַעֲכָט נִישְׁתָּצְוְגְּעַדְעָקָט אַפְּילָן
די „מְאַמְּמָעָן“ ערָד — די זָוָהָה !

און פְּלוֹצְלִינָגָן, דּוֹרְכְּגַעְדְּרִינְגָּעָן מִיטָּזִין אַוִּיגָּדִי ערָד,
זְויִי וּוּאַסְעָר, וּוּעָלָן אִים אַנְטְּפָלָעָן זִידִי קְבָּרִים,
וואּוּ לְעַבְּעַדְיקָן בְּאַגְּרָאָכָן לִיגְטָן זַיִן פֿאַלְקָן, אַוְן מִיטָּגְּוַיְוִין
וּוְועַט אַוִּיסְמְטָרָעָן זַיִן רַעֲטְנְדִּיקָן אַרְעָם.

נַּאֲרַ שְׁוִין צָו שְׁפָעַט... עַר וּוְועַט דְּעַרְוָעָן דְּאַרְטָט אַטְעָם
אַרְיְינְגְּעַהוִיכָט אַיִן ערָד, אַיִן קוּיטָט אַרְיְינְגְּעַשְׁתָּאָכָן בְּלִיקָן,
און קּוֹלוֹת וּוְועַט עַר זְעָן פּוֹן מִילְעָר אַנְגְּעַשְׁתָּאָפָט מִיטָּ ערָד —
דְּעַרְוָוָאַרְגָּעָן, נַּאֲרַ צְאַפְּלִיאָן זִיד אַוְן צִיקָן.

נַּדְּעַרְטָרָאָגָן וּוְועַט צָו גַּאֲטָזִיד אַ גַּעַלְעַכְטָעָר
פּוֹן נַּאֲרַ דָּעָר וּוּלְטָטָאָרָום, אַיִן אַלְעָ אַרְעָעָקָן,
פּוֹן פְּעַלְקָעָר חַיְהַשָּׁע, וּאַסְ שִׁיפְּוֹר פּוֹן דָעָר אַרְגָּעָן,
די מַאֲרָדָעָם זִיד בְּאַלְעָקָן...

און גאט, פארצ'וּוַיְפָלֶט, ווועט פארברעען מיט די הענט.
ער ווועט א פרעג טאן זיך א פרענק מיט א טאַלָּק :
“פֿאָר ווועמען מיין באַשָּׁאָפּ אָוֹן וווער ווועט רופֵן אַיזְצַט
מיין נאָמָעַן אָזּוּ פֿאָרְלוֹוִוָּן בְּהָאָבּ מַיְינָן פֿאָלָּק !”.

און גאט ווועט רײַסָן קרייעת, אַנְטָאָזּ אַוְיָף זַיִן קָאָפּ אַזְּקָאָק מַיְינָן אָש
און גַּיְינָן זַיִךְ וְעַצְּנָן שִׁיבְעָה אַיְן זַיִן חִיכָּל.
נַאֲרַסְיוּעַט אַ נַּאֲכְרוֹוֹפּ פָּוֹן דֵּי קְבָרוּם אַיְם צַוְּ וְוַיְיָסָן טָאָן,
אוּ “דָּאָם מַאְלָּז עַנְעָן מַיר דִּין קְלָאנְג דֵּיר מַוחָל, מַוחָל, מַוחָל !”.

ווען גאט, שוין אפגעזעטן שיבעה נאך זיין פאלק,
וועט נעמען זיך אַרְמוּעָן וואָס אִים בליעכט צו טאן,
פארזאַמְלָעָן וועט ער די מלאָכים און דערקלעָן זיין: "דערמייט,
אַ לִיכְטְּלִינְגָּן גַּעֲטְרִיּוּ, דָּאנְק אַיך אָפּ פֿוֹן טְראָן!"

סֵע אַיז אַיך ווֹיל באַוּסֶט, אַיך דָּאָרְפָּא אַיך לאָנְג נִישְׁט בְּרִיעָן
וּוְשְׁוֹעָר צו זַיִן אַ גָּאָט אַין אַזְּזָת הַחוּם...
סֵע אַיז דָּעָר יִם פֿוֹן לִיְדָן שַׂוִּין אַרְבָּעָר זַיִן עַבְרָעָן
אוֹן כְּקָאָן נִישְׁט צְוּעָן מַעַר די רִישְׁעָות, הַאָלָטָן זַי אַין צְוָים".

אוֹן גָּאָט ווּוְעָט אַוִּיסְטָאָן זַיך דָּעַם טְלִית מִיט דָּעַר גַּאֲלְדָעָנָעָר
עַתְּרָה אוֹן די תְּפִלְיָן זַיִן... אוֹן פָּאָרְשִׁיוּמֶת
זַיך שְׁוֹעָרָן בַּי זַיִן שְׁטָרָאַלְנְדִּיקָעָר בְּאַרְדָּ-אַוְן-פִּיאָוָת
אוֹזְנוֹת צְוָויִי, נִיְין נִישְׁט צְוָויִי הַאָב אַיך גַּעֲמִינְט..."

זַיִן מַוְרָאְדִּיק מַעַן הַאָט פָּאָרְאָוּמְרִינְט מִיְּן יִצְּרָה,
פָּאָרְשְׁוּעָכֶט מִיְּן פְּכוּד אַוְן צְעַטְרָאָטָן מִיְּן גַּעֲבָאָט!".
אַזְגָּאָט זַיִן "וַיִּתְגַּעֲוֹנְט!" אוֹן מִיט זַיִן שְׁטָאָק אַין הַאָנָט
זַיך לְאַזְנָה אַיבָּעָר לְעַנְדָעָר גַּעֲזָנָה.

אוֹן וּוְאַגְּלָעָן ווּוְעָט דָּעַר בָּרוֹא אַיבָּעָר שְׁטָאָט אוֹן דָּאָרְפָּא,
פֿוֹן הוּוִי צו הוּוִי צְעַטְרָאָגָן זַיִן גַּעֲוָוִיָּן:
"גַּעֲחָאָט הַאָב אַיך אַ פָּאָלָק אַוְן מִיהָאָט עַם מִיר פָּאָרְלָעָנדָט,
גַּעֲלָאָזָן אַוְיָף דָּעַר עַלְטָעָר מִיךְ אַלְיוֹן..."

נַאֲר פּוֹל מִיט שְׁוֹנָאָה אוֹן מִיט בִּיּוֹן שְׁפָאָט
וּוְעָט טְרִיבִּין פֿוֹן זַיִן שְׁוֹעָל אִים יַעֲדָעָר גּוֹי.
אוֹן גָּאָט ווּוְעָט טִיף פָּאָרְנִיְּגָן זַיך אוֹן שְׁעַפְטָשָׁעָן אַינְדָעָרְשָׁטִיל:
— סְאַיז גּוֹט צְוָויִי, יַא גּוֹט צְוָויִי.

איין טאג — און גאנט ווועט זיצן אויף אַ בָּנָק אֵין גָּרְטָן
 פון יעדער שטאגט... אָן עַלְנְטָעֶר אָן מִיד.
 אָן ס'וועט אַ בִּינְטָל "ערנְלִיְיט" באַמְּדָעָן אַים מִיט אָוְיגָן
 גּוֹלְנִישׁע: "וּוי קּוֹמֶט נָאָך דָּא אַ יַּיד!"

און באָלָד אַ נָּעַם טָאָן אַים, אַ שְׁלִיְידָעֶר טָאָן צָו דָּרְגָּה,
 אָן טְרָעָטָן מִיט דִּי שְׁטִיוֹוֵל אַים צְעֻוּוֹלְדָּעָוָעָט אָן רְוִי.
 אָן גָּאנְט ווועט שְׁטִיקָן דָּאָס גַּעֲשָׂרִי אֵין זִיד אָן פְּלִיסְטָעָן:
 — סְאָיו גּוֹט אָזּוֹי, יָא, גּוֹט אָזּוֹי.

און גלייך דערהערן „אויף !“. און גאט ווועט אויפשטיין פון דער ערץ,
צעדראָשן, און פֿאָרבלוטיקט, און דערשראָקּ-זוויד.
און אַנטְאָן ווועלֶן זיַּע גַּעַלְעַט אַפְּטַע אויף זיַּע אַרְעַם
און אויפֿן חַאלֶז אִים אויפֿהַיְינְגָּעַן אַ שִּׁילְד :

„אייך בֵּין דער לעצטער יַיד“ און אונטער האָגָלענדיַקע קלעַט
און שפָּאַט אִים פֿירַן אַיבָּעַר גַּסְּמַן, שְׁטוּם אָן גַּרְוי,
און גַּאֲטַ פֿאָרְשַׁטְּעַלְן ווועט דַּסְּמַן פְּנִים זַיְךְ פֿאָרְשַׁאנְד אָן חַוָּרְן
פֿאָר זַיְךְ :
— ס'אייז גוֹטַ אָזְוִי, יַא, גוֹטַ אָזְוִי.

און פירן וועלן זיינע שלויינער אים אין זיינער געטען.
דאראט טאן פונכני די פויסטן אַ צעשפָּן:
— אַ זאג, דו הונדערטמאָל-פארפלוכטער ייד,
צי ביסטן נישט קיין פֿאַרטיזָן!

און גאנט וועט שווייגן שטום, ניט ענפערן אַ וואָרט,
און קיינעם נישט פֿאַרטָּן אין דעם קאָן,
און זאל מען אים מיט פֿיעָר גלייען אונטער ניגָל
און רײַסְן אים פֿון מוֹיל אַ צָּאן גאנט צָּאן.

דאֶן וועלן זי אים ברײַנגען, אַ געכִינְדָּנעָם, צומ שיטער,
און גאנט וועט רופֵן „שמע ישראל! ..“. צו די חימלען בלוי.
און ענפערן וועט אים אַ בִּיקְּם... ער וועט אַ קְרֻעְכִּין טאן שטיַּל:
— ס'איו גוט אָזְוִי, יָא, גוט אָזְוִי.

און ווי די יינגען ארום שייטער וועלן שמעלץן זיך פאר נחת
וואו „לעטער ייד“ פאראוצנדלט ווערט — א הייפן אש,
דערהערן וועלן זוי פון פלאם ארים א בת-קוי,
א פארכטיקן, געהימנישפלן רעש...

און ס'וועט געשען אין יעדער שטאט, אין זעלביין מאמענט:
עם וועלן זען די „ערנלייט“ אין פחד און אין צאנק
וואו גאט שטייט-אוף פון שייטער אין זיין לוייטערקייט
און טראגט-אוועק די ליידן ווי דאם טיעערסטע געשאנק.

אין טראכט פון כאָס

אין טראכט פון פאָרְשָׁאַלְטָעָנוּם כאָס
געטָאָן האָט דער שד דיַך פֿאַרְזִיּוּן.
פֿוֹן פֿינְצְטָעָרְנִישׁ בַּיסְטַו גַּעֲקוּמוּן,
אין פֿינְצְטָעָרְנִישׁ וּבַיסְטַו פֿאַרגְּנִיעַן.

דיַין נָאָמָעַן, דָּעָרוּוֹאָכְטַו וּוּ אַ גְּרוּוֹלִיךְ
גַּעַשְׁפָעַנְסְּטַו פֿוֹן דָּעַם אוֹרְאַלְטַדְּעַם וּוּוִיטַן,
דיַין גַּוְפְּטִיקָעַר נָאָמָעַן וּוּעַט בְּלִיבָּן
אַ קְלָלה פֿאַר אַיְビְּקָעַ צִיְּטַן!

וּוּ האָסְטַו דָּעַם שְׂטָאַלְעַן אָוּן דיַ שִׁיְּינְקִיּוּט
פֿוֹן פֿעַלְקָעַר בְּאָפְרִיאַטְעַ צְעַבְּרָאַכְּן;
אוּן רִיקָּנֶם, נִישְׁתַּחֲוֵן לְאַנְגַּעַגְעַלְעַט אַנְטִיאַכְּטַע,
שְׁוֹין אַיְינְגַּעַשְׁפָאַנְטַו וּוּידָעַר אָוּן יַאֲכַן.

דיַהְאָוָה, דיַ אַוְרוּאַלְדִּיְּשַׁ-רוּעַ,
געטָאָן האָט דָּאָס בְּלוֹטַ דיַינְמַ צְעַשְׁרוּפְּן...
דָּאָרַק אָנְסְטַו דיַ עַרְד אָוּן אַיר אַרְבִּיט
נִישְׁתַּחֲוֵן צְוּוֹנְגָּעַן צְוּרִיקְוּוֹעַגְמַ צַו לְוִיפַּן!

אוּן וּוּיִם, אָז דָּעַר מָאָגַן פֿוֹן דָּעַם צִיְּיכַן
איַן צְעַנְפָאַכְּן לִיכְטַו וּוּעַט צְעַשְׁטָרָאַלְעַן.
אוּן דָּאָן וּוּעַט אַ מְעַכְּטִיקָעַר אַרְעַם
דיַר גַּעַבְנַן דָּעַם שְׂטוּוִים צַו דיַין פָּאָלַן.

און פאלן וועסטו ווי די ביומער
אין זאלד, ווען מען האקט בא זוי אונטער
די שטאגען, און ווי די לאוינען,
וואם קייקלט פון בערג זיך אָרונטער...

אין טראקט פון פארשאַלטעןעם כאָס
געטאן האט דער שד דייך פארזוייען.
פון פינצטערניש ביסטו געומען,
אין פינצטערניש וועסטו פֿאָרגײַען!

שטערנ-לאונד שאפט

*

מייט זילבערנע, מייט טעלעטקאפ-טרומוייטן
מיין בליך
גערופן האט און פינצטערן רוים —
גאטם לאבאראטאריע.

איך האב דערזען זיין האנט פורעמאדייך
הימלשע קערפער.

און עמייך דארט
אין בלויין דאכט
מיר חלומט מיינע לידער
די,
מייט ליכט בלוטנדיקע,
און זינגענדיקע שטערן-שוואגען.

סאטורן

א

ארום דעם ברעג פון דינגען רינגען פלייגלט מײַן געדאנק:
ביסט אָפֵשֶׁר אויך אַמְּאַל-אַמְּאַל גַּוּעוּן „לְעַבְנָמִים-קְרָאָנָק“.

אצינד אויז קיינט נישט אַ דִּיר אָוֹן דָו אַלְיוֹן בִּיסְט קִיּוּנָעָמָט.
אין רינגען-פראָכט גַּעֲצִירָת, אין אַיּוֹק-בלענדנדייקער שלימוטה,

דו פְּלָאַטְעָרָםְט אָוֹן הַקְּפֹתָה גַּלְיוּכְנִילְטִיק וּוּ אַיְן בָּאָגְנִינְגָן,
מייט די לְבָנוֹת אָרוּם דִּיר — זִיךְ רַאיְעַנְדִּיק וּוּ בִּינְגָן.

קָאָן זַיְן: סַע הַאָבָן מַעֲנְטָשָׂן דָּאָרָט גַּעַלְעָבָעָט אַוְּיפָּ דִּיר, סָאַטוֹרָן,
אוֹן פָּאַרְבִּיךְ הַאָבָן זִיךְ צַעְפִּינְקָלָט זַיְעַרְעָן קָוְלְטָוָן.

פָּאַעַטְזָן — דִּינְגָן שִׁינְקִיְּטָן בָּאָזְוִינְגָּעָן אוֹן גַּעַמְּאַלְוָן
די נְעַכְתָּ פָּוּן לִיכְטַ-מִיסְטָרְיעָן, דִּינְגָן טִיבָּן בָּעֶרֶג-אַזְ-טָאָלָן.

קָאָן זַיְן: די מַעֲנְטָשָׂן דָּאָרָט — גַּעַלְעָבָט, זִיךְ מַעֲנְדִּיק אָוֹן גַּלְיְבִּיךְ.
נָאָר זַיְעָר אַיְבִּיקִיָּת אַ דִּיר — אַ רְגָעָ פָּוּן דִּין אַיְבִּיךְ.

קאָן זיַין : אָוּן פֿאַלְאַצְּן פֿוֹן מַעֲרָמֵל אָוּן שְׁפִיגֶל
גַּעֲלַעַבְטַן אָוּן גַּעֲטְרוּיְמַטַּה הַאָכְנָן מַעֲנְטְשָׁן מִיטַּ פְּלִיגָּל.

גַּעַזְעַן הַאָט דְּאָס אָוִיגַּן זְיוּעַרְמַט טִיף אִין דַּי סְפָעָרָן,
אוּן חָעָרָן זַיִּ פְּלַעַגְנַן דֻּעַם גַּאַנְגַּן פֿוֹן דַּי שְׁטָעָרָן.

מִיטַּ פְּרוּיַעַן וַיִּ פְּלַאַסְמַן, וַוָּסַּ פֿוֹן פְּלַאַסְמַן וּוּרְטַן גַּעַלְאַשְׁוָן,
בְּאַזְוּנְגַּט זַיִּךְ אִין טַאנְגַּן, אוּן גַּעַזְעַגְנַן — זְיוּעַרְמַטַּשְׁוָן.

סְעַ פְּלַעַגְנַט זְיוּעַרְמַטַּשְׁוָן שִׁינְקִיְּטַן פְּאַרְלְיִיכְטַן דַּי וּוּיְיטַן,
אוּן סְ'הָאָט זְיוּעַרְמַטַּשְׁוָן צִיְּטַן טְרִיזְמְפִירַט אַיבָּעָרַט צִיְּטַן.

נַאֲרַ זַוְּן הַאָט גַּעַטְאָן זַיִּךְ אַ רְוָק אָוּן דָּעָרְוִיְּטָעָרָט,
אוּן סְ'הָאָט זַיִּךְ אַיר שִׁינְטַעַר פְּאָר זַיִּ אַוְסְגַּעַשְׁיְטוּטָעָרָט,

אוּן אַלְּזַן, וַוָּסַּ זַיִּ הַאָכְנָן צְעַבְּלִיטַן אָוּן גַּעַכְאַזְוּעַט,
אִין אַיְזְוִיקַן פְּאַנְצְּעַר גַּעַוּאָרַן פְּאַרְקָאַזְוּעַט.

זְיוּעַרְמַטַּשְׁוָן דֻּעַם גַּלְּיִ אָוּן דֻּעַם גַּלְּיִבְּן פְּאַרְלְאָרָן.
אַלְּיַיְן זְיוּעַרְמַטַּשְׁוָן חַכְמַה — פְּאַרְפְּרוּיַן גַּעַוּאָרַן.

איינשטיין

איין קאָסמיישע מֶרְחַקִּים גַּעֲוָאנְדָּעָרטָה האָסְטָה דֵּין גַּיְמָט
אוֹן אַנְדָּעָרָשׁ האָסְטָה דָּעַם שְׁכַל פּוֹנָם וּוּלְטָבָאַשָּׂאָפָּה בָּאָנוּמָעָן.
הָאָסְטָה פּוּרְהָאָנְגָּעָן צְעַפְּרָאַלְטָה פּוֹן נִיעַ אָרוֹזָאָנָטָן
אוֹן קְנָאָסְפָּן אָוֹן גַּעֲבָרָאַכָּטָה פּוֹן נִישְׁטָ-גַּעֲעָאנָטָעָ בָּלוּמָעָן.

אוֹן דָּאָרָטָה, וּוֹ גַּעֲפְּלָעָן זָעָנָעָן נִישְׁטָ אַדוּרְכָּצְדִּיקָּנָגָעָן
אוֹן דָּו הָאָסְטָה זַיְךְ דָּעַרְפִּילָט — אָז אַדְלָעָר הַיְנָטָעָר גַּרְאָטָעָם,
הָאָסְטָה גַּעֲפְּרִיוֹתָה דָּעַרְגְּרִינְטָעוֹוֹעָן זַיְךְ מִיטָּ נִינָּה,
זַיְךְ דָּוּרְכְּבָרָעָן מִיטָּ סָאָנָטָעָם...

אָ נְבִיא, הַיְלִיק אוֹן בָּאַשְׁיַּידְן-שְׁטַיִל
מִיטָּ קִינְדִּישְׁ-טְרוּיְמָעָרִישָׁע אָוִינָן.
אוֹן יוֹשֵׁר אַלְיָן גַּעֲמָאנָט פָּאָר אַלְעָ דִּי,
וּוֹאָסָ שְׁפָאָנָעָן דָּוְרָכָן לְעַבְנָן אִינְגְּעָבָיוֹנָן.

א בריוו צוין א וווײַט-ווּוִיטן קְרוֹב

מיין טײַעַרְעָרְ קְרוֹב,
א שְׁפָאַן דֵּי ווּוִיט פָּוּן יְעַנְעָרְ זְוִית הַשְּׁגָה,
איַן אַ וּוּלְדָלֶ, אַנְגַּשְׁפָּאַרְט אַיְן אַנוּעָרְ וּוּנְפָּאַרְגָּאַנְגֶּ,
זַיְץ אַיְךְ אַן שְׂרִיבְ דָּרְ מֵיָּן בְּרִיוּ.

מֵיר דָּקְכָּת זַיְךְ אַלְצָאַז אַיְךְ בֵּין, אַ לִיכְטַ-שְׁפְּרִיוּזְיקָעַרְ,
גְּעוּוֹן בָּאַ דִּיר צַו גָּסְטָט...
אוֹן אַזְ אַיְךְ חָאַבְ, בָּאַטְרַעַטְנַדְיקְ דִּידְיַינְיקְ סְפָעָרְ,
גַּעַטְרָאַפְּן דִּיךְ אַיְן אַ שְׁבַּת-פָּאַרְגָּנָאַכְט
שְׁפָאַצְיָרְן אַוִּיפְ אַיְנָעָרְ פָּוּן דִּינְעָ לְבָנָוּתְ.
דוֹ הַאָסְטָט מִיךְ אַיְנָגָעָלָדְן צַו זַיְךְ אַחְיָים
אוֹן אַ וּוַיְנָקְ גַּעַטְאַזְן דִּי בְּלוּעְ צְוַיְוַיְקָעְפָּקָעְ טְוִיבָן
צַו בְּרִיְינְגָעָן מֵיר בְּלָוְמָעָן,
וּוְאַם חָאַבְן מִיטְ זְוִיְעָרְ דָּוְפָטְן מֵיָּן הַיְנָגָעְ גַּעַשְׁטִילָט
אוֹן אַנְטָפְלָעָקְטָ מֵיר
דיַנְעָ אַלְעָ דָּעַרְאַכְבָּרָטָעְ סְוּדוֹתָט...

שְׂרִיבְ : וּוּ גִּיטְ עַם דִּיר,
צַי הַאָסְטוֹ נַאֲךְ גַּעַנְגָּי פְּלָאַס אַיְן דִּיְוָן זָוָן
צַי אַיְךְ בָּאַ דִּיר אַיְוָ דָּאַם נִישְׁטוּוּרָן
דִּיְוָן אַנְטָרִין...

לוּוִיט מֵיָּן נִיגְיָרְ צַו קְעַנְעָנוּ דִּיְוָן אַנְבָּלִיקְ,
דָּעַרְקָעָנוּ אַיְךְ דִּיְוָן נִיגְיָרְ.
אַיְךְ לְעַבְ דִּיְוָן עַלְנָטָט,
וּוּ דַו בְּיַוְינְקָסְטָ מֵיָּן בְּיַוְינְקָשָׁאַפְט...

די זונען פון מיין חלום

מייטן ריגנרבויגן-פייער פון געזאנג
גלימערן
די צאנקענדיקע זונען פון מיין חלום.

אויף יענע זונען
זונען פייערדיקע שטעת פאראנען
מייט פייער-טעמפלען
אויף זילץ פון פייער.
און איבער פייערדיקע גאַסן,
איין פייער-קלידער אויסגעפיצט,
באוועגן זיך מענטשן פון פייער,
פון דעם ריגנרבויגן-פייער פון געזאנג.

מייטן ריגנרבויגן-פייער פון געזאנג
גלימערן
די צאנקענדיקע זונען פון מיין חלום.

בָּא דַעַר זִיְת פֹּן מִילְכוּמָג

1

די ערֶד — אוֹיפֿ רַיְינְגְּנוּוֹגְּנָס צָוּוֵי,
זִיבָּן בְּלִיכְפָּעָרֶד אַין גַּעַשְׁפָּאָן,
דו — אַנְטְּרִיוּבָּעָר...
דו יַאנְסָט אַוְיפֿ זַיְלְבָּעָרְדִּיקָּן אַרְבִּיטְ-זָוָעָג
טִימָט דּוֹנָעָרְ-פִּידְלָעָן אַין בָּאֲגִילִיָּט.

אוֹן אַיךְ —
פָּאַסְפָּאַזְיָיר פָּאַרְנָאַרְטָעָר ?
דו פִּוְרָסְט מִיד עַרְגָּעָץ מִיט
דוֹרֶךְ לִיכְטְּ-מִדְבָּרוֹת
אוֹן חֹשֶׁךְ-וּוּלְדָעָר,
וּוּ שְׁטָעָרְן-בָּעָרְן לְיוּעָרָן,
שְׁטָעָרְן-לִיבָּן,
שְׁטָעָרְן-הִינְטָן.

2

מִיט וּוַיְפֵל צִיּוּת
גַּאַךְ אַיְדָעָר עַרְשָׁמָן אַוְמְקָרְיוֹז פֹּן מִינָּן בְּלוֹט
אַין דָּעַם טּוֹנָעָלְן-לְאַבְּרִינְט פֹּן מִינָּעָ אַדְעָרָן
בָּאַשְׁטִימָט דָּעַם קָאַסְמָט אַיז אַחֲרִים אַין מִינָּעָ אַפְּלָעָן ?

אַיךְ — פָּאַרְגְּנוּפִּיקְטָעָר גַּעַדְאָנָּק
פֹּון קָאַסְמִיּוּשָׁר הַאַרְמָאָנָּיָן,
וּוְאַנְדָּעָרְ-אַרְוּם אוֹיפֿ דַעַר עֶרֶד
מִיט דַעַר זָוָנָס גַּעַנָּאָד
וִיךְ וּוְאַרְעִמְדִיק באַ אַיר לִיכְטָן,
וּוּ באַ אַ פִּיוּעָר בָּאַנְאָכָט אַין סְטוּעָפָט,
אוֹן שִׁיק מִינָּעָ גְּרִיסָן אוֹיפֿ שְׁטוֹרָאָלָן פֹּון שְׁטָעָרָן
צָוָּז אַלְעָ אַיְזְ-סּוּפָן...

איך בין דער ניגון פון דיין זונפלוייט,
דײַן אויסגעווין פון עלנט אין די רוימען,
און איבערוף פון צייטן,
וועס ציטערט לאנג און באנג
ביז וויאטסטען מאָג.

איך ווער פארשווינדן
מייטן אויפהער פון דײַן שפילן,
ווען דער שטורהם פון כאָס ווערט צייטיק
אונ די פלייט ווערט פֿאָרלאַשׂן...

דו, וועס וואָנדערסט בּאָ דער זײַט פון מילכועג,
אויסגעצ'ירט אין דימענַט-קרויין, אין דימענַט-גֶּאָרטל,
אין דימענַט פון דײַנע אוירינגען
אייז אונזער זונז...
און צוישן די פֿלאַגעטן,
וועס קרייזן אַרום אַיר,
אייז אויך פֿאָראָן אָ פֿינטעל-פֿלאַגעט
די ערְד...

צי גרייכט אַמָּאל צו דיר דער רופּ פון אַיר באָוואָינער?

און אפשר :
מיינע תפילות, טרוימען, און באָגערן
אָפֿגעלײַיגט צו ווערן
קִיּוֹם אַין אָן אַנדער אַיִּיבִּיק, אַוְיף אָן אַנדער שטערן...

אייער אַנְבָּלִיךְ,
אייער שְׁמִיכָּל —
ニישט נײַ, נישט נײַ.
אַמְּאַל טוֹט אַ בְּלִיךְ
אייבער די פֿאָרְנוּפְּלִיטָעַ תְּהֻמוֹן
פֿוֹן הִינְטָעַר מֵיַּן זְפָרָן,
אוֹ עֲרַגְעַיְץ-זָוָוַה חַאַב אַיְיךְ אַיְיךְ שְׂוִין גַּעֲזָעַן.
דָּרוֹזְעַלְבָּעַר אַנְבָּלִיךְ, דָּרוֹזְעַלְבָּעַר שְׁמִיכָּל...
אַיְיךְ קָאַן זִיךְ נַאֲר נִישְׁתַּת דָּרְמָאנְגָּעַן
אוֹיפְּ אַוּעָלְכָּן פֿלָאַגְּנָעַט,
אָונְטָעַר וּאָסְעַר אַ זָּוָן...

כ'חאַב הִיְנַט בְּאַשְׁטָעַטִּיקָט :
פֿוֹן אַ שְׁטָעַרָן,
וּאַם דָּאַם לִיכְט וּוַיְנַס אוֹיפְּ יַאֲרְטוּזְוַנְטָעַר פֿאָרְשָׁפְּעַטִּיקָט,
טַעַלְעַוּזְוִירַט מִיר עַמְּיצָעַר גַּעַשְׁבָּטָעַ פֿוֹן אַ מעַנְטַשְׁגָּטוֹם.

פֿעַלְקָעַר, דָּאָרְטָ שְׂוִין לְאַנְגָּ פֿאָרְלוּוֹרָן,
וע אַיְיךְ : וּוּרְן עַרְשָׁת גַּעַבְוּרָן...

געזאנג צו מײַן ערְדּ-פלְאנָעַט

א

געשלוייערט
אין ווֹאֶל פֿוֹן דִּיְוִינַע סְפָעָרָן ;
זיך מִינְיָעֵידִיק
אין דִּיְוִין פֿוֹלְ-פֿנְיוּמְדִיקָעַר שִׁיְנָקִיט ;
די קָאנְטִינְגָעָנטָן ,
אַרְומָגְעָזְוִימָט מִיט דֻּעָם גַּזְאָנְגָעַר פֿוֹן אַקְעָאנָעַן ;
בָּאַהֲיוּתָלָט
מִיט דֻּעָם וּוּבְּרִירָרָ פֿוֹן לְעָבָן ;
וְאַפְּטִיק וּוֹי אַן עַפְּלָ ;
אוֹן מִיט דִּינְסְטָע פֿעַדְעָם
גַּעֲבִינְדָן צַו אַיְבָּיקָן טָאנְצָ אַרְומָ זָוָן ,
וּוֹי לְבָנָה — אַרְומָ דִּיר , —
וּוֹי אַיְבָּיקִיְינָג דו בִּיסְטָן ,
דו מִיט דִּיְוִן צִיְיט ,
מִיט דִּיְוִן פֿוֹרָעָם פֿוֹן מַעֲנְטָשָׁ אוֹן זַיְן גִּיסְט !

ב

אוֹן אַיךְ ,
איַבָּיְקִיְינָג אַזְוִוּוֹי דוֹ ,
אַיךְ שְׁפָאַן פְּסָדָר מִיט אַ שְׁפָאַן פָּאָרוּם פֿוֹן דִּיר
אוֹן נָעַם דַּרְךְ מִיט
מִיט מִיְּנָעַ טְרִיטָט ...
בַּיּוֹ אַיךְ וּוֹעַל דִּיר וּוֹעַן-נִישְׁתָּאַיזְ אַיזְ פֿאָרְלִירָן .

דָּעַמְלָט וּוּעַסְטוֹ אַין פֿאָרְצְוּוּיְטָל
אוּפְּצִיטְעָרָן
מִיט דִּיְוִן גַּאנְצָן גַּעֲבִין ;

דיינע ימען.

אויפגעשריינגענע אין וואסער-זוענט —
מייט גערעעו פארפלײַצַן וועלן די יבשות...

נאָר דו וועט ווידער מיך געפֿיגען.
וoidער וועל איך זיין דערביי,
ווען אלֶין הייבט-אָן זיך פונדֿאָסְנִי...

ג

בִּיסְטַ מַעַרְ וֹוי לְעֵבֶן...

מייט אלֶין, זומָט פָּאָרְגַּנִּיט
מאָכְסְטוֹ זיך צו.
און אַנְטְּפָלְעַקְסְּטוֹ זיך
מייט אלֶין נִיגְעָבוּרְנִים.
אַלְעַ רְגָעַם —
בָּאַ דִּיר בְּלוֹיז אַין רְגָעַ;
אַלְעַ מְחַשְׁבּוֹת —
אַ פִּינְקַ פָּוּן דִּין חֲכָמָה.

ד

דו כָּאוּוּסְט אָנוֹן, צַעֲבְּלִיסְט אָנוֹן אוֹיפֿ דִּין שְׂוִים
אוֹן פָּאָרְלִיבְּסְט אָנוֹן אַין דִּין שִׁינְקִיט.
בִּיסְטַ רְיַיךְ מִיט אַיְビַּיךְ,
אוֹנוֹ קָאָרְגְּסְטוֹ דִּי רְגָעַם.

וְאַנְדָּלֻעַ פּוֹן דֵי רֹויְמָעַן

א

די וואנדלאער פּוֹן דֵי רֹויְמָעַן. —
נוֹגָאנְטָן, אַיִינָאַלְיִינִיקָעַ,
מייט קָאנְנוּס-קָעֶפֶת
אוֹן אַומְעַטְיִיקָע אָוִינְגָן,
וְאַנְגָּלְעָן זַיִ אַרְוָם אַיִן דֵי אִין-סָוֶפֶן.

אוֹן זַעַיק זַעֲנָעָן זַיִ —
איַנְגָּאַנְצָן אָוִינְגָן; —
אוֹן הָעָרָעָוָדִיק —
איַנְגָּאַנְצָן אָוִיעָרָ; —
אוֹן נִיד אִי וַיְיָרָ גַּנְגָן —
אָזְיוֹוִי דָּעָר גַּעַדְאַנְקָק...
כָּאַטְשׁ סְנַעַמֶּט בָּא זַי אַגְּנָעָן לְבָנָה-יִאָר
אַ וְאַרְטָ אַרְוִיסְצְרוּידָן...

ב

איַין שִׁיְינָעָם „טָאָגָג“
גַּעַלְאָזָן חָאָבָן זַי זַיִר,
אָפִילָו צַו דֵי גְּרָעָנָעָצָן פּוֹן תָּוָהו...
גַּעַוּאָצְנָעָרָט אוֹן גַּעַשְׁפָגָנָט עַאָנָעָן צִיִּיט
אוֹן וּעָזָן זַיִ זַעֲנָעָן אַנְגָּעָקָומָעָן אוֹן
זַיִר אַפְּגָעָשְׁטָעָלָט אַיִיפָּן אַכְּמָנִיה-שְׁטָעָרָן,
גַּעַוּאָרָפָן גָּוָרָל :
וּועָרָ פּוֹן זַיִ בָּאַטְרָעָטָן זַאָל
די וּוַיְסְטָעָנִישָׁ פּוֹן וּוַיְסְטָעָנִישָׁ...

דער וואנדלער, וואם אויפ אים
אייז אויסגעפאלן די נסיעה,
וואנגענדייך אויפ יענען זויט
פון צייט-און-רוים,
האט אויסגעברענט אַ ווונד זיך אויפ זיין אָרעם,
פדי זאל דינען אים — אַ צייט-מאם.
'געוואָרפן אלעמעל אַ רוף אין פומטען חלַּל,
אָפֶשֶׁר וועט זיין מעכטיך און פילקולותדיך געשדיי,
זיך אָנגענשלאנַן אין אַ קערפער,
ברײַנְגַּען אים אָן עַכְּבָּ...
.

נאָר ס'אייז פֿאָר אים גַּעֲוֹאָרָן קְלָאָר,
אָז אין דער חַשְׁכּוֹתִידִיקָּעָר ווַיְסְטְּקִיָּת
גַּעֲוֹעַלְטִיקָּת בְּלוּזָּו דער קִינְעָר...
.

ג

דאָן האָבן זוי זיך צַרְיקְגַעְעַרְט אֵין קָאַסְמָאָם,
דעם קוּוִים-בָּאַלְוִיכְטָעַנְעָם
פֿוֹן די גַּאַלְאַקְטִיְשָׁע לְאַמְתְּעָרָנָם —
די גְּרִין-און-רוּיַּת-גַּעַצְיַּנְדָּטָע אַיְנוֹל-אוֹנוֹוּעָרָטָן.

און ווען זוי האָבן אָנְגַעַצְיַּיבָּנָט זוּעָר ווְאַנְדָּעָר
צָוֵן אָנוֹזָעָר מִילְכּוּעָג,
בָּאַשְׁלָאָסָן צָו בָּאַזְוֹכָן פֿאָרָ-איְזָ�זְעָנָג
די סְפָעָרָן הַיְמִישָׁע פֿוֹן אָנוֹזָעָר אָפְגַעְלִיְגַטָּעָר זָוָן.

ס'האט זוּעָר ווְעָג גַעְפִּירָט :

פֿאָרְבִּי די שְׁטָעָרָן-זְוָאַלְקָנָם,
וְאָם טְרָאָגָן זִיךְ, זַוְיַּה בְּמַאְרָעָם
זיך רַאַעַנְדִּיקָּע בִּינְעָן ;

פארבי זיך קרייצנדיקע שטערן-זוויכערס
מייט דויטע פלייאמעם — וועלטן,
זיך טריינקענדיק אין פייער;

פארבי די שטערן-זועלטן,
וואס יאנן זיך נאך זיעיר איגן LICHT,
און בלוי אוש אנגעההורכט איז
דאם LICHT זיך פאר די טרייט.

פארבי די אוניווערטן אויפגערטענע
און זיך צעשפראיטנדיק אין רויים,
זיך פייער-קרעבעסן...

זיך האבן אפט זיך אפגעשטעלט,
פון ווינדער קאסטיישע באנווען:

באגענט האבן זיך א זונען-פאר :
א זון מייט זון, אַרְמוֹגָנָנוּמָן זיך
מייט פיערדיקע אַרְעָם, פִּרְזָן-אוּם אַ טָּנָץ,
דערבי מיט פיער ציינדייך דעם וועג —
אַ פְּלָאָם-סְפִּירָאָל, צְהַגְּנָעָן
אין פינצטערנייש פון רויים...

באגענט האבן זיך א שטערן-פאווע-פאר.
דער פאָוּ צעפעכערת האט זיין עק.
און וווען די פאָוּ וואַנדערת אין זיין נאַענטקייט פֿאָרבי,
ער זינגעט זיין ליב-געזאג פֿאָר אַיר...

באגענט האבן זיך א רויטן זון-גיגאנט —
אַ קאסטייש אָוִיג, וואָס אין זיין אָפָעֵל
וועיגט די חכמה...

באגעננט אויך א שטערן,
וואס ביט איז אויפהער די קאלארין, לוייט
די שטימונגען פון זיין באזווינער —
דעס שר פון דיבטונג....

און אויך א שטערן — גאר א שמייד,
וואס האמערט-אים א שטערן-וואזע.
מייט יעדן זיעז פון האמער
צעלפֿלייען פינקען זיך — פלאאנעטן....

און גאר א שטערן-בלום באגעננט.
סע דראמלט אין איר בעכער די נגינה.
זי ווארט אויף דעם, וואס אים באשערט צו קומען
און זי וועקן....

ニישט זעלטן אויך געטראפֿן א פלאאנעט,
פֿוליסירנדייק מייט לעבן,
ווי אונזער ערָד.
און אויך געווען דארט מענטש-געשטאלטן,
וואס מיר א שוואכער אַפְּשִׁין זענען בלוי
פון זיינער שלימוטדייקער שיינקייט....

ד

אדורךגעוואנדערט
א הובשן טיל פון מליכוועג
און אגעההייבן זיך דערגענטערן צוין אונזערע מקומות,
דערזועען זי וי ס'פֿלאאטערן אַרְוֹם דער זון,
ווי זילכערדייקע טויבן, די פלאאנעטן.
און באָלד געקאנט זיין אונטערשיידן :

אוראנום מיט זיין פֿעַלְדִּיקָעָר וויסקייט.

יופיטער, אוז פורפודיק-געשטרויפטן.
סאטורן מיט זיין רינג-אייזרינג,
וויי איינגעראמעט אין מיטן פון א פאנא-פליט.
זוי טראגן זיך ארום דער זונ,
ושאנגלירנדיק מיט זיירע לבנות.

און מארס מיט זיינע בערג גערונדייקט,
וויי אפנעהאקטע קעפ...
ער הילט זיך שטראעקעסוויז
מיט גריינעם ווילדגעוווקם אין פרילינג.
נאָר ס'בושעווונ דאָ אומגעציזט
אין די מידבריות די סאמומען,
און וויכער-זילן,
זיך שרויפנדיק צו הייכן אומגעחניער,
וואַסירן ווי פאנטאמען.
און קאָרג איז דאָ, אָן איינגעשרומפנען, די זונ,
וואָס קלעקט אויפ נישט-קיין-לעבן, נישט-קיין-טוויט...

און ווענום.
אייביך איינגעהיילט אָן וואַלען ווי אָן אַתְּרָג,
צאנקען בליעץ דאָ אָן אויפהער,
בליעץ אָן בליעץ אַריינגעשנורלט,
און העפטניאוים אָ צײַט
פֿון לִיכְטְּ-מוֹזְּקָה...

און אויך מעركור.
ס'האָט אויסגעזען זוי ווי די זונ
וואַלט זיין אָין אִים „פֿאָרְלִיבְּטָמְּ“.
זוי האָלט אִים, ווי אָ שְׁפִּין אָין שְׁמָרָאַלְּן-נֵעֶז פֿאָרְפִּישׂוֹפְּט.
דאָם פֿנִּים זְוִינִּים
ニישט אָפְּצְוּוּנְדָן פֿון אִיר פֿלָאָם.
בְּשַׁעַת זְיִינְךָ רָוקָן אוַיסְגַּעַשְׁטָעַלְּט אָין

צו גליוערדיקן חושך.

אם אל צערעועט ער זיך אין רעוואלאט
און שפיט מיט פיער,
וואוּן ס'געמען מעטעארן
זיין עלנטקייט באמברן...

זוי האבן אויך באםערקט
די פאוועשטערן אונגעער,
וואס קומען-אגן, זוי אויספירער געהייםע
א שנאף טאן דא-אונ-דארט
און טראנגן באולד זיך אפֿ,
זוי אפֿצונגעבן ערנצעץ א בארכט...

נאר מעָר זוי אַלְעָן
געוועקט האט זיער ניגיר אונזער ערָד.

ח

דעַרְגַּעַנְטַעַרְט זיך צוֹן אונזער ערָד,
וואס וואנדערט און איר שיינקייט איביקער,
באנגלייט פון איר לבנה,
באםערקן זוי :
אין בלוי אקעאנען-שפיגלען
סֶעֱלִין גְּרִינְעָ אַיִינְגַּעַפְּאַסְט דֵּי קָאנְטִינְגְּעַנְטָן.
ס'אייז זיער אויבערפלאָך געKENימיטשט
און ווילדער פראקט פון בארג-אונ-פֿעלָן,
און וו-נִישְׁטְּזָוּן צעבלענדיקט
מייט גאלדייקע און שניאיקע מידבריות...
און ס'יעקן ערטערזוויז די וואלקנס דעם פלאגעט,
זוי מיט און אבازשר,

אויף וועלכּן זוֹן פֿוֹן אוַיבּן שלאנט מיט ליכט.
אוֹן ס'קְרייזט די ערֵד אָרוֹם אִיר אָקֶם
טָאגּ-אוֹים — נָאכְטַ-איָין,
נָאכְטַ-אוֹים — טָאגּ-איָין,
אוֹן ס'שׂוּוִינְדְּלָעַן דָּא די טָעַג פָּרָבִי
וּוי בְּלִיצָן...

נאָר פְּלוֹצְלִינְגּ הָאָבּוֹן זַי בָּאַמְּעָרֶקֶת
אוּרָק אָונָן, די פָּאַסְאַזְּרָן,
שְׁוּוּבְּלָעְנְדִּיק אִין שְׁמַעַט,
וּוי מַעֲרָעְשָׁקָעָם אִין זַיְעָר לְאַבּוּרִינְטַן-גַּעַטְט.

דאָן הָאָבּוֹן זַי גַּעַנוּמָעַן גַּיְעַן אִין הַקְּפֹת
אָרוֹם דָּעֵר ערֵד,
מִיט בְּלִיקָּן צּוֹגְעַנְאָגְלָט צָוָם וּוּבְּרִירְנְדִּיקָן לְעָבָן —
אוֹן זַיְךְ אַלְיַין גָּאָר אָוּמְגָעְרִיכְט דָּעָרְזָעָן
וּוי אִין אַ בְּרוֹנְגָעָן...
דָּעָרְזָעָן זַי —
אוֹן תִּיפְּפַח, אִין אַ רְגָע, נִישְׁתָּגְעָוָאָרָן.
אָוּעָקְגָּלָאָזָן זַיְךְ אִין וּוּצְנְדָעָר
צָו שִׁינְקִיְּטָן פֿוֹן קָאַסְמָאַס,
וּאָס זְעַנְעַן דָּא, פָּאָר אָונָז
נִישְׁתָּמָעָר וּוי חְלוּם...

ת ו כ נ

פון טאטנэм בעבור					
44	דו קאנסט נישט . .				
45	א פועלן	9		
47	זעקס בחוררים באם ים .	10		
49	די זואלקנס אין ירושלים .	12		
50	ニישט יעדן דור . .	13		
	תשעה-באב				
	דער טאטע זינגעט א זואלעך .	16		
	בג דער ראייא	18		
	דערמאנונג	19		
53	איך הענט פון מיין גיסט .	20		
54	אין א פאראק אויף א בגאנק .	21		
55	די שוואנגען פון געדאנק .	22		
56	מאמע ערְד	23		
	מיין פאללאנגן — דער פאַרוונֶר .				
59	דיקטער אַדָּלָעֶר .	24		
62	ערגענֿיזֿוּיט	25		
63	זונגער	27		
64	קיינדעָר	29		
65	קעצעעלעָר	30		
	דיין נאמען				
66	אין אַוִּישְׁטוֹרָאָל פון מיטלייד .				
67	די טַרְבִּיבָן פון גיסט .				
68	דער מלאָך פון שטילקיט .				
	צפת	33		
69	גאט	35		
70	צוֵין אַ פִּידְלָעֶר .	36		
71	צוֵין אַ מאַלְעָר .	37		
72	תְּפִילָה צוֹ יִדְיִיש .	38		
	אין די טינקעלעָ אַלְיִיעָן .				
	צום ים	39		
	די צִיפְּרָעָן	40		
	זעניט	41		
75	לייד פון צוֹרִיקוּעָגָס .	42		
76	צוֹ מַיְן פָּאוֹרְטָעַט .	43		
77	מיין געבעוּרָן וּוּרָן .				
	בעודזיגענְס				

אין באַגְּלִיּוֹט פון מַיְן שְׂטָעָרָן

גִּינְעָר גֵּם					
	צפת				
	חוֹפה				
	תַּלְ-אַבִּיב				
	סְדוּם				
	אַין די טִינְקָעָלָע אַלְיִיעָן .				
	צום ים				
	די צִיפְּרָעָן				
	זעניט				
75	לייד פון צוֹרִיקוּעָגָס .	41		
76	צוֹ מַיְן פָּאוֹרְטָעַט .	42		
77	מיין געבעוּרָן וּוּרָן .	43		

108	ווען דו ביסט נישטא מער	78	מיינע אוצרות
109	איידען פאָרגאנֿאכט	79	געקרויינט פון מחשבות
110	איינער אליעין באָ דיין קְבָּר	80	טעג מיינע
111	שרין לאָגָג	81	בלומען
112	דיין בריוו	82	פון אַ בְּרִיּוֹ צוֹ מֵין שׂוּעָסְטָעָר
113	אַ בְּיִלְד	84	דעֶר שְׁטָרָם פָּוּן מֵין לְעָבָן
114	שיַּרְאִיגָּאָז	85	צְוַיִּי שְׂוֹאָגָעָן
	עַפְרָ וְאַפְרָ	86	טרעַפְטָ אַמְּאָל
		87	וְאַסְעַרְפָּאָלָן
117	הַאֲרְבָּסֶט	88	נָאָכָן שְׁטוּרָעָם
119	טִיף אֵין דיַּהְאָרְבָּסֶט-גְּעַכְּט	89	וּנוֹקְ-בְּלוּיְ
120	ליַּד וּוֹעֲגָן גְּעוּווִין פָּוּן גְּעוּווִיגָּעָן		נוֹיִיאָרְקָעָר הַרְמָל
121	דיַּיְנְקָמָאל	90	פְּרִימְאָרְגָּן
122	אֵין טָאגּ פָּוּן נְצָחָן	91	אוֹףּ נְוּיִיאָרָקָס אַ בְּרִיךְ
123	וּוָסּ דָּרָה בָּאָרְגָּ דָּעַרְצִילָּט	92	הַוּנְדָּעָרָת צְוָאָגְנִיצִיק שְׁטָאָק אַ רְיִיְ
130.	נָאָכָן פִּיעַרְשָׁטוּרָעָם	94	פָּאָרְגָּאכְט
137	אֵין טְרָאָכְטָ פָּוּן כָּאָס	96	בָּגָאנְגָּאכְט אֵין וּנוֹיִיאָרָק
	שְׁטַעַרְנְּלָאָגְדָּשָׁאָפָּט	97	אַיְבָּעָר אֵילְיָין אֵין אַ שִּׁיפְלָאָגָט
	הַאֲרְבָּסֶט	98	
	שִׁירְגִּיאָגְ		
141	מִיט וְלִבְעָרָנָעָ מִיט טַעַלְעַסְקָאָפָּי טְרוּמִיְּטָן		
142	סָאָטוֹרָן	101	וּויְ לְאָגָג
144	איְנְשָׁטִיין	102	מָאִיקָעָ נָאָכָט
145	אַ בְּרִיוֹ צְיַּן אַ וּוֹיטָן קְרוּב	103	אָרָךְ בֵּין דיַּ זְוּמְעָרְגָּאכְט
146	דיַּזְוָגָעָן פָּוּן מֵין חְלוּמָן	104	אַיְעָזָן טָאגּ
147	בָּאָ דָּעָרָ זִיְּתָ פָּוּן מִילְכּוּוֹגּ	105	פְּרִימְאָרְגָּן
150	גְּעַזְגָּעָן צְוֹ מֵין עַרְדְּ-פְּלָאָגָעָט	106	אֵין דָּעָרָ שְׁעהּ פָּוּן בָּאָגִינָעָן
158—152	וּאַגְּדָלָעָר פָּוּן דיַּ רְוִימָעָן	107	אֵיךְ זָאָמָל טְרָאָפְנוּיָין דָּעָם הַאֲגִיק